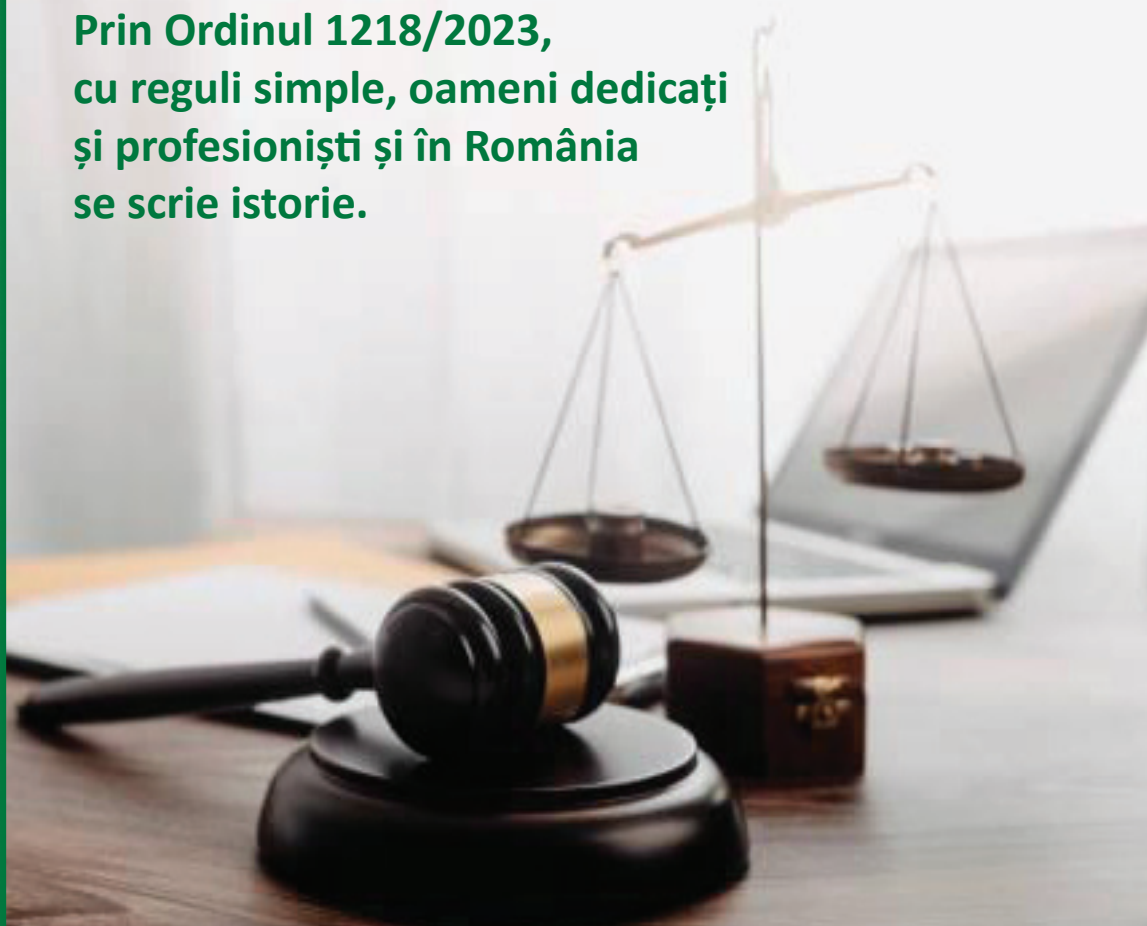

Dr. ing. MIHAI RACOVICAN

DA, SE POATE!

Prin Ordinul 1218/2023,
cu reguli simple, oameni dedicați
și profesioniști și în România
se scrie istorie.

Editura NOUA SPERANȚĂ
2025

Dr. ing. Mihai Racovicean

Da, se poate!

Dr. ing. Mihai Racovicean

„Un popor care nu-și cunoaște istoria este ca un copil care nu-și cunoaște părinții.” - Nicolae Iorga

Da, se poate!

Prin Ordinul 1218/2023, cu reguli simple, oameni dedicați și profesioniști și în România se scrie istorie.

„Dacă acest ordin va fi pus în aplicare, va fi cel mai simplu, modern și transparent ordin din domeniu” - Judecător George Ionuț Bogdan

**Editura NOUA SPERANȚĂ
2025**

Copertă și tehnoredactare: Ana-Maria LAZĂR

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
RACOVICEAN, MIHAI

Da, se poate : povestea Ordinului 1218/2023 / Mihai Racovicean. -
Timișoara : Noua Speranță, 2025
ISBN 978-606-8829-83-8

528

„Acesta este Testamentul domnului Mihai Racovicean”

Dan Ion Voicu

*„Al Domnului este pământul
cu tot ce este pe el...”*

Psalmul 24:1a

„Iar specialiștii din toate domeniile cunoașterii au obligația să-l studieze, să-l măsoare, să-l împartă și să-l îngrijească pentru a-l lăsa moștenire generațiilor viitoare.”

dr. ing. Mihai RACOVICAN

Cuprins

Prefață	9
Cuvântul autorului.....	11
Capitolul 1	
Introducere - De ce cred că am fost pregătit pentru acest demers	13
Capitolul 2	
Cum s-a născut acest demers?.....	29
Capitolul 3	
Ministerul Justiției taxează fiecare expertiză cu 10% și nu oferă nimic	37
Capitolul 4	
Cum o autoritate, rătăcită de la menirea sa, și-a regăsit drumul prin dialogul dintre profesioniști	47
Capitolul 5	
Atunci când cei care răspund de binele public uită sau nu se pricep, apar oportunități. Totuși, există profesioniști care înțeleg ecuația lui Dumnezeu!	61
Capitolul 6	
De la idee la model de bune practici — Ordinul care aduce claritate și eficiență, susținut de profesioniști dedicați.	71

Capitolul 7

Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște – Interviuri realizate de realizatorul emisiunilor „Cadastrul pe înțelesul tuturor” și „Dialogul constructiv salvează România”.	79
Ce reprezintă binele public – o privire între ficțiune și realitate	173
În loc de final – Un nou început.....	177
Memorandum – Scrisoare deschisă	181
Tăcerea conștiinței: între întrebarea care tulbură și legământul care întemeiază – Bornă de hotar	187
Epilog.....	190
Mulțumiri speciale sponsorilor.....	192

PREFAȚĂ

Această carte spune povestea nașterii unui ordin care marchează o cotitură esențială în felul în care expertizele judiciare din domeniile topografiei, cadastrului și geodeziei sunt realizate, verificate și avizate în România. *Ordinul nr. 1218/2023* nu este doar un simplu act administrativ — este expresia maturizării unui domeniu care, odinioară profund dependent de factorul uman și metode tradiționale, intră astăzi cu fermitate în epoca digitalizării.

Totul a început din nevoia clară de a aduce rigoare, predictibilitate și obiectivitate acolo unde, până nu demult, analiza subiectivă și procedurile neuniforme puneau adesea piedici în înfăptuirea actului de justiție. În acest context, ideea unui regulament modern, capabil să elimine ambiguitățile și să integreze tehnologii avansate, a prins contur. Nu a fost un proces ușor. A fost nevoie de ani de dialog între specialiști, de confruntare a viziunilor și de asumarea unei schimbări de paradigmă: trecerea de la metodele clasice, în care intervenția umană lăsa loc erorilor sau interpretărilor, către un sistem în care datele digitale, procedurile automatizate și standardele clare să devină coloana vertebrală a expertizelor.

Prin acest ordin, România face un pas decisiv către alinierea la bunele practici europene și internaționale. Se pune în valoare potențialul noilor tehnologii — de la utilizarea bazelor de date digitale, a platformelor informatizate și a instrumentelor moderne de măsurare, până la proceduri de avizare automatizate care reduc considerabil posibilitatea influențelor subiective. Ordinul creează cadrul prin care actul de expertiză judiciară nu mai depinde de intuiția sau experiența singulară a unui expert, ci de un sistem verificabil, transparent și replicabil, în care datele obiective primează.

Impactul asupra practicienilor este semnificativ. Pentru experții judiciari, acest ordin clarifică așteptările profesionale, ridică standardele de competență și le oferă acces la instrumente digitale menite să le sprijine munca. Pentru avocați

și judecători, el aduce garanția unor expertize realizate după proceduri uniforme, ușor de înțeles și de verificat, reducând riscul de litigii prelungite din cauza inconsecvenței expertizelor. În ansamblu, întregul sistem de justiție beneficiază de pe urma unui cadru în care obiectivitatea și acuratețea tehnică devin elemente de necontestat.

Această lucrare urmărește firul acestei transformări. De la identificarea necesității de schimbare, la eforturile de elaborare a regulamentului, până la provocările implementării sale, cartea oferă o perspectivă narativă asupra unei reforme care nu doar că modernizează o profesie, ci contribuie și la consolidarea actului de justiție. Prin digitalizare și eliminarea intervențiilor arbitrare, *Ordinul nr. 1218/2023* pune bazele unui sistem mai corect, mai rapid și mai de încredere.

Aceasta este, în fond, povestea unei modernizări curajoase — o poveste despre oameni, idei, tehnologii și despre voința de a construi un cadru în care adevărul tehnic să servească, fără echivoc, adevărul juridic.

Ne dorim ca această carte să fie, deopotrivă, un ghid și o sursă de inspirație pentru toți practicienii implicați — experți judiciari, avocați, judecători, dar și pentru factorii de decizie și specialiștii care, zi de zi, contribuie la consolidarea unui sistem de justiție modern, eficient și echitabil.

Prin înțelegerea parcursului care a condus la adoptarea acestui ordin, fiecare cititor va putea înțelege nu doar normele, ci și spiritul care le animă: un spirit al responsabilității, al profesionalismului și al deschiderii către viitor.

Avocat Erica Nistor

Fost Președinte al Curții de Apel Timișoara

CUVÂNTUL AUTORULUI

„Da, se poate!” nu este doar un slogan, ci o realitate care prinde contur prin fiecare pagină a acestei cărți. Prin Ordinul 1218/2023, România face un pas hotărât spre claritate, echitate și profesionalism, demonstrând că schimbarea profundă începe cu reguli simple și cu oameni dedicați, care iubesc cu adevărat profesia și țara lor.

Această carte este o mărturie a unei renașteri posibile – o invitație la dialog constructiv, la asumare și la construcția unui viitor în care integritatea și rânduiala devin temelia unei profesii esențiale și, prin extensie, a unei Româнии moderne.

Într-o lume în continuă schimbare, în care încrederea publicului în instituțiile statului trebuie reconstruită și consolidată, am simțit nevoia de a contribui la formarea unui sistem judiciar modern, pe palierul meu de expertiză, transparent și echitabil.

Această viziune se regăsește și în **Proclamația din Banat**, unde Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, ca autoritate supremă în domeniu, prin vocea domnului Ioan Cristian Buzaș — director al Direcției de Cadastru și Geodezie — a afirmat, cu mandat din partea conducerii din acea vreme, în cadrul conferinței naționale **Unde este comoara noastră, acolo ne este și inima**, desfășurată în perioada 14–15 mai 2022, în Aula Magna a Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara: **„Apreciem ca fiind oportună propunerea Asociației Evaluatoților Funciari din România privind verificarea informațiilor tehnice aferente expertizelor tehnice judiciare de către sistemul informatic e-Terra, cu generarea unui document de validare automată a acestora, fără intervenția inspectorului.”**

Această declarație dovedește că propunerile constructive găsesc susținere și soluții concrete.

De-a lungul carierei mele, am fost martorul și coautorul definirii importanței unor procese corecte, clare și eficiente. Am avut mereu convingerea că, printr-o

comunicare deschisă și constantă, putem inspira încrederea și respectul publicului față de statul de drept.

Astfel, proiectul pe care l-am realizat, în colaborare cu numeroși profesioniști din domeniu — **Ordinul nr. 1218/2023**, pentru aprobarea *Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare în specialitatea topografie, cadastru și geodezie* — reprezintă un pas concret către îmbunătățirea acestui sistem. Așa cum a afirmat judecătorul George Ionuț Bogdan: „*Dacă acest ordin va fi pus în aplicare, va fi cel mai simplu, modern și transparent ordin din domeniu.*”

Aceasta este o promisiune onorată, pentru că transformarea reală a sistemului judiciar, acolo unde intervin experții, începe cu detalii care, la prima vedere, par mici, dar care au un impact major asupra eficienței și încrederii publicului.

Prin acest ordin, am dorit nu doar să reglementăm, ci să creăm un cadru în care profesioniștii să își poată aduce contribuția la dezvoltarea unui sistem judiciar mai clar și mai funcțional, acolo unde experții sunt mandatați să ajute judecătorii în dezlegarea pricinilor. Suntem la un moment de răscruce, iar schimbarea trebuie să vină din interior - din respectul față de profesie și față de cetățean.

Așa cum în *Cântarea Cântărilor* 2:15 citim: „***Prindeți-ne vulpile, vulpile cele mici, care strică viile, căci viile noastre sunt în floare!***”

Aceste „*vulpi*” mici, simbolizând detaliile sau pașii adesea trecuți cu vederea, sunt esențiale pentru ca întregul sistem să funcționeze așa cum trebuie. Chiar și cele mai mici ajustări, atunci când sunt realizate cu grijă și responsabilitate, pot avea un impact enorm asupra modului în care funcționează un întreg sistem.

Acest proiect reprezintă tocmai acel „*detaliu*” care, aplicat corect, poate aduce eficiență și transparență în domeniul nostru.

Ordinul nr. 1218/2023 a intrat oficial în producție la data de 29 noiembrie 2024, prin implementarea efectivă a aplicației informatice de integrare în sistemul e-Terra, care asigură validarea automată a informațiilor tehnice aferente expertizelor judiciare.

Această aplicare practică marchează un moment de referință pentru modernizarea și transparentizarea procedurilor din domeniul nostru și se constituie de departe un model de bună practică pentru toți cei care simt și doresc să slujească onest românii și România.

dr. ing. Mihai Racovicean

---

¹³ *Domnul te va face cap, nu coadă; întotdeauna vei fi în frunte și niciodată nu vei fi ultimul, dacă vei asculta de toate poruncile Domnului, Dumnezeul tău, pe care eu ți le dau astăzi ca să le păzești și să le împlinești*

¹⁴ *și dacă nu te vei abate de la nici o poruncă pe care ți-o dau astăzi, nici la dreapta și nici la stânga, păzindu-te ca nu cumva să te duci după alți dumnezei și să le slujești.* Deuteronom 28:13-14

Capitolul 1

INTRODUCERE

De ce cred că am fost pregătit pentru acest demers

O mărturie despre responsabilitatea față de națiunea română

„Emitent: Regele MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate;

Adunarea Deputaților a votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează”

Am ales să încep această lucrare nu doar cu o afirmație de intenție, ci cu o mărturisire. Cred că fiecare om care își asumă o lucrare pentru binele public, pentru profesia sa și pentru națiune, ajunge la un moment să înțeleagă că nimic din parcursul său nu a fost întâmplător.

Anii de formare, întâlnirile decisive, mentorii și confruntările — toate au fost trepte ale unei pregătiri tăcute, dar necesare.

Așa privesc eu acest demers: ca pe o datorie izvorâtă din recunoștința față de țara mea și din respectul față de profesia căreia i-am dedicat viața.

Dacă analizăm formula folosită pentru promovarea legilor în perioada în care România era organizată ca Monarhie Constituțională, ne dăm seama că atunci exista o speranță de mai bine, cu mai mare respect, cu mai multă

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

condescendență, poate cu mai puțină invidie, de ce nu cu mai multă claritate în cele exprimate dar cu frică de Dumnezeu, care se manifesta prin „**grație**” și evident de o dorință nobilă „**La toți de față și viitori, sănătate**”.

Am ales să prezint istoria „**Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie**”, datorită faptului că în domeniul nostru de activitate principiile pe care eu le-am promovat în toată cariera mea au fost: **responsabilitate, calitate și eficiență**, din nefericire, însă, nu prea le-am întâlnit.

Se întâmpla în anul 2011, când am ajuns să mă prezint la Ministerul Justiției la interviul organizat pentru obținerea calității de expert tehnic judiciar în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei.

Veneam în urma derulării unei pregătirii profesionale extrem de solide, realizată la nivel superior, în decursul multor ani.

Pregătirea superioară am demarat-o în anul 1979, cu finalizare în anul 1982, când am absolvit prima facultate, obținând calitatea de subinginer, specialitatea construcții - îmbunătățiri funciare.

Am intrat în producție unde am simțit nevoia de a dezvolta un „**cult al pregătirii profesionale**”, pentru a înțelege și a face tot ceea ce fac „**ca pentru Dumnezeu nu ca pentru oameni**”, principiu dobândit din familie, cu o mamă extrem de credincioasă și un tată extrem de serios, dornic ca urmașii lui să facă școală și cultura creștin baptistă pe care am îmbrățișat-o, având în vedere faptul aceasta pune accentul pe minte, libertate, înțelegere și dezvoltarea personalității, toate acestea fundamentate pe modelul de slujire a Domnului nostru Isus Hristos.

Pregătirea continuă este un aspect pe care l-am înțeles bine, aceasta de fapt constituindu-se ca fundament pentru realizarea emisiunilor „**Cadastrul pe înțelesul tuturor**”, începută în anul 2015 la **Radio România „Antena Satelor**”, unde l-am avut ca mentor pe reputatul ziarist Dan Ioan Voicu.

Dar ce am făcut în acest sens. Am absolvit două facultăți:

- Colegiu Universitar Agricol (USAMVB Timișoara), unde am obținut calitatea de inginer colegiu profilul geodezie, specializarea cadastru;

- Facultatea de Hidrotehnică (UP Timișoara), unde am obținut calitatea de inginer diplomat, în domeniul Ingineriei civile, specializarea îmbunătățiri funciare și dezvoltare rurală;

Am obținut titlul științific de doctor, în domeniul Agronomie, pe baza tezei „**Cercetări privind favorabilitatea condițiilor pedoclimatice pentru culturile**

de câmp în vederea determinării valorii cadastrale a terenurilor cu destinație agricolă din județul Timiș”.

Am urmat mai multe de cursuri postuniversitare:

- Diplomă de studii post universitare de specializare – trei semestre „Geodezie și Cadastru” – UPT – Departamentul de educație permanentă;

- Diplomă - Geodezie, Cadastru General și Cadastru Agricol – UPT ASFOC;

Alte cursuri de pregătire și formare continuă;

- Diplomă - Măsurători topografice cu aparate clasice și electronice + prelucrarea automată a datelor – UPT ASFOC;

- Diplomă - Topografie și cadastru agricol - UPT ASFOC;

- Certificat de absolvire – ocupația FORMATOR;

- Adeverință absolvire curs postuniversitar „Evaluarea imobilelor funciare” -MAA;

- Certificat Expert Evaluator de Proprietăți Imobiliare – ANEVAR.

Am obținut și calitatea de diriginte de șantier în domeniul construcții, o calitate care m-a ajutat extrem de mult în ceea ce privește modul dezvoltării activității profesionale, rigurozitate, nedepășiri de competențe și de ce nu refuzul de a aplica sintagma „**merge și așa**”, atitudine întâlnită mereu în zilele noastre la tot pasul și evident asumare de responsabilități.

Apoi nu pot uita ceea ce am derulat de-a lungul carierei îndeplinind mai multe calități: șef de punct de lucru, membru în comisii de aplicarea legilor fondului funciar în calitate de specialist topo-cadastral, director al Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului Agricol Timiș, Consilier Județean în cadrul Consiliului Județean Timiș, Director de firmă privată, cadrul universitar asociat, expert/evaluator imobiliar, expert tehnic judiciar pe două domenii îmbunătățiri funciare și dezvoltare rurală și în special în domeniul topografiei, cadastrului și geodezei, președinte al unei fundații „ÎNVINGĂTORII”, președinte al unor asociații profesionale și nu în ultimul rând realizator de emisiuni generaliste „**Dialogul constructiv salvează România**” și de specialitate „**Cadastrul pe înțelesul tuturor**”.

Am înființat o firmă privată pentru a-mi desfășura activitatea, pentru că mi s-a spus în față că la un concurs (pentru posturi de conducere), „**participă cine dorește și iasă cine trebuie**”.

Acest „**sinecurism de partid**”, practicat și acum, a cangrenat și cangrenează societatea românească, până în măduva oaselor și nu știi dacă se va reuși vreo dată să se găsească antidotul care să vindece trupul sfârțecat al României.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Dacă acest episod s-a derulat în anul 2001, când un „*mare patriot*”, fost coleg de Consiliu județean, în cadrul comisiei pentru agricultură, ajungând director la Direcția Agricolă Timiș, ca reprezentat al „*marelui*” PSD, ținând cont că am refuzat de mai multe ori să trădez și de a mă „*transfera*” la acesta, consecința, mi s-a interzis desfășurarea activității profesionale în județul Timiș.

Pe cale de consecință am ales să construiesc o firmă privată, așa cum precizăm, unde am muncit în mod profesionist ca subcontractor al unei firme multinaționale, încă din 1998, impunând respect, demonstrând ordine, disciplină și profesionalism, prin aceste apanaje eliminând concurența prin prestață. Și azi firma continuă colaborarea cu firma ORANGE ROMÂNIA. Aceste aspecte reprezintă responsabilitate, calitate și eficiență, nu pile, nu relații sau alte acțiuni obediente.

Am ales acest mod de abordare pentru a nu depinde de „*comenzile de partid*”, atât de uzuale în zilele noastre.

Firma am crescut-o frumos și așa la vremea potrivită am predat-o fiului meu, Darius Otniel, care continuă să o dezvolte pe principii moderne, așa cum de altfel mi-am dorit să fie el, mai bun în ceea ce face, decât mine.

Revenind. Ca director a Oficiului de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol Timiș și Președinte al Centrului „PIFCA” Timișoara, am inițiat o reformă în ceea ce privește domeniul cadastrului, pe care am supus-o atenției Ministerului Agriculturii de care aparținea oficiul.

Reforma am denumit-o „*Muncim și câștigăm*”, promovând-o prin Centrul „PIFCA” Timișoara. O reformă simplă explicată pe îndelete în cartea mea „*Agonie și extaz. 40 de ani de acte și fapte în slujba cetății*”, evident cu alte detalii relevante.

De asemenea, trebuie să fac o precizare extrem de importantă legată de mandatul încredințat de Guvernul României, prin Ministrul Agriculturii ca în anul 1999, pe care l-am primit să mă deplasez în Statele Unite ale Americii:

- „*Obiectul deplasării, identificare de forme de cooperare, informare, instruire tehnică, creare de relații de colaborare și parteneriat cu instituții similare de profil din America;*

Justificarea acțiunii:

- *Justificarea acțiunii, contactele ce se vor fi stabili cu instituțiile de profil vor veni în sprijinul reformei în cadastru agricol „MUNCIM ȘI CÂȘTIGĂM”,*

lansată la nivelul țării de Ministerul Agriculturii și Alimentației.” Extras din Ordinul și Mandatul nr. 2111/3.11.1999, emis de Ministerul Agriculturii și Alimentației

Din America am revenit doar cu trei idei sau direcții: **„instruire, formare și perfecționare”**, aspecte care nu făceau decât să mă facă să înțeleg ceea ce cel mai înțelept om de pe pământ, împăratul Solomon, ne transmite peste veacuri: **„Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și, când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.”** (Proverbele 22:6, Cornilescu, 1996).

Da, de mic am fost învățat să slujesc. Mama mea a lucrat ca femeie de serviciu la o Biserică Creștină din Timișoara. Împreună cu familia, mulți ani, am asigurat desfășurarea administrativă a locației. Nu mi-a fost rușine de acest lucru, dimpotrivă pot spune că aici, mai mult ca în altă parte, am învățat ceea ce reprezintă generozitatea Domnului nostru Isus Hristos, în care cred dar și semnificația acțiunii de slujire.

După vizita activă din America, am inițiat și înființat două asociații profesionale Centrul „PIFCA” Timișoara și „AEF” România, **„vehicule”** prin care am deschis **„ușile”** necesare pentru ca promovarea educației să aibă și ecou.

Astfel, în calitățile de președinte al Centrului „PIFCA” Timișoara și președinte executiv, al „AEF” România iar în timp, când oamenii au obosit sau li s-a cerut să se retragă, de către vremelnicii conducători ai statului, am decis să nu abandonez corabia și mi-am asumat acțiunile Asociației și nu am făcut rău.

Prin acțiunile acestor două asociații am reușit să promovez un concept în ceea ce privește parteneriat public privat, unde instituții diferite, cum sunt Prefectură, Consiliu Județean, Universității și apoi alte entități diverse, mai cu seamă Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Judecătoria Timișoara, Tribunalul Timiș și Curtea de Apel Timișoara și apoi Judecătoria Arad, au reușit să conlucreze pentru a înfăptui binele public.

Proape în fiecare an, începând cu anul 2001, am reușit să organizez cel puțin o dată pe an manifestări științifice, cu participanți din diferite locuri din țară, în diferite locații, Centrul Precept Ministries Surduc, Universitățile din Timișoara, împreună cu Radio România „Antena Satelor” , Caravane de promovare a Programului Național de cadastru și Carte funciară și alte acțiuni la Oradea, Tîrgu Jiu, Petroșani, Deva, Târgu Mureș, Suceava, Botoșani, Arad etc.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Sunt doar câteva din activitățile care au pus în valoare dialogul ca instrument prin care am pus valoare diversitatea domeniului cadastrului, unde sunt recunoscut ca fiind și eu un specialist.

De altfel, Radio România „Antena Satelor”, mi-a eliberat mai multe adevăruri unde se preciza „ **Mihai Racovicean are o mare experiență în ceea ce privește colaborarea cu postul nostru de radio și, în mod deosebit, apreciem competența și siguranța de care dă dovadă în mediu radiofonic, dar și lejeritatea în relaționarea cu interlocutorii și ascultătorii. Temele din domeniul cadastrului, pe care le propune spre dezbateri, sunt deosebit de interesante și de actualitate și răspund problemelor semnalate de ascultătorii noștri**” Redactor șef - Clara Iancu.

Este o dovadă că mentorul meu Dan Ion Voicu nu a pierdut vremea și a avut un student serios și performant, mai ales că tot ceea ce am făcut a fost făcut pro bono.

Pe baza acțiunilor realizate și dovedite, pot spune că am dezvoltat capacitatea de foarte bun organizator.

Se pot întreba unii de ce prezint aceste aspecte.

Simplu. Argumentația este simplă „**Dumnezeu binecuvântează munca**” sau dacă vrei mandatul încredințat de Guvernul României trebuia dus cu speranță, la bun sfârșit, nu oricum, ci la cel mai înalt nivel posibil. Și acum se dovedește că am ajuns în vârf.

Continui să identific etapele de pregătire, necesare pentru a atinge performanțe remarcabile care sunt dependente de acțiuni concrete care necesită timp, răbdare și înțelegerea **ecuației lui Dumnezeu: „o zi la Dumnezeu reprezintă o mie de ani la oameni și o mie de ani la Dumnezeu , reprezintă o zi la Dumnezeu = timpul pe care ți l-a acordat ție Dumnezeu. Ești obligat, vrei nu vrei, să răspunzi la o întrebare. Ce faci tu cu timpul tău? Nu uita vei da socoteală la timpul potrivit, pentru ce ai avut de administrat”**.

Eu am apreciat faptul că mandatul încredințat de Guvernul României prin Ministerul Agriculturii, încă nu l-am încheiat.

Am ales să numai fac parte din clasa politică, intuind deformațiile care vor urma în această direcție. Etica politică a constatat că în general „**oamenii politici au transformat adevărul în minciună, pentru înfăptuirea binelui public**”, lucru de altfel pe l-am intuit că se va împlini și am ales să nu negociez principii și să duc la bun sfârșit mandatul încredințat într-un mod diferit, apelând la oameni de

bună credință, profesioniști desăvârșiți, care în cariera lor au dovedit că reprezintă repere, profesionale și morale, de care românii ar trebui să țină cont.

În perioada dintre anul 2008, până în anul 2013, am avut o colaborare de mare ținută cu Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara.

Aici, în calitate de cadru asociat - șef de lucrări, am îndeplinit și calitatea de Director al cursului post universitar **„Expert/evaluator de proprietăți imobiliare”**, bazat pe **„Ghidul evaluatorului funciar-imobiliar din România”**(trei volume), inițiat și coordonat de subsemnatul, lucrări extrem de valoroase și apreciate, unde se pot identifica pe lângă autorii materialelor oamenii profesioniști de care făceam vorbire anterior, când am reușit să adun în jurul acestui proiect profesori de la 3 Universități, care făceau parte din 12 facultăți dar și practicieni din viața reală, pentru a pune în valoare modul de înțelegere și prețuire a patrimoniului nestemat al României.

Aici am pus în practică, cu rezultate remarcabile, conceptul legat de munca în echipă, fundamentat pe baza respectului, onestității și profesionalismului.

Am terminat perioada doctoratului și Universitatea, prin reprezentanții săi vremelnici, au apreciat că numai are nevoie de ceea ce s-a realizat.

Pe cale de consecință a fost aplicată tehnica aplicată mereu de PSD-ul, inclusiv în dreptul meu în 2001, când domnul coleg Titu Bojin, membru marcant al acestui partid continuator al partidului comunist.

Rezultă clar că nu este necesar să parcurgi pașii normali ai profesionalismului, iar renunțarea la oameni care au dovedit că au făcut ceva în domeniul lor de activitate, nu constituie nici cea mai mică problemă. Nu ești din aceeași **„gașcă”**, nu ai ce căuta acolo. Deranjezi. Ce racilă grobiană! Oare am fost singurul marginalizat? Bine ar fi, dar nu cred.

Nu pot să nu amintesc despre un proiect de cercetare inițiat de subsemnatul **„Baza de date de tip spațial fundamentul unei administrații moderne și performante”**, comuna Livezile, județul Timiș.

Aici putem vorbi de o contribuție semnificativă pentru fundamentarea înregistrării sistematice în cadastru și carte funciară, **pe sectoare cadastrale** și rolul pe care îl au bazele de date în modernizarea administrațiilor locale.

Trebuie spus că pentru acest aspect am fost invitat la Agenție pentru a explica lucruri foarte interesante care priveau domeniul.

Directorul General Marius Arthur Ursu, a fost singurul demnitar, până la cea dată, care m-a invitat la discuții, pentru că aveam ceva de spus, chiar semnând un protocol de colaborare. Cum s-a derulat acesta, poate voi povesti, poate ar fi util de știut. Mă gândesc!

Despre alți Președinți -Directori Generali.

Codruț Ștefănescu, un om care nu prea înțelegea domeniul, a spus că el nu participă la emisiunile de la Radio România pentru a nu le certifica, ceva de genul. Chiar aveam nevoie de așa ceva? Mă îndoiesc.

Cât privește pe ceilalți Directori Generali, doamnele Ildikó Rákosi-Seiwarth, Hajnalka Ildiko Vig dar și domnul Alexandru Laurențiu Blaga, sub „**domnia**” cărora mi-am desfășurat activitatea, pot spune că a fost schimbată paradigma cu privire la activitatea mea, în special cea jurnalistică, dar și cea legată de domeniul expertizei care a avut rezultate apreciabile, datorată celui care este directorul direcției de cadastru și geodezie Ioan Cristian Buzaș, pe care l-am numit și „**Glusul îngerului Domnului**”, căruia mai mereu îi schimb numele, eu sau viteza de scriere pe calculator, din Ioan în „Iona”. Chiar dacă este o eroare materială, însă acest lucru poate reprezenta și un „**semn**”, de trezire la realitate și un aspect ce trebuie reținut, **mai avem profesioniști în domeniu.**

Nu pot să nu uit un moment de cotitură petrecut cu doamna Hajnalka Ildiko Vig. Eram pe ultima sută de metri cu Ordinul și am primit semnale că „**guerila**” din ANCPİ lucra de zor să o determine pe doamna Președinte să nu promoveze Ordinul din varii motive.

De regulă eu nu vorbeam cu domnia sa la telefon, domnul Ionuț Buzaș fiind cel mandatat să țină legătura cu subsemnatul.

Era, cred, într-o vineri la ora 12,⁰⁰, mi-am luat inima în dinți și am sunat. Mi s-a răspuns instantaneu, spre bucuria mea. Am avut o discuție pe îndelete cu domnia sa, i-am explicat că acest Ordin va scrie istorie, iar cei care o sfătuiesc să nu facă pasul, o fac din invidie, din lașitate și răutate. De ce să fie legat numele doamnei Vig, de acest Ordin, care va reprezenta pentru domeniu „**cel mai modern, simplu și transparent ordin din domeniu**”, să-l citez pe domnul Judecător George Ionuț Bogdan.

Am afirmat că îi trebuie o „**doză de nebunie**” (o figură de stil, pe care am folosit-o pentru a pune în valoare gestul domniei sale), să promoveze un astfel de Ordin. După discuție mi-a promis că îl va trimite la Monitorul Oficial.

La ora 16, mi-a trimis documentul prin care Ordinul a fost trimis la Monitorul Oficial iar adresa ne. 30995/13.07.2023, ANCPI comunică „**vă comunicăm faptul că Regulamentul privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie a fost aprobat prin Ordinul directorului general al ANCPI nr. 1218/21.06.2023, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 586 din 28 iunie 2023**”

Da, distinsă doamnă Hajnalka Ildiko Vig, ați scris istorie, alături de grupul de lucru și toți care doresc binele sistemului de cadastru iar pentru acest lucru meritați tot respectul și recunoștința din partea celor care au construit această bijuterie din domeniu.

Prin ceea ce am făcut, inclusiv perioada când am predat cursul „**Întreținerea lucrărilor de cadastru (înregistrarea sistematică de astăzi)**”, am ajuns la concluzia că a trebuit să fiu pregătit să pot îndeplini o nouă calitate, cea de **secretar tehnic al unui grup de lucru**, care a elaborat „**cel mai simplu, cel mai modern și cel mai transparent ordin**” judecător George Ionuț Bogdan, aferent „**Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie**”.

Trebuie să amintesc de ceea ce a făcut posibil ca domeniul expertizelor să fie avantajat de promovarea „**Ghidului expertului tehnic judiciar din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei**” .

Unii din colegi l-au privit cu invidie și nu au înțeles că acesta nu era o normă, ci un îndrumar, modul unora de apreciere fiind un pic subiectiv, ceea ce confirmă că nimeni nu deține toate informațiile și nici nu poate cuprinde tot ce poate fi utilizat în domeniu.

În fond dacă este bună credință și sunt descoperite, să le spunem mici inadvertențe, înseamnă că descoperitorul contribuie și dovedește că lucrarea și-a atins scopul. Dar să respingi dialogul pentru că te crezi mai inteligent sau dotat, fără să dovedești că ai făcut cel puțin cât a făcut pentru domeniu pe cel care îl critici sau respingi, îți arată nivelul de cultură și de democrație pe care îl ai.

Aici vreau să povestesc o întâmplare de la un examen, de pe vremea când erau și eu un mic profesor (să-i supăr pe unii care își vărsau veninul că mi se adresa doamna prof. univ. dr. Judecător Lidia Barac cu apelativul profesor), la universitate. În amfiteatru erau peste 90 de studenți și susțineau examenul.

De regulă examenul se susținea pe baza testelor grilă. Am apreciat că în astfel de condiții, fiecare din studenți, poate să-și acorde singur nota pe care o obține. Am avut două situații diferite.

Una când o studentă, după încheierea examenului, în fața tuturor a ridicat mâna și mi-a comunicat că am **„greșit testul”**. Eram cunoscut ca fiind un om intransigent și inspiram câteodată teamă. O mică confuzie în ceea ce privește tratarea problemelor în mod responsabil și serios, mai precis să nu pierdem timpul. Am chemat-o la catedră, am verificat în calculator ce mi s-a relatat și i-am cerut carnetul. S-a lăsat o liniște mormântală. Am felicitat-o și i-am acordat nota 10, această descoperire mică, a pus în valoare munca ei serioasă. Uitasem să bifez un rezultat. Iată cum un lucru neînsemnat te poate face să strălucești. Cum? Cu curaj, îndrăzneală, decență și asumare a deciziilor pe care le iei.

A fost dovada că lucrurile mici, pot deschide perspective mari, dacă ești corect muncești, gândești și îndrăznești. De altfel, Domnul meu Isus Hristos, ne transmite peste veacuri: **„... îndrăzniți, Eu am biruit lumea” Ioan 16: 33b.**

O altă situație, care merită prezentată. Având în vedere testul grilă, pentru a învăța studenții că fiecare își poate acorda nota pe care o merită, o studentă, atunci când am chemat-o la catedră să-și acorde nota pentru cât a învățat, și-a acordat nota 4(patru). Am cerut carnetul, i-am trecut nota, fără să verific dacă și-a adunat punctele care consfințea nota. Peste două săptămâni era planificată reexaminarea. Dar ce s-a întâmplat. Seara ajuns acasă, am avut inspirația să verific și eu modul în care s-au evaluat studenții, mai precis dacă pot să adune punctele care să le reflecte nota.

Surpriză, studenta care și-a acordat nota 4(patru), de fapt trebuia să primească nota 5 (cinci). Pentru că nota a fost trecută în catalog, nu mai puteam interveni.

Le reexaminare a luat nota 6(șase) și i-am comunicat că la primul examen a greșit la adunare. Chiar să nu fi atent să aduni pentru tine până la cinci este puțin jenant, mai precis nu „a știut” să adune punctele care să-i reflecte nota la prima sesiune.

De ce nu am intervenit? Am greșit? Am fost nedrept? A fost totuși o lecție de viață pentru mine și pentru toți colegii și urmașii lor sau căroră le povestesc ce s-a întâmplat. În viață mici detalii contează. Atenția este cel mai important lucru, care dacă este fundamentat pe răbdare, stăpânire de sine și îndrăzneală, ai o perspectivă în viață. Poate or fi fost emoțiile!

În școală susținem examene o dată la, să zicem, șase luni și din neatenție nu suntem în măsură, să obținem ce merităm.

Ce facem în schimb în viața reală, unde în fiecare zi susținem examene?

Unde ajungem dacă nu înțelegem că lucrurile mici fac să funcționeze sistemele mari?

Pentru că vorbim de istorie, trebuie să mai subliniem, însă, câteva chestiuni.

Ghidul elaborat în anul 2014, încă de la lansare trebuie avută în vedere aprecierea doamnei Prof. univ. dr. Lidia Barac, Judecător și Președinte a Curții de Apel Timișoara, la data lansării ghidului, unde în prefață putem identifica:

„Nu știi cât au contat impresiile sau concluziile desprinse de autor, cu prilejul întâlnirilor noastre, dedicate împlinirii Proiectului încheiat cu Curtea de Apel Timișoara. Dar, în mod cert, judecătorul și expertul s-au întâlnit într-un punct comun, iar acest punct este unul trist, căci fiecare s-a plasat în ipostaza de a „găsi drumul” în labirintul în care sunt obligați să intre, cu simpla speranță că vor ajunge la „capăt” împreună și în același loc.

Din acest punct de vedere lucrarea de față este monumentală, căci absoarbe toate „neînțelegerile” care-l frământă pe expert și judecător, deopotrivă.

M-am întrebat dacă această „dramă” este justificată și, de îndată, am înțeles că pot identifica cauze comune, apte să justifice insatisfacțiile generate de săvârșirea actului de justiție, în raport cu societatea. Astfel, este simplu de observat cât de îndepărtat este învățământul superior juridic de practică, căci viitorul judecător, în anii de studenție, nu beneficiază de o curiculă care să-l înarmeze cu cunoștințe mai ample, mai tehnice asupra topografiei, cadastrului sau geodeziei. Și asta se întâmplă, în condițiile în care, majoritatea litigiilor judiciare apar în sfera de viață civilă a oamenilor.”

Ca inițiator și autor principal, în calitate de realizator de emisiuni, de mai bine de 10 ani, putem spune, singur cu o temă tehnică bine conturată, pot spune, am purtat discuții cu extrem de mulți colegi experți din țară care știu despre existența Ghidului, care mi-au precizat că a fost invocat și folosit în instanță și că unii judecători țineau cont, alții nu. Asta este în România. Dacă cineva are o idee, nu îl încurajăm și susținem în demersul său, ci dacă putem le furăm și însușim munca. Exemplu concludent, după ședința de analiză la nivelul ANCPJ pentru prezentarea și dezbateră Ordinului, pe lângă faptul că în calitate de Vicepreședinte a unei asociații profesionale pe România din domeniu, care nu

are ca obiect expertiza judiciară și nici coagularea experților tehnici judiciari, a doua zi în presă, unii defilau cu munca altora.

Este jenant și de multe ori dezamăgitor. Dar asta este țara noastră!

Dar ce am colectat despre utilitatea sau inutilitatea Ghidului. Iată câteva zone de unde am cules informații: Ploiești, Caraș Severin, Bihor, Tulcea, Galați, Botoșani, Suceava, Hunedoara, chiar și București etc. , unde Ghidul a prezentat interes.

Că unii colegi experți cred că le știu pe toate, este adevărat, mai ales când ești acuzat într-o cerere de lămurire într-o cauză că **„nu ai calculat suprafața la linie”**(coleg expert consilier parte într-o cauză), nu trebuie să ne mai mire nimic.

Da din păcate există colegi care numai au de învățat de la nimeni, nu mai au nevoie de pregătire continuă, le știu pe toate, nu este nevoie de ghid etc. este adevărat. Dar de ce este nevoie?

Altul introduce datele în aplicație și așteaptă săptămâni numărul de înregistrare, care se emite instantaneu de sistem.

Sau ce să mai spunem despre un coleg din Bicăz care stă în fața calculatorului două, trei ore și nu primește nimic. Și acest aspect îl mai comunică și instanței, cu afirmația că emiterea unui aviz de către aplicație, poate dura un an și jumătate. Fără să îi fie jenă că minte cum respiră .Cum să mai ai încredere în astfel de „experți”.

Am atașat o evidență pe România prin care aplicația a emis, la cerere, peste 5000 de avize, din data de 29 noiembrie 2024 și 15 mai 2026, deci ce să mai spunem.

Evident că, un astfel de **„monstru sacru al domeniului”**, poate sta în fața calculatorului până la pensie sau până vine cel cu coasa să îl ia și nu va primi nicio atenție.

Dacă nu ști sau nu vrei să participi la pregătirea continuă organizată de ANPCI, pentru prima dată , în România, pentru toți experții din domeniu din țară, nu ai cum să progresezi. Ce așteptări să avem.

Ori dacă participăm și ne văicărăm, la aceste activități, cum gesticula în fața țării un coleg de prin Vaslui, disperare mare ca din gaură de șarpe.

Ce mare adevăr reflectată zicerea: **„Din două una, dați-mi voie: ori să se revizuiască, primesc! Dar să nu se schimbe nimica; ori să nu se revizuiască, primesc! dar atunci să se schimbe pe ici pe colo, și anume în punctele... esențiale”**

care a fost scrisă de Ion Luca Caragiale, unul dintre cei mai importanți dramaturgi și satiriști români.

Replica apare în articolul său „1907. Din primăvară până-n toamnă”, publicat în 1908, în care Caragiale comentează ironic confuzia și lipsa de coerență din discursul politic și social al vremii și de ce nu slugoii care execută ceea ce spune „șefu” (oare câți o fi având).

Fraza a devenit emblematică pentru absurditatea și ambiguitatea deciziilor politice, fiind adesea citată ca exemplu de retorică paradoxală și critică subtilă la adresa clasei politice. Din păcate politicul s-a infiltrat și în domeniu și l-a viciat. Din păcate nu numai clasa politică deformată, au fost virusați și colegi din domeniu, așa cum voi mai arăta în carte.

Că au fost tot felul de replici, care mai ciudate ca altele, că unii dintre noi chiar bravează și dacă nu înțeleg ei nu este bine și câte și mai câte. Moare lumea.

Însă trebuie să ținem cont că și aceste aspecte reflectă caracterul, interesul pentru pregătirea continuă și dezvoltarea personală, care s-a pierdut pe drum iar constările cu cei 45% analfabeți funcționali, oficial recunoscuți, ceea în mod real procentul este mult mai mare, se pare că nu ocolesc nici domeniul nostru.

Dar ce putem să facem? Mergem mai departe!

Sintetic pot spune că pentru a ajunge să fiu secretarul tehnic al unui grup de lucru care și-a asumat să modernizeze actul de justiție privind modul de întocmire, interpretare și aplicare a expertizelor judiciare, prin modernizarea propusă, trebuia să fiu extrem de bine pregătit în domeniu, să cunosc legea slujirii, să respect ierarhiile, să construiesc echipe, să ofer respect colegilor și să pun în valoare pe cei mai însemnați profesioniști din domeniul conexe.

Concluziile capitolului 1

Responsabilitate, profesionalism și devotament — o pregătire asumată în slujba națiunii române.

Parcursul meu profesional, desfășurat cu perseverență și dedicare de-a lungul a peste patru decenii, a fost clădit pe trei piloni fundamentali: responsabilitate, calitate și eficiență. Prin acumularea unei pregătiri teoretice solide, completate de o experiență practică vastă și diversificată, am înțeles că

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

împlinirea datoriei față de profesie și față de națiune nu poate fi lăsată la voia întâmplării.

Am ales să-mi canalizez cunoștințele, experiența și valorile acumulate în beneficiul comunității profesionale și al statului român, rămânând constant fidel principiului că **„munca bine făcută este o formă de slujire a lui Dumnezeu și a semenilor noștri”**.

Fie că a fost vorba de inițierea reformei **„Muncim și câștigăm”**, de promovarea educației prin parteneriate public-privat, de organizare de manifestări științifice ori de consolidare a bazei teoretice pentru înregistrarea sistematică în cadastru.

Fiecare demers a reprezentat o verigă necesară în construcția unei societăți mai moderne, mai eficiente și mai transparente.

Această pregătire cumulativă și vocația pentru lucru în echipă m-au recomandat firesc pentru a face parte — în calitate de secretar tehnic — din echipa care a elaborat **„cel mai simplu, cel mai modern și cel mai transparent ordin”**, sub coordonarea domnului judecător George Ionuț Bogdan.

Am avut onoarea de a contribui la acest proiect, iar cu prilejul lansării în producție, domnul judecător George Ionuț Bogdan a rostit următoarele cuvinte, care sintetizează rolul pe care l-am avut: **„ultimul însă nu cel din urmă o aibă cuvântul domnul Racovicean, care a fost inițiatorul și liantul acestui proiect între profesiile care au participat la realizarea acestui regulament.”**

Pe parcursul activității, din nefericire pot spune că am avut parte și de trădări.

Îmi aduc aminte de un profesor căruia i-am acordat calitatea de consilier personal, pe vremea când am fost director. M-am întâlnit în oraș cu el și mi-a spus direct, fără să analizeze activitatea desfășurată, la care a participat și contribuit, că **„mie mi-a trecut vremea”**, deși aveam numai 42 de ani.

Iată o dovadă a faptului că astfel de profesori și-au promovat doar interesele și nu pot să nu mă întreb dacă nu a contribuit din plin la procentul oficial recunoscut de 45% de analfabeți funcționali, identificați în spațiul public românesc. Ce păcat. Și acest gest se constituie ca argument la faptul că lucrurile mici ajută, la înfăptuirea binelui sau răului. Asta este o concluzie certă. De ce parte a baricadei ne aflăm noi?

De altfel și alt personaj care-și dorea **„funcții”**, care probabil nu le merita, care la recomandarea mea a ajuns director într-o instituție publică.

Deci și eu am făcut greșeli. Doar sunt om. Am făcut recomandări, am crezut în oameni care nu meritau, din păcate, să li se acorde atenție.

Eram prieteni de familie, când a ajuns acolo, a uitat de mine și respectul pe care i l-am acordat, trădând orice principii. De fapt acestea sunt inerente într-o societate deformată.

Dar cel mai amar lucru a fost acela când am fost apreciat de inteligența artificială, care în opinia unei distinse doamne profesor de comunicare, Corina Matei, mi-a transmis: „**Felicitări, domnule Racovicean. Iată cum un soft depășește subiectivismul omenesc și chiar eventuale invidii**”.

Două personalități de mare calibru nu au ezitat să mă felicite la superlativ și ei pentru ceea ce am făcut.

Numai după câteva zile, pentru că am avut o altă părere legată de gândirea mea, am fost „**condamnat**” și abandonat. De ce? Că am propus să realizăm o emisiune „**Cum poate fi identificată manipularea prin gândire critică**” și pentru că nu îmbrățișam același mod de gândire, am fost refuzat. „**Curat murdar nene lancule**”.

Cum poți să ai o gândire atât de exclusivistă? Dacă nu ești cu mine ești împotriva mea!

Parcă așa s-a întâmplat și cu Domnul Isus, care cu o săptămână înainte de răstignire a intrat triumfal, ca un Împărat în Ierusalim, ca apoi să fie crucificat, în mare parte de aceeași oameni.

Păstrând proporțiile, cu modestie, ca urmaș al Lui, nu mă mir, la asta trebuie să ne așteptăm toți cei care ne propunem să fim adevărații Lui urmași, atunci când de dragul Adevărului, nu negociem principii și nu votăm nici cu un candidat, pentru că nu mă regăsesc în atitudinea candidaților. Greu de înțeles acest lucru.

Da la turul doi din 18 mai 2025.

Am hătărât. Voi merge la vot — dar voi anula buletinul meu de vot.

Nu am refuzat participarea la actul civic, dar **refuz să validez compromisul.**

Nu refuz votul din nepăsare. Refuz compromisul din respect pentru adevăr.

Așa cum Domnul Isus Hristos a stat drept și tăcut în fața lui Pilat, fără să valideze nedreptatea, tot așa am ales să îmi păstrez conștiința curată, chiar dacă asta înseamnă să spun „**nu**” acolo unde alții ar accepta răul mai mic.

Cred că o Românie mai bună nu se clădește pe frică și compromis, ci pe oameni care își cinstesc profesia, își respectă aproapele și nu negociază adevărul.

Cu astfel de oameni, **România are șansa reală de a renaște.**

Aceasta este mărturisirea mea — spusă cu demnitate, cu luciditate și cu credință.

Disperarea și graba de a controla totul sunt firești când uităm că **biruința nu vine prin forță, ci prin statornicia în Adevăr**. Isus a arătat că **fermitatea liniștită**, lipsită de compromisuri, are o forță mai mare decât orice strategie politică.

Mesajul esențial pentru mine însă rămâne: **O națiune renaște când oamenii își trăiesc valorile fără teamă și fără compromis**, având pacea celor care știu că **Adevărul nu pierde niciodată pe termen lung**.

Cine calcă pe nisipul compromisului, se prăbușește la prima furtună. Cine calcă pe stânca principiilor, rămâne în picioare.

De altfel democrația nu înseamnă „a alege orice” — înseamnă a alege ce este drept și moral, iar dacă nu există opțiune acceptabilă, refuzul de a valida răul este tot un act democratic și demn.

Privind în urmă la parcursul unei vieți dedicate profesiei și slujirii aproapelui, înțeleg cu limpezime că nu există realizare durabilă fără o temelie solidă fundamentată pe principii, credință și responsabilitate. Tot ceea ce am învățat, am trăit și am dăruit reprezintă nu doar bilanțul unei cariere, ci și răspunsul meu la chemarea de a fi folositor semenilor și țării mele.

Astăzi, nu caut recunoaștere personală, ci împlinirea unei datorii morale și profesionale față de generația care vine și față de profesia căreia i-am dedicat întreaga mea viață. Cu convingerea că „**ecuația lui Dumnezeu**” include și răspunderea pentru modul în care folosim darurile, timpul și priceperea ce ne-au fost încredințate, merg mai departe pe acest drum al dialogului constructiv.

Pentru că, **doar cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște.**

De aceea consider că întreaga mea carieră a reprezentat un mod de a răspunde, cu fapta și cuvântul, formulei regale care a inspirat generațiile trecute: **„La toți de față și viitori, sănătate”** — cu respect, claritate și frică de Dumnezeu.

„Când adevărul este căutat de oameni și binecuvântat de Dumnezeu, expertul judiciar devine puntea dintre faptă și dreptate.”

Capitolul 2

CUM S-A NĂSCUT ACEST DEMERS

Așa cum am spus în 2011, am fost înscris pe lista Ministerului Justiției în calitate de expert tehnic judiciar pentru domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei.

Primele expertize pe care a trebuit să le întocmesc, au fost extrem de greu de realizat.

Pe baza pregătirii mele profesionale, extrem de solide și diversificate, care nu a fost făcută doar să fie făcută, ci dezvoltată pe rând în funcției de necesitatea înțelegerii fenomenelor și a problematici întâlnite în viața reală, finalizată printr-un doctorat, unde am învățat cel mai important lucru, cel legat de felul în care se derulează o procedură privind cercetarea științifică aplicată, am constatat starea de fapt.

În domeniul expertizelor, am identificat un vid, în ceea ce privește bibliografia și/sau modelele necesare unei astfel de activități, extrem de importantă de altfel, iar dacă vrem să recunoaștem, corpul experților tehnici judiciari, în orice domeniu, de aplicabilitate ar trebui să reprezinte cei mai valoroși specialiști.

Am căutat bibliografie în toate direcțiile. A fost extrem de greu. Parcă intrasem într-o zonă „*goală*”. Nu aveam decât niște „*exemple*”, care în viziunea mea, nu se ridicau la nivelul lucrărilor de cercetare științifică, pe care trebuia și trebuie să le realizeze un expert.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Am constatat utilizarea într-un mod exagerat al conciziei. Dacă citește autorul expertizei după un timp, nici acesta numai poate explica ceea ce a vrut să spună prin acea lucrare.

Dar ce este concizia: **„Concizia este exprimarea unei idei într-un număr minim de cuvinte, fără a sacrifica claritatea sau esența mesajului. Concizia presupune eliminarea explicațiilor suplimentare și folosirea unor termeni specializați, a unor formule scurte, dar dense în sens. Aceasta funcționează eficient doar când emițătorul și receptorul aparțin aceleiași bresle profesionale, adică împărtășesc același cod de termeni, simboluri și convenții. Într-un astfel de cadru, concizia nu afectează înțelegerea mesajului pentru că ambii cunosc deja contextul, semnificațiile implicite și nu au nevoie de explicații detaliate.**

În schimb, într-o comunicare cu persoane din afara breslei, concizia riscă să devină opacitate, pentru că presupune cunoștințe de fond pe care publicul larg s-ar putea să nu le aibă”.

Șansa mea a fost să mă întâlnesc cu un om special și drag mie, domnul Judecător Cristian Pup, purtătorul de cuvânt al Curții de Apel Timișoara, la acea vreme.

De la discuțiile purtate cu domnia sa, pe baza activităților mele anterioare identificate în spațiul public, de altfel, cu rezultate apreciabile, pe baza unei argumentații extrem de solide, după consfăturile avute, a fost demarat pe lângă Curtea de Apel Timișoara, un proiect, care făcea revoluție în ceea ce privește modul în care conlucrarea între Judecători, pe de o parte, ca **„Oameni aleși de Dumnezeu și de români, să caute și să facă dreptate”** și pe de altă parte experții din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, a început să prindă contur.

Începutul s-a datorat, așa cum spuneam, datorită faptului că domnul judecător **Cristian Pup** a garantat pentru mine, a avut putere de a convinge conducerea Curții de Apel Timișoara, de la acea vreme Președinte Doamna Judecător prof. dr. Lidia Barac, care atunci când a văzut Ghidurile pe care le-am realizat pentru evaluatorii imobiliari, a afirmat că își dorește o astfel de lucrare pentru colegii ei judecători.

Apoi vorbim de doamna judecător Erica Nistor, vicepreședinte a Curții de Apel, la acea vreme, devenită apoi Președintele Curții.

Domnia sa a făcut un pas uriaș înainte promovând parteneriatul public privat încheiat între **Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Curtea**

de Apel Timișoara și Asociația Evaluatorilor (Experților Imobiliari) Funciari din România, prin care se propuneau acțiuni pentru ca știința și profesionalismul, să devină un apanaj al celor care acționau în domeniu.

Au mai fost implicați mulți alți judecători, care au înțeles faptul că numai prin profesionalism și pregătire consistentă, se pot atinge țintele propuse iar actul de justiție se poate desfășura acolo unde este nevoie de intervenția experților tehnici pe domeniu, doar în condițiile când experții tehnici judiciari, ca organe auxiliare în cadrul proceselor, ținând cont de faptul ei nu sunt judecători sau părți în proces, ci **specialiști** care aduc expertiza lor tehnică sau științifică pentru a sprijini instanța în înțelegerea unor aspecte complexe, din afara domeniului juridic.

Rolul lor este să **ajute** judecătorul să ia decizii bine fundamentate, oferind un punct de vedere obiectiv asupra unor fapte tehnice.

Este important ca aceștia să aibă asigurate condițiile necesare, să dețină o pregătire profesională adecvată, care să le permită să lămurească și să identifice pricinile care generează litigiile în cauzele imobiliare promovate în Instanțe.

Au fost parcurse trei ateliere de lucru în cadrul proiectului: **„Expertiza tehnică judiciară din perspectiva Noului Cod de Procedură Civilă. Aspecte tehnice și juridice”**, finalul proiectului materializându-se în **„Ghidul expertului tehnic judiciar din domeniul topografie, cadastrului și geodeziei”**, lucrare transmisă de Curtea de Apel Timișoara la Înalta Curte de Casație și Justiție a României, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministrului Justiției, celor 16 Curți de Apel din România și tuturor judecătorilor care judecă cazurile civile de pe lângă Curtea de Apel din Timișoara, Agenției de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru fiecare Oficiu de Cadastru din țară și postată de Curtea de Apel pe site-ul www.just.ro.

La aceste ateliere au participat judecători, experți și lucrători din cadrul unor oficii de cadastru din județele Timiș, Arad și Caraș Severin.

Împreună cu Curtea de Apel am transmis în țară la toate Curțile de Apel Ghiduri, am promovat seminarii, însă **reticența la schimbare** manifestată uneori de actorii implicați în tot ansamblu unui proces, au făcut ca propunerile să nu producă efectele scontate într-un timp rezonabil estimat de inițiatori.

Aici pot argumenta cele afirmate. La Timiș, una din colegele inspectoare, mi-a comunicat în față, **„Ghidul nu este lege și nu este obligatoriu”**.

„Înalta Curte de Casație și Justiție” prin Președinte, a apreciat că Ghidul va fi extrem de util în derularea acțiunilor în Instanță.

Este o mare diferență între cei **„ghidonați”** și profesioniștii din domeniu.

Ordinul nr. 1882/C/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, a intrat în vigoare odată cu includerea mea pe lista experților.

Acest ordin de departe se constituie ca o dovadă certă că o reglementare specială sau specifică unui domeniu, de importanță majoră, promovată fără consultarea specialiștilor care fac dovada competenței lor, cu experiență, cu buna credință manifestată și care înțeleg faptul că intervenția aleatorie în cadrul proceselor a unui **„factor perturbator”**, viciază sau mai bine zis cangrenează înfăptuirea actului de justiție, pe domeniul de abordare, putem afirma că a fost un eșec total.

Când afirm acest lucru știu ce vorbesc, ținând cont de faptul că de multe ori inspectori din cadrul Oficiilor de cadastru respingeau avizarea expertizelor în baza unor motive care în mod aleatoriu, **„cu obiecțiuni”!!!** spre exemplu, care în mod cert influențau în mod negativ propunerile prezentate de experți în cadrul proceselor.

Nu putem uita că nu se înțelegea care este diferența între investirea Instanțelor care judecă doar aspectele cu care au fost investite, iar inspectorii cadastrali ai oficiilor, cereau ca documentațiile supuse avizării să rezolve toate aspectele legate de imobil din toate punctele de vedere, deși aceștia nu participau la lucrările de la fața locului și nici nu aveau acces la dosarul în care trebuia întocmit raportul de expertiză și în mod cert, poate în mod inconștient se situau deasupra judecătorilor.

De altfel, eu pot spune că spun că m-am lovit de un personaj **„lugubru”** (inspector OCPI), căruia nu o să-i rostesc numele pentru a nu crea un fals **„erou”**, care era angajat al oficiului și pe lângă faptul că nu avea pregătirea necesară să verifice un specialist în domeniul cadastrului, atunci ce să mai zicem despre calitatea de expert.

La un moment dat mi-a precizat cu o nonșalanță debordantă, pe un subiect de specialitate, spunând față de colegii din birou, **„că eu să vorbesc la catedră, aici eu am ștampila”**.

Atunci eu predam „**Întreținerea lucrărilor de cadastru**” la Universitate și presupun că eram un tip informat și greu de digerat de cei care nu aveau caracter, bun simț și erau dominați de aroganță cât încape. Cât despre profesie, ne auzim altă dată.

Evident era o dovadă de „**analfabetism funcțional**”, sau mai bine zis, un act de bravură a unui „**sinecurist**” și bine înțeles, unul din acele personaje care execută ce spune șeful ori de câte ori cere „**șefu**”.

Incidentul nu am putut să-l trec cu vederea și am sesizat corpul de control al ANCPI care prin șeful acestuia, a venit și a aplicat proverbul „**corb la corb nu-și scoate ochii**”, acoperind abuzul făcut de inspector, care în fapt a încercat să interpreteze propunerile experților (în locul judecătorilor) influențând soluțiile propuse, dovedind obediență și dorința acoperirii faptului că experții trebuie „**să asculte**” de niște persoane care nu au avut nimic comun cu profesia și mai mult trebuiau să refacă lucrări pentru a li se aviza expertiza.

Dar ca „**ridicolul să fie sublim**” se impune să facem următoarea analiză: „**când avea dreptate Oficiul? Când a avizat documentația ce trebuia îndreptată sau când aviza soluția expertului, pe același subiect.**”

Parcă era o situație fără ieșire din starea de penibilitate.

Acest aspect se constituie ca dovadă că timpul a erodat „**capacitatea de discernere**” a semnificației actului de justiție, în ceea ce privește modul de obținere a avizului tehnic de la Oficiile de Cadastru.

Din păcate comportamentul unor inspectori, din toată țara, nu a fost unul „**sporadic.**”

Având în vedere calitatea de realizator de emisiunii de specialitate „**Cadastrul pe înțelesul tuturor**”, m-a determinat să demarez procedura de „**eliminare**” a acestor disfuncționalități din activitatea experților tehnici judiciari din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei.

Am constatat faptul că modificările legislative operate în timp, în loc să lumineze activitatea experților, o întuneca pe zi ce timpul trecea.

S-au produs blocaje și depășiri de competențe din partea inspectorilor din cadrul Oficiilor de cadastru care, ori din incompetență sau rea credință sau la comandă ori indolență, au obstrucționat activitatea experților.

Din nefericire aceste situații se întâlneau din cauza lipsei caracterului și a profesionalismului, atunci când acestea au fost stabilite ca principii doar pe hârtie și în teorie. Aceste tare, au produs efecte extrem de negative.

În calitate de inițiator al „*Ghidului expertului tehnic judiciar din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei*” și în calitate de Președinte al asociației profesionale de profil, nu puteam să rămân indiferent la disoluția autorității din domeniu, care promova fără rețineră dorința de substituire a judecătorilor din partea unor inspectori cu o pregătire precară, îndoielnică, bazate pe lipsa de principii, în multe situații, sau chiar aveau tendința de aranja interesele unor personaje care mai de care mai interesate sau de cu dubioase.

Față de aceste aspecte constatate, cui mă puteam adresa? Evident domnului Judecător Cristian Pup.

Acesta mi-a precizat clar și fără echivoc, că judecătorii nu au posibilitatea de a propune modificări legislative și că pentru ceea ce am sesizat, trebuie să mă adresez Ministerului Justiției și Agenției de Cadastru, ceea ce am și făcut.

Concluziile capitolului 2

Capitolul 2 al lucrării oferă o privire detaliată asupra unei evoluții esențiale din cariera mea, care a început cu pași mici și a fost marcată de provocări semnificative în drumul profesional ca expert tehnic judiciar.

Înscris în 2011 pe lista Ministerului Justiției, îmi amintesc de dificultățile inițiale întâmpinate în elaborarea primelor expertize, dificultăți care au fost adâncite de lipsa unei bibliografii adecvate și a unor resurse clare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. Într-o perioadă în care căutam răspunsuri și soluții, nu doar că m-am bazat pe pregătirea profesională solidă dovedită, ci și pe dorința de a contribui cu soluții concrete la îmbunătățirea activității expertizelor tehnice judiciare.

Prin intermediul unui doctorat în domeniu (cadastru economic), am reușit să îmi construiesc o înțelegere profundă asupra procesului de cercetare aplicată, ceea ce mi-a permis să vadă mai clar vidul legislativ și informativ din domeniu, un gol care necesita cu disperare acoperire. Am observat că mulți dintre cei care realizau expertize se confruntau cu dificultăți în comunicare, iar lucrările lor, din cauza unei concizii excesive, nu erau ușor de înțeles, adesea devenind opace pentru cei care nu făceau parte din domeniul de specialitate.

Ceea ce mi-a dat curaj să înfrunt aceste provocări a fost întâlnirea cu domnul Judecător Cristian Pup, o persoană care m-a susținut și m-a încurajat să duc mai departe un proiect revoluționar, menit să adâncească colaborarea dintre judecători și experți. Astfel, a luat naștere proiectul care avea să propună un nou mod de conlucrare între judecători și experți tehnici din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, un demers care își propunea să adâncească profesionalismul și încrederea în activitatea expertizelor judiciare.

Împreună cu Curtea de Apel Timișoara, am elaborat „Ghidul expertului tehnic judiciar”, un instrument destinat să ajute atât judecătorii, cât și experții, oferindu-le o bază solidă pentru derularea corectă a proceselor. Ghidul a fost apreciat de instanțele din întreaga țară, fiind distribuit către cele 16 Curți de Apel și autoritățile competente.

Cu toate acestea, nu am fost ferit de dificultăți. Deși proiectul a fost apreciat la nivel înalt, au existat obstacole semnificative care au împiedicat punerea în aplicare a modificărilor dorite. Unii inspectori cadastrali din Oficiile de Cadastru au manifestat o atitudine de refuz față de schimbare, blocând avizarea expertizelor și influențând în mod negativ soluțiile propuse de experți. În unele cazuri, aceștia au intervenit într-un mod care părea mai degrabă o încercare de a înlocui judecătorii în procesul decizional, decât de a susține corect derularea justiției. Ca autor m-am confruntat cu aceste atitudini, sesizând abuzurile și intervențiile nefondate, care m-au determinat să duc mai departe demersul, încercând să elimin obstacolele și să propun reglementări mai bune pentru activitatea experților tehnici judiciari.

În final, m-am adresat direct autorităților competente, sesizându-le neregulile și solicitând să fie efectuate schimbări legislative, pentru a corecta abuzurile și a reglementa corect domeniul expertizelor tehnice.

Adevărata provocare a fost să conving factorii de decizie să ia măsuri concrete în fața blocajelor și abuzurilor care periclitau integritatea actului de justiție. Demersurile nu s-au limitat doar la observații teoretice, ci au fost susținute de acțiuni concrete care, deși au întâmpinat rezistență, au avut și au un impact semnificativ în reglementarea domeniului.

Astfel, acest capitol prezintă nu doar o poveste de formare profesională, ci și un exemplu de perseverență în fața adversității și a rezistenței la schimbare. Ca autor am dedicat eforturile pentru a se face dreptate în domeniul său de

expertiză, luptând pentru o justiție mai corectă, mai transparentă și mai bine reglementată, chiar și atunci când am întâmpinat piedici semnificative.

Într-o lume unde schimbările sunt adesea lente și dificil de implementat, acest demers reînvie speranța că, prin muncă susținută și profesionalism, se pot aduce îmbunătățiri esențiale în procesul de justiție.

„Când slujitorii legii uită menirea de a servi, funcțiile se golesc de onoare, iar încrederea cetățenilor se prăbușește, lăsând dreptatea departe, ca o promisiune uitată.”

Capitolul 3

MINISTERUL JUSTIȚIEI TAXEAZĂ FIECARE EXPERTIZĂ CU 10% ȘI NU OFERĂ NIMIC

Pe baza acestei noi direcții de acțiune, în calitate de Președinte de asociație profesională, am sesizat aceste disfuncționalități Miniștrilor Justiției.

Speram să aduc la cunoștință aspecte pe baza cărora nu se pot susține și identifica cauzele care generează pricinilor generatoare de litigii.

Înfăptuirea actului de justiție, în opinia mea, este un act nobil și trebuie fundamentat pe reglementări legale, nu pe reglementări care conțin referiri la acte normative abrogate, sau neactualizate ca urmare a modificărilor legislative intervenite în timp.

Aceste aspecte au permis intervenția cercurilor de interese *„malefice”*, străine de cadrul procesual, care nu acoperă interesele românilor, ci ale unor *„secte”* sau *„grupuri de interes de tip mafiot”*, ținând cont de domeniul imobiliar abordat.

Apreciez că este util să fie cunoscuți unii din Miniștrii Justiției, care potrivit etimologiei cuvântului Ministru reprezintă calitatea de *„Slujitor”* și nu de ocupanți formali ai funcțiilor, de altfel funcții extrem de onorabile.

Din păcate modul de înțelegere și de reacție al acestora, asupra unor aspecte care erodează încrederea cetățenilor în cei care sunt plătiți să slujească, nu să creeze iluzii, aspect care se situează departe față de interesul românilor pentru înfăptuire binelui public.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Ce a determinat neimplicarea celor care pe bani mulți, ne decid soarta?

La finalul acestui capitol, v-om putea face o analiză care va pune în evidență nepăsarea, formalismul și evident dezastrul pe care-l traversăm în fiecare zi, din păcate în mai toate domeniile de activitate.

Voi spicui din corespondența purtată pe subiectul reglementărilor abrogate și obligațiilor ce revin organelor centrale responsabile de domeniu.

Ministerul de Justiție - Ministrul prof. univ. dr. Tudorel Toader, precizează prin adresa nr. **8/102335/958/BCETJ/2018/03.01.2019**, prin Secretarul de Stat Nicolae Liviu Popa, în numele ministrului prof. univ. dr. Tudorel Toader că:

I. „Ordinele directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, la care face trimitere Regulamentul privind avizarea expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, au fost abrogate prin art. 2 din Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 700/2014, privind aprobarea Regulamentului de avizare, recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară”

II. Atât experții tehnici judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, desemnați de instanțele de judecată se efectueze expertize tehnice judiciare, cât și oficiile de cadastru și publicitate imobiliară, investite de legal să avizeze tehnic ceste expertize, au adus la cunoștință o serie de aspecte care îngreunează activitatea tehnică a expertizelor judiciare, ”

Ministerul Justiției colaborează interinstituțional cu Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru a revizui cadrul legal în vigoare, în vederea sprijinirii și facilitării procedurii de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie.

În acest sens, toate propunerile, sugestiile sau opiniile sunt binevenite și, pe această cale, dorim să vă mulțumim pentru propunerile și materialele anexate adresei dumneavoastră, precum și să vă asigurăm de faptul că toate acestea vor fi analizate.

Elaborarea proiectului de act normativ, menit să îmbunătățească actuala procedură de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, se află într-un stadiu avansat, iar în perioada imediat următoare, acest proiect de act normativ va

urma procedura prevăzută de dispozițiile art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.”

Să recunoști că există probleme și să răspunzi procedural să nu-ți pese, este ceva dezolant.

Prin adresa nr. **16/102335/958/BCETJ/2018/03.01.2019**, prin Secretarul de Stat Nicolae Liviu Popa , în numele aceluiași ministru prof. univ. dr. Tudorel Toader

„Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 652/2009¹, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Justiției, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, nu are abilitatea de a emite interpretări cu caracter general obligatoriu ale actelor normative în vigoare, care să poată fi invocate în fața vreunei instanțe judecătorești sau autorități administrative.

Mai mult decât atât, ținând seama de faptul că Ordinele directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) nr. 634/2006, nr. 186/2009 și nr. 108/2010 reglementează procedură și aspecte specifice activității unei alte instituții publice, respectiv ANCPI, precum și de faptul că cele trei ordine au fost abrogate printr-un act normativ emis de către directorul general al acestei instituții publice, apreciem că ANCPI este instituția în măsură să ofere lămuriri suplimentare cu privire la primul aspect din titlul adresei dumneavoastră.

Așa cum am menționat și în adresa anterioară, Ministerul Justiției a inițiat o serie de consultări cu ANCPI pentru a revizui Regulamentul aprobat prin Ordinul comun al ministrului justiției și al directorului general al ANCPI nr. 1882/C - 1044364/2011, în vederea sprijinirii și facilitării procedurii de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie.

Elaborarea proiectului de act normativ, menit să îmbunătățească actuala procedură de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, se află într-un stadiu avansat, iar, după definitivare, acest proiect de act normativ va urma procedura prevăzută de dispozițiile art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Nu în ultimul rând, învederăm faptul că, potrivit dispozițiilor art. 258 raportate la dispozițiile art. 255 Cod procedură civilă, încuviințarea probelor se face doar de către instanța de judecată, iar administrarea probelor trebuie să respecte dispozițiile art. 260 Cod procedură civilă.

Conform dispozițiilor art. 330 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța poate dispune efectuarea unei expertize tehnice atunci când, pentru lămurirea unor împrejurări de fapt, consideră necesar să cunoască părerea unor specialiști.

În aceste condiții, toate solicitările, observațiile și obiecțiunile cu privire la modul de întocmire și avizare a expertizelor judiciare, efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, trebuie aduse la cunoștința completului de judecată, investit cu soluționarea cauzei în care a fost dispusă efectuarea expertizei judiciare, întrucât acesta este singurul în măsură să dispună asupra raportului de expertiză, potrivit dispozițiilor procedurale.”

În final în loc de a lua măsuri de îndreptarea a lucrurilor, arunci responsabilitatea în dreptul judecătorilor.

Când te gândești că prof. univ. dr. Tudorel Toader, a îndeplinit calitatea și de Judecător la Curtea Constituțională, apoi de Rector al unei universități. Mă întreb ce viitor și ce așteptări putem avea cu astfel de personaje?

Alt Ministru Ana Birchall, căruia i-am prezentat situația prin adresa 6/30 mai 2019, AEF, unde precizam **„Ordinul nr. 1882/C/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, este bazat pe ordinele sus enunțate abrogate, ceea ce constată un vid reglementativ, de mai bine de 5 ani”**

Se emite răspunsul nr. 19/102335/958/BCETJ/2018/24/06.2019

„Potrivit dispozițiilor art. 5 pct. 29 din Hotărârea Guvernului nr. 51/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările și completările ulterioare, „Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice are următoarele atribuții: (...) 29. inițiază, elaborează și avizează, după caz, proiecte de acte normative, proiecte de acorduri internaționale, norme, instrucțiuni și metodologii specifice în domeniile sale de activitate,- (...)”.

„Ținând seama de aceste dispoziții legale, precum și de faptul că propunerea Asociației Evaluatoilor Funciari din România privește abrogarea unei dispoziții legale ce stabilește una dintre atribuțiile Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, vă comunicăm faptul că adresa nr. 17/102335/31.05.2019 a Asociației Evaluatoilor Funciari din România a fost înaintată către instituțiile competente să o analizeze, respectiv Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice”.

Apoi un nou răspuns nr. 3/82573/686/BCETJ/2019/21.10.2019, la petiția nr. 7/04.09.2019: „În vederea sprijinirii procedurii de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, Ministerul Justiției și ANCPI au organizat, la sediul Ministerului Justiției, mai multe întâlniri de lucru pentru a discuta propunerile de revizuire a Regulamentului aprobat prin Ordinul comun al ministrului justiției și al directorului general al ANCPI nr. 1882/C - 1044364/2011.

Ulterior definitivării proiectului de act normativ menit să îmbunătățească actuala procedură de avizare tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, acesta va urma procedura prevăzută de dispozițiile art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată”.

Și la acest Ministru se poate constata faptul că formalismul, dezinteresul și populismul ieftin este caracteristic unor oameni care își propun să dea lecții, pe care nu le cunosc nici ei.

Parcă începem să înțelegem că normalitatea devine tot mai evident că reprezintă un vis sau mai precis o utopie.

Am constatat în demersurile trebuie să le îndrept spre Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Într-o vineri am cerut audiență la domnul deputat Ovidiu Victor Ganț, deputat la minorității germane din România și secretarul Camerei Deputaților.

Pot afirma fără nici o rezervă că domnul deputat a dat dovadă de pragmatism, concretețe și seriozitate.

Mi-a facilitat o întâlnire la nivel de Guvern. A precizat că pe baza materialelor prezentate, trebuie să am o audiență la Prim ministrul Guvernului, de la acea vrem domnul Ludovic Orban.

Demersurile nenumărate făcute, prin scrisori deschise adresate tuturor conducătorilor Statului Român, face ca la finele anului 2019, cu ajutorul domnului Ganț, să fiu invitat la Ministerul Dezvoltării, de către ministrul Ion Ștefan, care pe baza materialului prezentat „Analiză pe cord deschi fără anestezie” , asupra stării cadastrului românesc la nivelul anului 2019, a avut o contribuție apreciabilă în demersul meu, deschizând ușa Agenției de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Voi detalia un capitol cu privire la felul în care s-au derulat lucrurile cu Agenția, însă în acest demers doar pe acest subiect, respectiv regulamentul experților.

În timp am făcut anumite progrese și am profitat de faptul că doamna prof. univ. dr. Lidia Barac a fost numită Secretar de Stat în cadrul Ministerului Justiției.

Deși doamna Barac cunoștea eforturile depuse, de multe ori împreună pentru îmbunătățirea activității experților, parcă prea puțin am simțit sprijinul în această direcție.

Ori am avut prea mari așteptări.

Totuși pot afirma că un răspuns extrem de articulat, motivat competent l-am primit din partea Ministerului prin adresa **Nr. 5/41578/291/BCETJ/2020/29.06.2020**, prin Secretarul de Stat Lidia Barac, în numele ministrului Cătălin Predoiu se fac precizări importante pentru proiectul nostru.

La adresa înaintată Ministerului Justiției și Înregistrată cu nr. 41578/291/BCETJ/29.05.2020, vă comunicăm următoarele:

„Activitatea de expertiză tehnică judiciară se desfășoară în conformitate cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, respectiv Codului de procedură penală.

Din modul în care a fost formulată/redactată această propunere de completare, rezultă faptul că depunerea pe suport informatic a raportului de expertiză tehnică judiciară nu reprezintă o posibilitate/facultate, ci o obligatie instituită în sarcina tuturor experților tehnici judiciari, iar nu doar în sarcina celor autorizați în specializarea „Topografie, cadastru și geodezie”.

Astfel, toți experții tehnici judiciari vor fi obligați să achiziționeze servicii de certificare de la furnizori acreditați în condițiile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și să transpună raportul de expertiză și suplimentul la raportul de expertiză pe suport informatic, aspect care necesită acces la un sistem informatic/structură informatică și cunoștințe de specialitate.

În condițiile în care nu toți justițiabilii au acces la mijloace tehnice necesare pentru a consulta conținutul înscrisurilor pe suport informatic, norma propusă trebuie analizată, totodată, din perspectiva respectării exigențelor convenționale, constituționale și legale ale drepturilor la apărare și la liber acces la justiție.

Art. 336 alin. (1) teza întâi Cod procedură civilă prevede următoarele: „Constatărite și concluziile motivate ale expertului sau ale laboratorului ori ale institutului specializat căruia s-a cerut efectuarea expertizei vor fi consemnate

într-un raport scris care va fi depus cu cel puțin 10 zile înainte de termenul fixat pentru judecată”.

Cu privire la chestiunea formei depunerii raportului de expertiză, amintim că art. 148 alin. (2) și (3) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, (1n continuare, NCPC) au următorul cuprins:

(2) „Art. 148

...

Cererile adresate, personal sau prin reprezentant, instanțelor judecătorești pot fi formulate și prin în scris în formă electronică, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

(3) Dispozițiile alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul în care prezentul cod prevede condiția formei scrise a susținerilor, apărărilor sau a concluziilor părților ori a altor acte de procedură adresate instanțelor judecătorești.”.

Așadar, chiar în condițiile în care dispozițiile art. 336 alin. (1) NCPC prevăd că expertul materializează concluziile și constatările sale într-un raport scris, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, sunt aplicabile, acest caz, prevederile art. 148 NCPC, raportul de expertiză putând fi depus și sub forma înscrisului în formă electronică [aspect care rezultă, de altfel, și din interpretarea literară (gramaticală) a textului art. 336 alin. (1) NCPC, care utilizează sintagma „raport scris”];

Cu referire la chestiunea semnăturii electronice, amintim că de lege lata, la nivelul dreptului Uniunii Europene, regimul juridic al identificării electronice și al serviciilor de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (inclusiv al semnăturii electronice/sigiliului electronic) este guvernat de Regulamentul (UE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 910/2014 (privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE).

Din perspectiva legislației interne, amintim că Legea nr. 455 privind semnătura electronică a fost adoptată în anul 2001, cu observarea dispozițiilor Directivei 1999/93/CE (a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice), în prezent abrogată chiar prin dispozițiile regulamentului mai sus-amintit, iar actualmente este în dezbatere publică un proiect de Lege privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice², precum și, în

procedură parlamentară, propunerea legislativă privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regutamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piață internă, de abrogare a Directivei 1999/93/CE și de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line³, propunerea legislativă privind identificarea etectronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile etectronice¹, dar și propunerea legislativă privind măsuri de punere în aplicare a cerințelor specificate a fi implementate la nivel național de Regulamentul UE nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

¹ *A se vedea, în acest sens, Expunerea de motive (p. 2) care a însoțit proiectul Legii privind semnătura electronică, disponibil pe website-ul Camerei Deputatilor la adresa: <http://www.cdep.ro/proiecte/2001/200/00/4/em204.pdf>.*

² *Proiectul de lege mai sus menționat, precum și instrumentul de prezentare și motivare care îl însoțește, pot fi consultate pe website-ul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, la adresele: <https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2018/02/Proiect-de-Lege-serviciitor-de-incredere-20.02.2018.pdf> și, respectiv, <https://www.comunicatii.gov.M/WP-content/uploads/2018/02/Expunere-motive-proiect-Lege-servicii-de-i ncredere-20.02.2018-1-1.pdf>.*

³ *Pentru stadiul procesului legislativ, a se vedea website-ul Senatului (L 112/ 2019).*

⁴ *Pentru stadiul procesului legislativ, a se vedea website-ul Senatului (L 481 /2019). toate cele patru inițiative legislative cuprinzând dispoziții de abrogare expresă a primei Legi citate; cum este cunoscut, Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 910/2014 se constituie în norme ale dreptului Uniunii Europene având caracter obligatoriu și, în temeiul art. 148 alin. (2) din Legea fundamentală, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne; pe de altă parte, reamintim că subzistă (formal) în fondul normativ activ Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, act normativ care a fost adoptat în alte contexte, legislativ și instituțional, intern și european, structurate diferit actualmente, în condițiile aderării României la Uniunea Europeană și, în plus, ale amendării în anul 2014 a legislației europene în materie; în context, mai amintim că recent adoptata Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 38/2020*

privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice⁶, face referire, în preambul, dar, mai ales, în cuprinsul său, în mod expres, la actul normativ unional anterefert.

Totodată, menționăm că Ministerul Justiției a solicitat Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară un punct de vedere cu privire la proiectul de modificare și completare a Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodezie, aprobat prin Ordinul comun al Ministrului Justiției și al directorului general al ANCPI nr. 1882/C-1044364/2011, astfel cum a fost înaintat prin adresa dumneavoastră înregistrată la MJ cu nr. 41578/29.05.2020.”

Din corespondența purtată cu Ministerul Justiției se pot trage câteva concluzii:

- Formalismul și multitudinea de probleme nerezolvate, transformă miniștrii din „slujitori” ai cetății, în experți în motivarea neputinței, frica de a pune punct haosului, că doar nu trebuie să fie rezolvate toate problemele de care răspund.

- Când te gândești dacă este vorba de Ministerul Justiției!, ce-o fi la alte Ministere?

Concluziile capitolului 3

Demersurile întreprinse de Asociațiile noastre pentru a semnală vidul legislativ care afectează activitatea experților tehnici judiciari au fost ample, consecvente și întemeiate pe argumente profesionale solide. Am considerat că este de datoria noastră să sesizăm Ministerul Justiției și celelalte instituții competente asupra disfuncționalităților generate de aplicarea unor reglementări abrogate sau neactualizate, reglementări care în mod paradoxal continuau să producă efecte în procesul de avizare a expertizelor judiciare.

De-a lungul timpului, am primit răspunsuri formale, uneori evazive, alături pasând responsabilitatea către alte instituții, fără ca vreo autoritate să-și asume cu fermitate îndreptarea situației. S-a invocat deseori lipsa competențelor directe ale Ministerului Justiției în materie de avizare tehnică, direcționând solicitările

noastre către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară sau Ministerul Dezvoltării. Cu toate acestea, niciuna dintre instituțiile implicate nu a oferit o soluție reală și rapidă la problema de fond.

Pe parcursul acestor demersuri, am constatat o constantă alarmantă: formalismul, lipsa de asumare și tergiversarea au prevalat în fața obligației de a servi interesul public și de a susține actul de justiție pe baze legale clare și actualizate. Deși am beneficiat, pe alocuri, de deschiderea unor persoane cu atitudine pragmatică – cum a fost cazul deputatului Ovidiu Victor Ganț sau al ministrului Ion Ștefan – ansamblul acțiunilor la nivel central a rămas dominat de lentoare și indiferență.

Este regretabil că, deși Ministerul Justiției percepe o taxă de 10% din fiecare expertiză judiciară, nu oferă, în schimb, un cadru normativ coerent și actualizat, esențial pentru desfășurarea corectă și eficientă a activității experților judiciari. Această asimetrie între obligațiile impuse și sprijinul oferit subminează încrederea cetățenilor în instituțiile statului și lasă loc intervenției unor grupuri de interese care, departe de a servi justiția, distorsionează actul de dreptate, mai ales în domeniul sensibil precum cel imobiliar.

În concluzie, acest capitol scoate la lumină nu doar vidul legislativ existent, ci și un simptom mai amplu al administrației românești: nepăsarea față de nevoile reale ale profesioniștilor și cetățenilor. Aceste constatări justifică pe deplin necesitatea continuării demersurilor noastre, cu și mai multă perseverență, pentru a determina adoptarea unor reglementări clare, echitabile și aplicabile, în sprijinul unei justiții cu adevărat funcționale.

Privind înainte, este firesc să ne îndreptăm atenția spre modul în care, în pofida acestor obstacole, profesioniștii dedicați au reușit să construiască punți de colaborare între justiție și expertiza tehnică, punând bazele unor soluții care, treptat, au început să îmbunătățească practica și să redea încrederea în actul de avizare.

„Prin dialogul autentic, reînvie încrederea, iar prin transparență, autoritatea se poate redescoperii.”

Capitolul 4

CUM O AUTORITATE, RĂTĂCITĂ DE LA MENIREA SA, ȘI-A REGĂSIT DRUMUL PRIN DIALOGUL DINTRE PROFESIONIȘTI

Capitolul de față aduce în prim-plan o etapă crucială în redresarea unui sistem aflat, mult timp, într-o stare de inerție instituțională. Este povestea unei autorități care, deși s-a îndepărtat de propria menire – aceea de a fi în slujba cetățeanului și a binelui public – a reușit să își regăsească direcția printr-un dialog viu, onest și constant între profesioniști. Sub umbrela unor inițiative curajoase, prin perseverența asociațiilor profesionale și prin sprijinul mediului academic și juridic, vocea experților a fost auzită. Prin emisiunea **„Cadastrul pe înțelesul tuturor”**, protocoale de colaborare, parteneriate, adrese oficiale și demersuri susținute, s-au creat punți solide între instituții și practicieni.

Scopul? Funcționarea transparentă, coerentă și predictibilă a sistemului cadastral românesc, în acord cu realitățile din teren și nevoile justiției.

Acest capitol este unul de importanță majoră. Voi pune în valoare câteva adrese prin care se face dovada că mereu am căutat să înfăptuim binele public.

Proiectul: „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, derulat de Radio România „Antena Satelor”, Centrul „PIFCA” Timișoara și „AEF” România

Realizatori: Ion Dan VOICU și dr. ing. Mihai RACOVICAN

Către

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Referitor la: **asigurarea accesului gratuit, direct, permanent la platforma și serviciile on-line ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară**

În temeiul prevederilor Legii nr. 544/2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, pe baza solicitării ascultătorilor noștri, având în vedere prevederile Legii nr. 7/1996, privind cadastrul și publicitatea imobiliară, actualizată, unde la art. 3, alin. 6, unde se precizează: „***In îndeplinirea obligațiilor ce le revin, autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice, instanțele judecătorești, notarii publici, experții judiciari, persoanele autorizate să realizeze lucrări de cadastru, geodezie, cartografie și fotogrammetrie, precum și executorii judecătorești au acces gratuit, direct, permanent, personal sau prin reprezentant, la platforma și serviciile on-line ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară, în condițiile reglementate prin ordin al directorului general al Agenției Naționale***”.

- Vă rugăm să ne precizați dacă prevederea legală privind **accesul gratuit, direct, permanent la platforma și serviciile on-line ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară**, în favoarea ***autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice, instanțelor judecătorești, notarilor publici, experților judiciari, persoanele autorizate să realizeze lucrări de cadastru, geodezie, cartografie și fotogrammetrie, precum și executorii judecătorești***, intrată în vigoare din anul 2016, se aplică sau nu.

- De asemenea dacă la această oră există vreo categorie din cele precizate în lege: ***autorități publice centrale și locale, instituții publice, instanțele judecătorești, notarii publici, experții judiciari, persoane autorizate să realizeze lucrări de cadastru, geodezie, cartografie și fotogrammetrie, precum și executorii judecătorești***, au dreptul la acces **gratuit, direct, permanent la platforma on-line?**

- Vă rugăm să ne precizați când se va permite accesul gratuit în vederea consultării cărții funciare, planului cadastral, obținerii pe cale electronică a datelor cadastrale necesare întocmirii și transmiterii, inclusiv pe cale electronică, a actelor și documentațiilor cadastrale instrumentate, în vederea înscrierii acestora în cartea funciară? Ce demersuri trebuie să se facă , de o parte și de alta pentru a se aplica întocmai prevederile legale în acest sens?

Așteptăm lămuririle necesare pe care să putem să le prezentăm în cadrul emisiunilor „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, ce se desfășurată la **Radio România „Antena Satelor”**, ținând cont de modelul de bună practică deja creat împreună.

Apoi adresa

Nr. 3/15 februarie 2020

Către,

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Domnului

Director General Laurențiu-Alexandru BLAGA

În atenția:

Domnului Ioan BUZAȘ - Director Direcția de Cadastru

Referitor la: **încadrarea expertizelor tehnice din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, în sistemul integrat de cadastru și cadastru și carte funciară**

Propunere privind stabilirea modului de lucru ce se poate institui între ANCPI/OCPI și experții tehnici judiciari din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, în vederea încadrării expertizelor tehnice, ce se efectuează la solicitarea Organelor Judiciare care dispun efectuarea unor astfel de lucrări, așa încât acestea să poată fi integrate în sistemul unic de cadastru și cadastru și carte funciară, procedură desprinsă din dezbaterile din ședința din 11 februarie 2020, derulată la București între conducerea ANCPI și conducerea „AEF” România

1. Pe baza aplicației informatice E_terra, ținând cont de faptul că experților din domeniu, autorizați de Ministerul Justiției pentru domeniul topografiei,

cadastrului și geodeziei, la solicitarea expertului se va asigura cont distinct de acces, față de cel de persoană fizică autorizată de către ANCPI, prin care expertului i se va asigura acces la informațiile digitale existente în baza de date a oficiului din zona în care va avea de efectuat expertiza dispusă.

- Expertul va avea posibilitatea de a obține on line informațiile scanate aflate în baza de date a oficiului pentru zona de studiu (unul sau pentru mai multe imobile), ori de câte ori se impune, pe care le va putea lista, acestea urmând a purta pe ele o notă de genul: „neutilizabil în circuitul civil”.

Informațiile vor consta în:

- CF uri în exteso și informare;
- documentații topografice;
- planuri vechi;
- PAD –uri avizate care se află în baza de date digitală;
- Etc.

Precizare:

În situația când nu toate informațiile sunt disponibile în format digital, vor fi furnizate de către Oficiile de Cadastru, pe baza procedurii deja consacrate, în format analogic.

Notă:

Ținând cont de faptul că expertiza reprezintă o cercetare cu caracter tehnic făcută de un expert, o activitate de cercetare științifică privind unele fapte sau împrejurări ale cauzei, efectuată de o persoană cu cunoștințe de specialitate în scopul aflării adevărului, în cadrul și cu respectarea dispozițiilor legale, la cererea unui organ de jurisdicție sau urmărire penală, ori a părților, asupra unei situații, probleme etc., a cărei lămurire interesează soluționarea cauzei și se finalizează printr-un raport întocmit asupra cercetării făcute (*Sursa DEX ,98, <http://legeaz.net/dictionar-juridic>*);

Solicităm să se aibă în vedere faptul că desemnarea organului de jurisdicție sau urmărire penală nu poate conține o referire strictă la imobilele ce fac obiectul cercetării.

Expertul este cel care stabilește care este zona de studiu, în așa fel încât dezlegarea pricinii să nu fie viciată datorită unor posibile restricții nejustificate.

Rugăm să se aibă în vedere faptul că expertul are un mandat după cum urmează: **„Instanța învederează că la întocmirea expertizei, experții sunt delegați ai instanței și, în această calitate, au competența de a solicita și de a obține de la diverse instituții publice, informațiile, înscrisurile și documentațiile care se află în arhiva acestora, pe care le consideră necesare la întocmirea raportului de expertiză”** (Dosar nr. 6762/325/2017, încheiere Ședința publică din 27.04.2018)

2. După efectuarea lucrărilor de la fața locului, conform procedurilor legale, expertul va prelucra datele, va analiza toate informațiile referitoare la zona studiată primite, va întocmi un plan topografic cu situația reală din teren, cu referire la limitele de proprietate, construcțiile identificate la teren. Pentru ca expertiza să poată fi încadrată în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, va întocmi un plan de situație care va conține doar elementele de interes topografic care vor fi supuse cenzurii judecătorești, cum sunt: geometria imobilului și amprenta la sol a construcțiilor.

Această propunere de plan de situație va fi încărcată în aplicația E_terra, în forma convenită .dxf, cu informațiile poziționate pe layer contur, layer construcții etc., înaintea depunerii raportului de expertiză în Instanță.

Odată cu încărcarea propunerii expertului, în zona de lucru se va constitui o **avertizare pentru inspectori sau persoanele autorizate care ar efectua lucrări în zonă**, precizându-se **„în lucru expertiză tehnică judiciară”**.

Pe baza propunerii expertului aplicația va emite un raport de verificare care va trebui să conțină cel puțin următoarele elemente:

- Instanța care a dispus expertiza;
- Numărul dosarului;
- Adresa amplasamentului;
- Numele expertului;
- Nr., data și ora efectuării verificării;
- Alte precizări cu referire strică la expertiză, pe care expertul ar trebui să le aibă în vedere.

Pe baza raportului emis prin aplicația informatică, expertul va trebui să facă o analiză a zonei, cu privire la înscrisurile existente în baza de date a oficiului, strict la zona studiată cu privire la suprapuneri reale sau virtuale, înregistrările din baza de date care trebuie repositionate etc., pe baza cărora se vor putea dispune măsuri,

atât pe cale administrativă, însă și Instanța de Judecată sau organul jurisdicțional care a dispus expertiza, să cântărească și să dispună în cunoștință cu referire la datele tehnice prezentate în raportul de expertiză tehnică judiciară.

Responsabilitatea pentru identificarea imobilului/imobilelor, ce fac obiectul expertizelor, pentru efectuarea măsurătorilor la teren și analiza și prelucrarea tuturor informațiilor obținute în cauză, revine exclusiv expertului tehnic judiciar.

Orice ingerință externă, față de cadrul procesual, în activitatea expertului încalcă Codul de procedură civilă unde este reglementat modul de lucru al experților, atunci când sunt numiți în cauze judiciare.

Prin această propunere s-a urmărit ca fiecare participant la procesul de întocmire a expertizelor tehnice judiciare din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei să respecte responsabilitățile care-i revin din reglementările legislative în vigoare, eliminându-se abuzurile, confuziile și tendința de substituire a responsabilităților, prin asumarea acestora în funcție de competențele legale conferite fiecărui actor.

Așa cum am precizat mereu „AEF” România, ca asociație profesională, militează pentru ridicarea pregătirii profesionale a experților tehnici judiciari, aceasta trebuind să contribuie nemijlocit, atunci când li se solicită aportul, ca experții judiciari din domeniu să realizeze expertize tehnice judiciare care să se încadreze în sistemul unitar de cadastru și carte funciară, ca sistem de importanță națională.

Aceste deziderate au fost urmate de fapte și nu de vorbe, consemnate în protocoalele încheiate între: Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Judecătoria Timișoara, Centrul „PIFCA” Timișoara și „AEF” România, nr.419/1846/1529/16/7/2013 și cel încheiat între Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Curtea de Apel Timișoara și Asociația Evaluatorilor Funciari „AEF” România, nr. 3249/268/9/2015, pe baza cărora au fost organizate acțiuni comune destinate judecătorilor, a experților tehnici judiciari, lucrători din cadrul ANCPI/OCPI, constând în seminarii, conferințe științifice, care s-au finalizat prin rezoluții, minute sau elaborarea „**Ghidului expertului tehnic judiciar din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei**”, ca model de bună practică, pentru experții din domeniu, postat de Curtea de Apel Timișoara pe site-ul www.just.ro .

Pentru a atinge și un alt deziderat pe care noi îl susținem și îl apreciem ca o contribuție viabilă pentru formarea, perfecționarea și instruirea experților, în vederea promovării sistemului unic de cadastru la elaborarea expertizelor, precizăm că pregătirea continuă poate reprezenta o soluție apreciabilă.

Susținem că una din căile de îmbunătățire a activității experților se poate materializa prin parcurgerea unor module de formare, perfecționare sau instruire, care organizate prin **Centrul de Pregătire Profesională al Agenției Naționale**, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în colaborare cu reprezentanții magistraților și ai organizațiilor profesionale ale experților, prin stabilirea unor tematici de pregătire, care să răspundă unor nevoi reale.

Tot odată după ce se va agreea o procedură între Agenție și AEF cu privire la modul de lucru, vă propunem să solicitați organizarea unei întâlniri cu reprezentanți ai Ministerului Justiției, **așa încât toate părțile să agreeze o procedură simplă clară și concisă, fără loc de interpretări sau ingerințe în sfera de responsabilitate**, care să asigure independența expertului, astfel încât conținutul expertizelor tehnice judiciare din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei să constituie instrumente facile în mâna organelor judiciare care au dispus expertiza, astfel contribuind și experții la înfăptuirea binelui public în România.

Apoi

„Comunicat

urmare a ședinței de lucru din 11 februarie 2020, organizată la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și „AEF” România și realizatorii emisiunii **„Cadastrul pe înțelesul tuturor”** derulată la **Radio România „Antena Satelor”**

Având în vedere faptul că în spațiul public au apărut tot felul de interpretări cu privire la Centrul ”PIFCA” Timișoara și „AEF” România, se impune a fi făcute câteva precizări:

1. Ne menținem poziția privind dorința asociațiilor Centrul ”PIFCA” Timișoara sau „AEF” România, de a sprijinii în mod constructiv ca în România să există o Autoritate supremă în domeniu, competentă și corectă, care să asigure realizarea cadastrului românesc pe baza unor norme simple, clare și concise, care să nu lase loc de interpretări.

2. Ne menținem poziția cu referire la ceea ce am afirmat legat de pregătirea profesională pe care Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară prin Centrul de Pregătire Profesională al Agenției Naționale ar trebui să o realizeze, atenție nu prin Centrul "PIFCA" Timișoara sau „AEF” România, cum se încearcă a se denatura.

Cele două asociații au organizat de la înființare și până astăzi, cursuri de perfecționare, instruire sau formare numai prin Universități acreditate din România, mai mult membrii noștri contribuie în mod constant la realizarea emisiunii de la Radio România „Antena Satelor”, „Cadastrul pe înțelesul tuturor” de mai bine de cinci ani.

3. De asemenea în ceea ce privește poziția domnului director Ioan Buzaș, Direcția de Cadastru din cadrul ANCPI, care preciza că persoanele care au absolvit o Universitate, potrivit legilor Statului Român, au dreptul să profeseze și că nu ar necesita o altă autorizare, o apreciem ca una corectă, pe cale de consecință îl vom susține în acest demers pentru ai responsabiliza pe cei care fac parte din domeniu.

4. Credem că numai „Dialogul constructiv salvează România”, de aceea vom milita ca fiecare, coleg din domeniu, fie că este membru la vreo formă asociativă fie va acționează ca independent, să-și poată exprima punctul de vedere în mod onest, corect și profesionist,

Președinte „AEF” România
Dr. ing. Mihai RACOVICAN”

Foarte imporant

Da, după ședința de la București, domnii director general Alexandru Laurențiu Blaga, director Ioan Cristina Buzaș direcția cadastru și geodezie și șef serviciu informatică, de la acea vreme, domnul Rinu Trușcă, s-au ținut de cuvânt și au asigurat accesul neîngrădit la cărțile funciare, în prima fază experților tehnici din domeniu, apoi după vreo șase luni și persoanelor fizice autorizate.

A început să se vadă lumina de la capătul tunelului.

Activitatea de expert a fost dependentă mereu de colaborarea cu ANCPI/OCPI.

Pot spune, fără putință de tăgadă că a fost o colaborare cu bunele și relele inevitabile (cu broaște râioase înghițite pe săturate de multe ori) dar în final am ajuns ca echipa (grupul de lucru unde asiguram secretariatul tehnic), dar coordonată de Judecătorul George Ionuț Bogdan, compusă din Judecători, experți, avocați și reprezentanți ANCPI/OCPI, să construim mecanismele care au pus în producție Ordinul, prin valorificarea potențialului pe care îl oferă aplicația Agenției, E_terra.

Dar până a prezenta acest lucru, se impune a aminti câteva chestiuni pe care le-am întâmpinat în realizarea acestui deziderat.

Parcă purtam un mono „dialog” al celui care strigă în pustie.

Am sesizat în foarte multe situații disfuncționalități majore pe care le-am transmis la ANCPI.

Un rol deosebit a fost asigurat de colaborarea cu judecătorii.

Astfel, citez ceea ce am organizat mereu **„Conferințe comune destinate judecătorilor, experților tehnici judiciari din domeniul cadastrului, topografiei și geodeziei și reprezentanților Oficiilor de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în vederea înțelegerii procedurilor de fundamentare, de realizare și interpretare a expertizelor tehnice judiciare, pentru încadrarea acestora în sistemul unitar de cadastru și carte funciară ca sistem de importanță națională și constituirea acestora ca instrumente facile în mâna Judecătorilor și contribuție importantă în îndeplinirea actului de justiție în România”**, desfășurată în 15 februarie 2015, la sediul Curții de Apel Timișoara, unde a avut loc unul din seminariile. Extras din adresa nr. 5/7 martie 2019, AEF către ANCPI.

Apoi am revenit cu multe alte cerințe pentru corectarea anomaliilor cu care se confruntau experții în activitatea lor.

Din nefericire pe masa mare de experți, nu i-a interesat ca activitatea lor să fi respectată, să se desfășoare sub statutul de independent (probabil că nu cunosc semnificația termenului) și să se manifeste în mod profesionist, cu respect față de români.

Parcă le plăcea să fie obedienți, să nu învețe, să fie aroganți și deranjați că li se tulbură cercul de interese.

Eforturile făcute încep să producă rezultate.

În **4 decembrie 2019**, reprezentanți ai echipei care realiza emisiunea **„Cadastrul pe înțelesul tuturor”** la **Radio România „Antena Satelor”**, au răspuns

invitației domnului Ministru Ion Ștefan Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, pentru a prezenta situația cadastrului românesc, problemele experților din domeniul topografiei cadastrului și geodeziei, așa cum o percep radio ascultătorii emisiunii și specialiști din domeniu.

Și pentru că **„nouă chiar ne pasă”**, am trecut de la vorbe la fapte și asociațiile din care provenim, Centrul „PIFCA” Timișoara și „AEF” România, care au promovat o activitate vie dovedită și recunoscută la nivel național, identificată pe www.pifca-aef.ro, **în temeiul protocolului de colaborare ANCPI-CAT-AEF nr. 3249/268/9/2015**, au solicitat acordul domnului Director General al ANCPI Laurențiu Blaga, pentru a construi un grup de lucru, pentru a propune îndreptarea lucrurile care de mai bine de cinci ani așteaptă clarificări (la acea vreme-anul 2020).

Grupul de lucru, a fost format din: dr. ing. **Mihai Racovicean** inițiator, co-realizator al emisiunii **„Cadastrul pe înțelesul tuturor” de la Radio România „Antena Satelor”**, Președinte „AEF” și „PIFCA”, **Sorin Truță**, Director la OCPI Harghita, mandatat de către domnul director general **Laurențiu Blaga** ca reprezentant de proiect în secretariatul tehnic pentru aplicare parteneriatului dintre ANCPI, Curtea de Apel Timișoara și „AEF”, dr. ing. **Botond Jozsef Rakossy**, expert tehnic judiciar de 30 de ani, Președinte Asociația Patronală din domeniu, zona Harghita, Vicepreședinte „AEF”, **Rinu Trușcă** - **„părintele E_terra”**, de la care am preluat obiectivele declarate ale Agenției: **„fără hârtie, fără cash, fără ghișeu”** și o serie de observații extrem de benefice proiectului, cum ar fi sintagma care trebuie să dea de gândit autorităților publice române, când ajunge o problemă de rezolvat la acestea, parcă **„timpul se dilată”**.

Apoi, **Marcel Grigore** - Director OCPI Mureș, **Marius Mănescu** - Director OCPI Gorj, **Emil Mănăstureanu** - Director OCPI Bistrița Năsăud, **Mihai Bâlbă** - Director OCPI Botoșani, **Dorin Retegan** - Inginer șef, OCPI Alaba, ing. **Gheorghe Dămăcuș**, expert zona Arad, vicepreședinte „AEF” România, ing. **Daniel Ioan Indreiu** expert, zona Hunedoara, vicepreședinte „AEF”, ing. **Eftimie Dumitru** expert, zona Tulcea, vicepreședinte „AEF”, ing. **Constantin Savu**, expert, zona Suceava, vicepreședinte „AEF”, **Ion Dan Voicu realizator de emisiuni la Radio România „Antena Satelor”**.

Pentru a se putea pune în aplicare obiectivele Agenției **„fără hârtie, fără cash, fără ghișeu”**, directorul general Laurențiu Blaga, în data de **11 februarie**

2020, a convocat o ședință de lucru la sediul ANCPI, unde conducerea ANCPI și grupul de experți din zone reprezentative ale țării, membrii „AEF”, au identificat pașii de urmat pentru rezolvarea situației care trenează, așa cum am mai precizat, de mai bine de cinci ani;

- Experților din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, să li se deschidă cont de acces separat la aplicația informatică E_terra - operațiune rezolvată;

- Grupul de lucru a elaborat un nou proiect de **„Regulament privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specializarea topografie, cadastru și geodeziei”**, care să țină cont de obiectivele Agenției **„fără hârtie, fără cash, fără ghișeu”**, care a fost finalizat și așteaptă să fie supus dezbaterii publice pentru a rezolva o problemă care dura de mai bine de 5 ani(2020). În anul 2024 a fost pus în dezbatere proiectul.

S-a convenit ca pentru a o mai bună armonizare legislativă, să fie propus și un amendament la Legea 7/1996, PLX 630, aflată pe rolul Parlamentului pentru aprobare, prin care să se poată simplifica modul de lucru pentru a contribui, mai apăsător, la digitalizarea României, pe domeniul nostru de activitate.

Aici pot spune că împreună cu domnul Sorin Nicolae Truță, am pregătit amendamentul care să poată conduce la construcția noului ordin.

Amendamentul a fost motivat după cum urmează:

Pentru punerea în acord a reglementării cu prevederile din Codul de procedură civilă intrat în vigoare la data de 15 februarie 2013, unde la art. 336, alin 3 este reglementat că **„În cazurile anume prevăzute de lege, depunerea raportului se va face numai după obținerea avizelor tehnice necesare ce se eliberează numai de organisme de specialitate competente”**.

În forma reglementată în prezent expertizele tehnice judiciare din domeniul topografiei, geodeziei și cadastrului, se depun după obținerea avizului tehnic emis de oficiul teritorial numai la solicitarea instanțelor de judecată.

Unele instanțe nu solicită avizul, făcând uneori imposibilă înscrierea sentințelor judecătorești în sistemul integrat de cadastru și carte funciară datorită faptului că unii experți nu țin cont de informațiile din evidențele oficiilor teritoriale;

Luând în considerare programul e-guvernare care precizează **„Guvernarea electronică reprezintă procesul de reinvenție a sectorului public prin digitalizare**

și noi tehnici de management a informației, proces al cărui scop final este creșterea gradului de participare politică a cetățenilor și eficientizarea aparatului administrativ, prin eespectarea Principiilor care stau la baza furnizării de informații și servicii publice prin mijloace electronice care sunt:

- transparența în furnizarea de informații și servicii publice;
- confidențialitatea, respectiv garantarea protejării secretului datelor cu caracter personal;
- garantarea disponibilității informațiilor și a serviciilor publice;
- etc.

Pe cale de cosecință se impune utilizarea sistemelor informatice, în cazul de față cel gestionat de ANCPI, care scurtează timpul de elaborare a expertizelor, prin furnizarea informațiilor existente în baza de date a oficiilor de cadastru în format electronic și analogic acolo unde situația o impune, eliminarea subiectivismului în ceea ce privește modul de lucru, eliminarea posibilității influențării activității experților care trebuie să aibă o activitate independentă, care potrivit reglementărilor europene și a codului de procedură civilă în domeniu, este controlată doar de către organul jurisdicțional care a ordonat expertiza dar și garantarea integrării Hotărârilor, rămase definitive, care se bazează pe propunerile efectuate de experți.

Ținând cont de caracterul tehnic al avizului, Ministerul Justiției nu mai este necesar a fi semnatarul comun, ținând cont de faptul că avizul este unul tehnic, care va fi emis de către aplicația informatică ANCPI, în vederea facilitării integrării imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară după pronunțarea hotărârilor judecătorești, pe baza unei proceduri stabilite de către ANCPI”.

Mă bucur că propunerea a fost înșușită de colegul Sorin Nicolae Truță, un om influent în domeniu.

Astfel, art. 4 lit. I, a fost modificat după cum urmează: **„avizează tehnic expertizele efectuate de către experții judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru cu privire la informațiile utilizate din seturile de date administrate online de oficiul teritorial și/sau analogic. Avizele menționate mai sus vor fi eliberate prin aplicația informatică de cadastru și carte funciară, conform regulamentului elaborat de Agenția Națională și aprobat prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I”;**

Un lucru esențial care am reușit să-l propunem:

„Până la aprobarea prin ordin cu caracter normativ prevăzut la alin. (1) al directorului general al Agenției Naționale a regulamentului elaborat de Agenția Națională cu consultarea asociațiilor profesionale ale experților tehnici judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru în conformitate cu prevederile art. 4 lit. l) din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta lege, avizarea tehnică a expertizelor efectuate de către experții judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru se va efectua în continuare în baza regulamentului comun, elaborat de Agenția Națională și Ministerul Justiției”. Legea 62/2023 pentru modificarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996

Eforturile descrise în acest capitol nu sunt doar mărturia unui proces administrativ complex, ci și dovada unei asumări colective. A fost nevoie de ani de insistență, de zeci de adrese, întâlniri și conferințe, de confruntări și compromisuri, pentru ca lucrurile să înceapă, treptat, să se așeze. A fost nevoie de curajul unor profesioniști care au refuzat obediența și au ales să servească interesul public. Astăzi, accesul la date, procedurile transparente și parteneriatele funcționale încep să se contureze ca rezultate concrete ale acestui parcurs. Este, totodată, o dovadă că în România se poate construi în jurul valorilor comune – profesionalism, transparență, responsabilitate – și că autoritatea poate redeveni ceea ce trebuie să fie: un partener de încredere în slujba cetățeanului.

Concluziile capitolului 4

Capitolul acesta ne arată că atunci când profesioniști dedicați aleg să fie liantul dintre competență și interesul public, se pot pune bazele unui sistem funcțional și echitabil. Lecția esențială este că schimbarea durabilă nu vine din compromisuri facile sau din acceptarea inerției, ci din colaborare onestă, perseverență și asumarea responsabilității de a construi pentru binele comun. Modelul conturat aici poate deveni un reper nu doar pentru domeniul analizat, ci și pentru alte sectoare în care România are nevoie de reconstrucție prin rânduială, claritate și respect reciproc.

Îndemn

Să continuăm să cultivăm curajul de a spune adevărul, priceperea de a construi corect și responsabilitatea de a sluji comunitatea. Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște.

„Cei care înțeleg ecuația lui Dumnezeu știu că binele comun se zidește cu pricepere, credință și timp dăruit cu rost.”

Capitolul 5

ATUNCI CÂND CEI CARE RĂSPUND DE BINELE PUBLIC UITĂ SAU NU SE PRICEP, APAR OPORTUNITĂȚI. TOTUȘI, EXISTĂ PROFESIONIȘTI CARE ÎNȚELEG ECUAȚIA LUI DUMNEZEU!

Atunci când cei care răspund de binele public uită, ezită sau nu cunosc drumul corect, apar oportunități. Nu oportunități de profit personal sau de speculare a slăbiciunilor sistemului, ci șanse reale pentru acei profesioniști care înțeleg ecuația lui Dumnezeu - responsabilitatea față de timpul dăruit și față de alegerile făcute în slujba semenilor.

Acest capitol este o mărturie despre oameni care nu au așteptat pasivi ca lucrurile să se rezolve de la sine, ci au înțeles că binele comun se înfăptuiește prin muncă, colaborare și credință. Ei au ales să răspundă cu fapte acolo unde alții au răspuns cu indiferență. Fie că vorbim de deputați care au sprijinit specialiștii, de magistrați care au înțeles importanța expertizei sau de profesioniști dedicați care au investit timp și pricepere, toți au contribuit la un rezultat de excepție: modernizarea unui cadru normativ vital pentru buna funcționare a justiției și a societății.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Notă explicativă:

Într-un context în care unii dintre cei care ar trebui să vegheze asupra intereselor publice dau dovadă de neglijență sau lipsă de competență, profesioniștii devin agenți ai schimbării.

„Ecuția lui Dumnezeu” se referă la conștientizarea responsabilității individuale față de timpul pe care îl ai la dispoziție și față de alegerile pe care le faci. Acești profesioniști nu se mulțumesc să facă față provocărilor, ci aleg să folosească fiecare moment pentru a adresa nevoile comunității, având o viziune clară asupra impactului acțiunilor lor în viitor.

Prin scrisoarea transmisă nr.7/4 septembrie 2019, m-am adresat Președintelui României, unde precizam faptul că la înfăptuirea justiției în României, în temeiul Constituției României, **art. 80, alin. 2**, precizează: **„Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice. În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate”**, ținând cont de incapacitatea autorităților publice Ministerul Justiției, **Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice** prin Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, de aproximativ 5 ani de zile să nu reglementeze o procedură de verificare și avizare a expertizelor tehnice judiciare, vă rugăm să dispuneți măsurile ce se impun, așa încât înfăptuirea actului de justiție în România să nu aibă de suferit”.

De asemenea am atenționat pe baza afirmațiile fostului consilier al Premierului Guvernului României, Remus Borza care preciza: **„Avem 1,4 milioane de bugetari, mulți plimbă aer”, dacă de cinci ani(2014-2019) de zile cei plătiți să facă să fie funcțional sistemul, nu au fost capabili să reglementeze procedura abrogată din anul 2014, pe noi „ca experți, ne obligă să plimbăm apa cu ciurul”**.

Pe lângă alte documente cărți și precizări, m-am prezentat la domnul Ganț, deputat al minorității germane din România.

Trebuie să mulțumim minorități naționale cărora le-a păsat de noi experții.

Aici vorbim de domnul deputat Ovidiu Victor Ganț – reprezentatul minorității germane și domnul Siviu Vexler deputatul minorității evreiești.

Mă deranjează faptul că anterior, acest demers l-am adresat și altor demnitari români, cărora nu le-a păsat de români.

În decembrie 2019, când mă întorceam de la întâlnirea cu Domnul Ministru, am apreciat că ar fi util să informez un deputat de Timiș, de ceea ce s-a realizat, ținând cont că-l cunoșteam personal.

După vreo câteva zile m-am trezit cu acel telefon **„Mihai pe ce filieră ai ajuns la Ministru. Vrei să strici un sistem?”**

Mi-am dat seama că am atins un punct nevralgic și disperarea îi face pe unii să nu înțeleagă pe cine slujesc.

Răspunsul meu a fost unul tranșant. **„Da vreau să schimb un sistem!”**. Un sistem care la jumătatea timpului alocat **„Programului Național de Cadastru și Carte Funciară”**, avea realizat doar 5%, o plagă pentru români.

Că din 2014 experții erau chinuiți etc.

Puteți identifica pe pagina mea de YouTube și de facebook, întâlnirea cu Ministrul Ion Ștefan și prezentarea **„Operație pe cord deschis fără anestezie”**.

Merită căutate, nu este pierdere de timp, mai ales când sistemul a fost schimbat, pe zona expertizelor judiciare.

Dar domnul deputat nu a mai fost ales. De ce oare? Că a folosit un termen care poate îl definește **„filiera”**. Da mi-aduc aminte că l-am întrebat direct pe cine deranjez. Răspunsul a fost unul simplu **„și din interior și din exterior”**.

Deci **„filierele”**, care în tinerețea mea erau organizații de tip mafiot, cine își aduce aminte de un film **„Filierea franceză”**, se constituie de departe ca dovadă și de o parte și de alta (putere și opoziție) și dovedesc cât de mocirloasă și îmbâcsită este clasa politică la români, așa transpartinică cum se manifestă.

Ce bine că există și excepții. Mulțumim domnule deputat Ovidiu Victor Ganț. Respect și onoare. Sper să nu o pierdeți. Este obținută greu dar prin muncă serioasă și competență.

Este o realitate care trebuie spusă fără perdea.

Asta ne diferențiază pe noi românii de minoritari.

Ei înțeleg interesul alegătorilor, pe când românii se manifestă cu indiferență sau nepăsare, indiferent de importanța propunerii. Doar suntem majoritari. Ce mai contăm noi alegătorii?

Pot spune că din anul 2020 de la prima întâlnire la ANCPI, efortul a continuat.

Au fost schimbări la ACNPI, fiecare din Directori s-au „*luptat*”, mai mult sau mai puțin, cu inerția refuzului de adaptare la schimbări.

Se întâmpla în **15 februarie 2022**, când am fost invitat să particip la o ședință de lucru, la Tribunalul Arad.

Era o întâlnire de lucru între judecători și experți.

Pe masa colegilor participanți la dezbateri, am identificat extrase din Ghidul meu, postat pe site-ul www.jus.ro.

Am fost extrem de încântat.

Aici am întâlnit un om între oameni. Președintele Judecătoriei Arad, judecător George Ionuț Bogdan, un profesionist, de la care am învățat multe și l-am slujit și sper să-l mai slujesc, cu mult drag și respect.

Domnia sa a acceptat ideea că se poate construi un proiect prin care să reaşezăm Ghidul, aducându-l la zi.

A fost construit un grup de lucru și s-a trecut la lucru.

Și a apărut „*calea de oportunitate*”, să-l citez pe domnul Ionuț Buzaș.

Din aproape în aproape, s-a ajuns la concluzia că merită să promovăm înlocuirea Ordinului experților nr. 1882/2011, unul de altfel era caduc, care producea multă nemulțumire pe toate direcțiile, cu unul care să reprezinte modernitatea din domeniu, la potențialul existent dar obturat de interesele politice viciate.

Am propus ca grupul de lucru, deja constituit pentru actualizarea Ghidului, să participe la construirea acestuia.

Îmi aduc aminte că urma ca Agenția să vină la Judecătoria Arad, să prezinte intenția digitalizării activității experților.

Aici trebuie să pun în evidență doi dintre cei mai valoroși profesioniști pe care îi are domeniul cadastrului, astăzi în România.

Împreună cu colegul Gheorghe Dămăcuș, am purtat o discuție profesională de aproximativ 7-8 ore cu domnia Ioan Cristian Buzaș și Rinu Trușcă, încercând să explicăm procedurile de lucru din domeniul expertizelor, înainte de întâlnirea de la Judecătoria, care reprezentau Agenția la întâlnire.

Am rămas încântat, când a doua zi, a fost prezentat proiectul de ordin la Judecătoria.

Am fost profesori buni. Am fost încântat de felul în care se vedeau „*zorii*”, unei mari reușite.

Felicitări domnilor Buzaș și Trușcă. Sunt mândru, cu astfel de profesioniști. Mă întreb. De ce acționează invidia și răutatea celor ce nu fac mai nimic.

Sau poate chiar încurcă?

Nu pot uita un detaliu. În amendamentul de modificare a legii am propus ca acesta să fie realizat cu „**consultarea asociațiilor profesionale ale experților tehnici judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru**”.

Munca derulată de cele două asociații Centrul „PFICA” Timișoara și „AEF” România, a adus roade.

De altfel, vreau să precizez faptul că statutul a AEF a fost completat în temeiul protocolului de colaborare încheiat între Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Judecătoria Timișoara, Centrul de perfecționare, instruire și formare a specialiștilor în cadastru agricol PIFCA Timișoara, România, consfințit prin Încheierea Civilă nr.9726 din 9 iulie 2013, astfel încât experți să fie aibă posibilitatea de a apela la AEF, pentru a fi reprezentați. Colegii noștri s-au prezentat ca cei din vechime. „***Nici un proroc nu este recunoscut în patria sa.***”

După publicarea în Monitorul Oficial, la Timișoara, unii experți au apreciat că pot constitui o asociație concurentă. Este un drept democratic și normal, cu condiția ca aceasta să ofere ceea ce scrie în statut, să asigure predictibilitate să asigure prin membri săi garanția morală și profesională, care să producă încredere pentru cei cărora vor să se adreseze.

Când am fost invitați la București, pentru consultarea asociațiilor profesionale ale experților tehnici judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru, în vederea definitivării ordinului, unii colegii, mai ales cei de la Timișoara, au demonstrat că nu au citit nici modificările din Monitorul Oficial, numai doar cele legate de consultarea asociațiilor și dorința de a brava.

Au fost mai multe scene prin care au dorit să se audă, neavând importanță ceea ce spun.

Una însă nu poate fi uitată și merită să intre în istorie. Expertul Dârpeș, contrariat că nu observa nimic legat de Ministerul Justiției, se trezește vorbind și pune o întrebare care dovedește superficialitatea și dezinteresul pentru profesie dar acesta dorește să fie conducător în domeniu, deși nu-și pierde timpul cu cititul.

Prim ministrul Cățu, spunea odată **„cititul nu a omorât pe nimeni”**. Eu parafrazez dar este important **„să înțelegi ce citești”**. Se pare că acesta nu a înțeles **„unde o fi avizul Ministerul Justiției?”**.

Mi-am dat seama că acesta ori nu citise, ori nu înțelegea modificarea legată de faptul că un aviz tehnic, nu are nici o legătură cu Ministerul Justiției, așa cum a consfințit Parlamentul României prin modificarea legii.

E greu, când nu ai timp pentru pregătirea profesională dar îți dorești să coordonezi activitatea în domeniu!!!. Simplu, oare ce oferi? Sau ce misiune ai?

Poate mesagerul **„filierei”** domnului deputat.

Lucrurile au mers pe direcția bună și suntem departe cu rezultate apreciable.

Pot apărea și disfuncționalități, însă Agenția a creat un email suport suportjudiciare@ancpi.ro, unde colegii experți pot solicita suport pentru rezolvarea problemelor.

După prezentarea lucrării la Judecătoria Arad, domnul judecător George Ionuț Bogdan, a concluzionat: **„dacă acest ordin va fi pus în aplicare va fi cel mai modern, simplu și transparent ordin din domeniu.”**

Sunt fericit să precizez că Ordinul a fost pus în producție, prin aplicația informatică, în data de **29 noiembrie 2024**, cu rezultate apreciable.

Au fost multe peripecții, unele descrise în cartea mea **„Agonie și extaz. 40 de ani de acte și fapte în slujba cetății”**, dar pot spune că atunci când urmărești îndeplinirea binelui public și slujești pe Dumnezeu, care binecuvântează munca, atunci când suntem pregătiți, îți pune la dispoziție oamenii de care ai nevoie în proiect.

Mulțumesc domnului Rinu Trușcă, care m-a ajutat să am sinteza operațiunilor prin aplicația experților, pe județe, la data de 15 mai 2025.

Mai mult, de multe ori am constatat că Dumnezeu m-a ajutat cu persoanele care trebuiau să decidă pasul următor. Poate unii vor spune, coincidență, eu spun altceva. Nu. Dumnezeu pune în funcții, oamenii care pot să decidă în consecință. De ce? Pentru că: **„Orice lucru El îl face frumos la vremea lui. A pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcar că omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu”**. Eclesiastul 3:11

Dar ce ar fi ecuația lui Dumnezeu?

„Pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani, și o mie de ani sunt ca o zi” = timpul tău. Întrebarea este ce faci tu cu timpul tău? La final nu uita că vei da socoteală de ceea ce ai primit să administrezi în această viață!

Sinteza expertizelor realizate până la 15 mai 2025, pe România

Nr. Crt.	Judet	Cereri de expertiza	din care cu:		
			Propuneri tehnice	Avize generate	Inscrieri
1	ALBA	40	25	25	0
2	ARAD	287	247	241	15
3	ARGES	112	73	104	0
4	BACAU	88	58	81	0
5	BIHOR	8	3	7	0
6	BISTRITA-NASAUD	46	44	44	0
7	BOTOSANI	885	599	846	0
8	BRAILA	6	1	4	0
9	BRASOV	270	224	218	0
10	BUCURESTI	281	216	255	0
11	BUZAU	67	61	59	0
12	CALARASI	14	13	13	0
13	CARAS-SEVERIN	104	91	91	0
14	CLUJ	45	40	40	0
15	CONSTANTA	249	226	228	0
16	COVASNA	39	21	21	0
17	DAMBOVITA	105	84	95	0
18	DOLJ	250	213	239	0
19	GALATI	45	34	38	0
20	GIURGIU	136	112	113	0
21	GORJ	6	4	6	0
22	HARGHITA	61	37	56	0
23	HUNEDOARA	14	12	12	0
24	IALOMITA	8	7	8	0
25	IASI	937	672	890	0
26	ILFOV	99	62	81	0
27	MARAMURES	3	1	3	0
28	MEHEDINTI	5	5	5	0

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

29	MURES	67	19	48	0
30	NEAMT	55	47	55	0
31	OLT	11	8	11	0
32	PRAHOVA	254	181	240	0
33	SALAJ	14	7	9	0
34	SATU MARE	26	5	23	0
35	SIBIU	62	57	58	0
36	SUCEAVA	61	38	53	0
37	TELEORMAN	107	95	94	0
38	TIMIS	140	118	117	0
39	TULCEA	66	62	58	0
40	VALCEA	35	5	31	0
41	VASLUI	342	292	323	0
42	VRANCEA	142	120	139	0
TOTAL		5,592	4,239	5,082	15

Concluziile capitolului 5

Acest capitol demonstrează că, atunci când autoritățile responsabile de binele public ezită, uită sau nu cunosc drumul corect, există totuși profesioniști care își asumă responsabilitatea și caută soluții pentru a îndrepta lucrurile. Demersul de actualizare și modernizare a Ordinului experților a fost posibil datorită implicării constante a unor oameni dedicați — atât din rândul profesioniștilor, cât și al unor demnitari care au înțeles nevoile reale ale cetățenilor. Trebuie subliniat cu recunoștință aportul domnilor deputați Ovidiu Victor Ganț și Silviu Vexler, care, spre deosebire de mulți aleși români, au arătat respect față de specialiști și față de interesul public.

Un rol determinant în reușita acestui proiect l-a avut Judecătoria Arad, prin implicarea domnului președinte George Ionuț Bogdan — un profesionist desăvârșit, care a înțeles importanța colaborării între experți și sistemul de justiție. Sub îndrumarea sa, s-a format un grup de lucru dedicat, care a contribuit

decisiv la fundamentarea și actualizarea Ghidului și, ulterior, la elaborarea unui ordin modern, simplu și transparent, apreciat unanim la nivel național.

De asemenea, merită să evidențiem aportul esențial al domnilor Ioan Cristian Buzaș și Rinu Trușcă, reprezentanți ai Agenției Naționale, alături de subsemnatul și colegul Gheorghe Dămăcuș, vicepreședinte AEF și expert reputat, care au contribuit printr-o muncă intensă, analize temeinice și o viziune clară asupra procedurilor din domeniul expertizelor. Dialogurile și dezbaterile profesionale purtate au dus la un proiect de ordin solid, care a fost finalizat și implementat în 29 noiembrie 2024, cu rezultatele remarcabile, prezentate mai sus.

Mulțumiri

Doresc să adresez mulțumiri sincere tuturor celor care, prin profesionalism, dedicație și credință, au făcut posibil acest rezultat deosebit: domnilor deputați Ovidiu Victor Ganț și Silviu Vexler, domnului judecător George Ionuț Bogdan, colegilor Ioan Cristian Buzaș și Rinu Trușcă, precum și domnului Gheorghe Dămăcuș, alături de întreaga echipă implicată. Fiecare a demonstrat că, atunci când binele public este pus mai presus de orgolii, succesul este posibil.

Experiența arată că acolo unde există bunăvoință, competență și credință, Dumnezeu deschide drumurile și aduce oamenii potriviți la momentul potrivit. Finalizarea Ordinului în 2024 este dovada clară a unei colaborări autentice între experți și instituții. Este o lecție despre responsabilitate, perseverență și credință: fiecare dintre noi este chemat să își împlinească menirea și să administreze cu înțelepciune timpul și darurile primite. La final, fiecare va da socoteală pentru ceea ce a primit să administreze în această viață.

Experiența relatată aici confirmă un adevăr simplu și puternic: **atunci când urmărești înfăptuirea binelui public și slujești cu credință, Dumnezeu binecuvântează munca și deschide drumurile potrivite.**

Fiecare dintre cei implicați a demonstrat că profesionalismul autentic nu caută aplauze, ci caută soluții. Finalizarea Ordinului în 2024 nu este doar o victorie administrativă, ci dovada unei colaborări autentice între oameni care au pus interesul comunității mai presus de interesele personale.

Această reușită ne amintește că **ecuația lui Dumnezeu** înseamnă să conștientizezi darul timpului și responsabilitatea administrării lui. Fiecare dintre

noi este chemat să folosească ce i s-a încredințat cu înțelepciune, cu gândul la urmările faptelor sale pentru generațiile viitoare.

La final, fiecare va da socoteală pentru ceea ce a primit să administreze în această viață. De aceea, să rămânem anorați în valori, dedicați profesiei și deschiși colaborării - pentru că astfel România are șansa reală de a renaște.

„Când rigoarea profesiei se împletește cu demnitatea dialogului, ia naștere un model care servește adevărul și dreptatea.”

Capitolul 6

DE LA IDEE LA MODEL DE BUNE PRACTICI - ORDINUL CARE ADUCE CLARITATE ȘI EFICIENȚĂ, SUSȚINUT DE PROFESIONIȘTI DEDICAȚI

Într-o Românie aflată adesea în căutarea eficienței administrative și a clarității juridice, rareori se ivește ocazia de a documenta un proiect care reușește să îmbine precizia tehnică cu viziunea modernizatoare. La confluența dintre justiție, expertiză tehnică și administrație publică, o inițiativă curajoasă a reconfigurat modul în care expertizele judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei sunt avizate.

Sub îndrumarea judecătorului George Ionuț Bogdan, Președintele Judecătoriei Arad, experți, avocați, cu sprijinul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI), a fost creat **„cel mai simplu, cel mai modern și cel mai transparent ordin”** judecător George Ionuț Bogdan, din acest domeniu — un mecanism care nu doar simplifică procedurile, dar oferă o garanție a obiectivității și rapidității actului de justiție.

Acest capitol explorează povestea din spatele elaborării Ordinului 1218/2023, o inițiativă care redefinește relația dintre expertul tehnic, instanță și administrația cadastrală, aducând un plus de claritate, eficiență și accesibilitate în procesul de avizare a expertizelor judiciare.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Lege), stipulează la art. 4 lit. I) faptul că ANCPI avizează tehnic expertizele efectuate de către experții judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru cu privire la informațiile utilizate din seturile de date administrate online de oficiul teritorial și/sau analogic. Avizele menționate mai sus vor fi eliberate prin aplicația informatică de cadastru și carte funciară, conform regulamentului elaborat de Agenția Națională și aprobat prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I'. Pentru punerea în aplicare a acestor dispoziții a fost elaborat Regulamentul privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, aprobat prin Ordinul directorului general al ANCPI nr. 1218/2023, cu modificările și completările ulterioare (Regulament), intrat în vigoare la data de 28 iunie 2023.

Astfel, actualizarea și dezvoltarea funcționalităților sistemului integrat de cadastru și carte funciară, în ceea ce privește avizarea tehnică a expertizelor tehnice judiciare în specialitatea topografie, cadastru și geodezie prin utilizarea exclusivă a mijloacelor electronice online, fără a mai fi necesare intervenții sau verificări ale personalului de specialitate al oficiilor teritoriale, reprezintă o îmbunătățire esențială în modernizarea procesului de avizare, asigurându-se astfel o colaborare eficientă între părțile implicate și facilitându-se accesul rapid la informații și documente relevante. Acest mod de lucru urmărește aspecte privind:

- ◆ informarea experților, directă, completă, fără limite sau intermediere cu privire la informațiile înregistrate în evidențele de cadastru și carte funciară;
- ◆ obiectivizarea relației experților cu evidențele oficiale;
- ◆ notificarea permanentă, imediat ce apar schimbări în cadrul sistemului informatic, în zona de interes definită de expertul judiciar, ce urmează a fi publicată pe geoportalul gestionat de ANCPI;
- ◆ realizarea propunerilor tehnice utilizând efectiv instrumentele disponibile pentru întocmirea documentațiilor tehnice de cadastru; În vederea conștientizării impactului asupra activității specifice, reprezentanții ANCPI au efectuat o serie de demersuri, după cum urmează:
  - ◆ au fost susținute 2 sesiuni de instruire online cu experții tehnici judiciari activi cu privire la noile funcționalități ale sistemului informatic și au fost publicate

tutoriale pentru acordarea suportului tehnic necesar, acestea putând fi vizualizate prin accesarea canalului de youtube:

<https://www.youtube.com/channel/UCIINDpmufwrX4qABiEy968A>;

◆ s-a pus la dispoziția experților o adresă de e-mail pentru acordarea de îndrumări: suportjudiciare@ancpi.ro;

◆ prin adresa nr. 46286/12.11.2024, a fost informat Ministerul Justiției referitor la noua metodă de avizare a expertizelor tehnice judiciare în specialitatea topografie, cadastru și geodezie;

◆ în cadrul întâlnirii de lucru din data de 15.11.2024, desfășurată la sediul Judecătoria Arad, reprezentanții ANCPi au prezentat noua modalitate de avizare tehnică a expertizelor tehnice judiciare.

Pentru o mai bună înțelegere asupra întregului proces, prezentăm pe scurt fluxul de lucru parcurs de expertul tehnic judiciar de la înregistrarea cererii de avizare a expertizei tehnice judiciare în sistemul integrat de cadastru și carte funciară și până la generarea avizului tehnic de către sistemul informatic. Prin urmare, pentru documentarea tehnică și analizarea situației existente, în relație cu elementele identificate și măsurate la teren, raportat la obiectivele stabilite de instanța de judecată, expertul tehnic judiciar solicită informații cu privire la imobilele înscrise în evidențele de cadastru și carte funciară prin înregistrarea online a cererii de avizare a expertizei tehnice judiciare. În vederea furnizării automate de către sistem a informațiilor relevante, expertul identifică imobilul/zona de interes care face obiectul numirii sale de către instanță, fie prin precizarea unuia dintre identificatorii imobilului (nr. de carte funciară, nr. cadastral, nr. topografic, adresă etc.), fie prin încărcarea unui poligon în sistem, denumit zonă de interes. Ulterior efectuării expertizei, în cadrul aceleiași cereri, expertul tehnic revine în sistemul informatic și încarcă datele spațiale cu privire la imobilele sau zonele care fac obiectul expertizei, rezultate din măsurătorile efectuate la teren, pe baza cărora sistemul informatic generează planurile de amplasament și delimitare (PAD) aferente fiecărei variante tehnice încărcate. Acest procedeu garantează compatibilitatea lor deplină cu regulile de recepție. În vederea avizării PAD-urilor de către sistemul informatic administrat de ANCPi, sistemul compară poligoanele aferente imobilului/zonei reprezentate în PAD și încărcate de expert cu cele ale imobilelor înregistrate anterior, la cerere sau din oficiu, în sistemul integrat de cadastru și carte funciară și generează automat un raport de

verificare (AVIZ TEHNIC) în care se menționează eventualele suprapuneri între acestea (erorile topologice prezentate la punctul 8 din aviz). Totodată, pentru a semnala faptul că în aceeași zonă sau pe parte din aceasta se află și alte litigii, se menționează, după caz, și suprapunerile dintre zona de interes curentă și cele introduse de alți experți în alte cauze.

Avizul tehnic astfel generat, atât în format .pdf, semnat digital cu certificat calificat de tip SEAL, cât și în format vector, cuprinde secțiunea de plan cadastral aferentă zonei de interes, cu reprezentarea tuturor imobilelor înregistrate în evidențele de cadastru și carte funciară la data generării avizului, raportul de verificare în care se prezintă erorile topologice de suprapunere, precum și planul de amplasament și delimitare aferent fiecărei variante propuse de expert. În considerarea aspectelor mai sus menționate, avizul tehnic eliberat de ANCPI prin sistemul informatic are rol de informare și prezintă situația comparativă între informațiile referitoare la imobilele înregistrate în sistemul integrat de cadastru și carte funciară și poligoanele aferente variantelor tehnice propuse de expertul tehnic judiciar. În consecință, prin emiterea avizului, ANCPI nu se pronunță cu privire la admiterea sau respingerea cererii de avizare, ci prezintă un raport tehnic cu toate situațiile posibil a fi generate de propunerile tehnice ale expertului, ce urmează a fi omologate de instanță, în comparație cu imobilele înregistrate în planul cadastral existent în sistem la data emiterii documentului, astfel cum se prevede la art. 3 și art. 6 din Regulament. Precizăm faptul că răspunderea pentru corectitudinea datelor și informațiilor încărcate în sistemul informatic revine exclusiv expertului tehnic judiciar, astfel cum se stipulează la art. 5 alin. (3) din Regulament. Prin urmare, pentru lămurirea cauzei, în cuprinsul raportului de expertiză, expertul are obligația de a descrie operațiunile de efectuare a expertizei, de a analiza informațiile puse la dispoziție, inclusiv cele precizate în avizul tehnic emis de ANCPI, precum și de a concluziona și de a-și exprima părerea față de obiectul expertizei. În consecință, expertul tehnic judiciar este singurul în măsură să propună soluțiile tehnice care să răspundă obiectivelor expertizei, să interpreteze informațiile din avizul tehnic și să informeze astfel, corect și imparțial, organul îndreptățit să se pronunțe asupra cauzei. Menționăm totodată faptul că, pentru clarificarea mențiunilor din avizul tehnic al expertizei tehnice judiciare, ANCPI lucrează în prezent la modificarea acestuia astfel încât informațiile prezentate să fie cât mai bine evidențiate.

De asemenea, în vederea verificării veridicității avizului tehnic, se află în curs de implementare și crearea accesului pentru reprezentanții instanțelor judecătorești în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, la secțiunea avize tehnice ale expertizelor tehnice judiciare. Precizăm că la data intrării în vigoare a Ordinului directorului general al ANCPI nr. 1218/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, emis în condițiile Legii nr. 62/2023 pentru modificarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, Ordinul comun al Ministerului Justiției și al ANCPI nr. 1.882/1.044.364 din 2011 a fost abrogat implicit.”

Și așa cum am dorit ca această carte să scrie istoria factuală.

Istoria factuală este o abordare a studiului trecutului care se concentrează exclusiv pe fapte verificate, documente autentice și evenimente concrete, excluzând interpretările, miturile sau narativizarea subiectivă. Aceasta urmărește reconstruirea cât mai obiectivă a realităților istorice pe baza surselor primare.

Am reconstituit nașterea Ordinului în timp real și am completat documentarea cu acțiunile continue ce se derulează, pentru ca proiectul să-și atingă ținta propusă.

Agenția a adus lămuririle necesare chiar în timpul finalizării scrierii acestei cărți, iar *în calitate de realizator* ale emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, Radio România a apreciat calitatea mea dovedită **„Mihai Racovicean are o mare experiență în ceea ce privește colaborarea cu postul nostru de radio și, în mod deosebit, apreciem competența și siguranța de care dă dovadă în mediu radiofonic, dar și lejeritatea în relaționarea cu interlocutorii și ascultătorii. Temele din domeniul cadastrului, pe care le propune spre dezbateri, sunt deosebit de interesante și de actualitate și răspund problemelor semnalate de ascultătorii noștri”** Redactor șef - Clara Iancu.

Ținând cont de faptul că nu mi-am pierdut abilitățile dobândite și știu să apreciez calitatea lămuririlor transmise, nu fac altceva decât să precizez că sunt obligat să informez publicul interesat de orice demers.

Este încă o dovadă că lucrurile mici fac să funcționeze sistemele mari.

Mai jos prezint clarificări extrem de importante cu referire la modul de aplicare a acestui Ordin:

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Extras din adresa nr. 18556/24.04.2025, semnată electronic de că ANCPI, în data de 23.05.2025

„....

Spre știință: Oficiilor de Cadastru și Publicitate Imobiliară
În atenția: Doamnei/Domnului Director,
Doamnei/Domnului Șef Serviciu Cadastru/Publicitate Imobiliară
Referitor la: adresa înregistrată la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară sub nr. 18556/24.04.2025

Stimate domn,

Ca urmare a solicitării dumneavoastră, înregistrată în evidențele Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară sub nr. 18556/24.04.2025, referitoare la aspecte privind înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară asupra unui imobil care a făcut obiectul unei expertize tehnice judiciare în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, avizată de ANCPI prin intermediul sistemului integrat de cadastru și carte funciară, vă comunicăm următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 4 lit. l) din *Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, (Lege)*, modificate prin *Legea nr. 377/2022 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, ANCPI "avizează tehnic expertizele efectuate de către experții judiciari în specialitatea topografie, geodezie și cadastru cu privire la informațiile utilizate din seturile de date administrate online de oficiul teritorial și/sau analogic. Avizele menționate mai sus vor fi eliberate prin aplicația informatică de cadastru și carte funciară, conform regulamentului elaborat de Agenția Națională și aprobat prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I”.*

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) din Regulamentul privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, aprobat prin Ordinul directorului general al ANCPI nr. 1218/2023, cu modificările și completările ulterioare (Regulament), intrat în vigoare la data de 28 iunie 2023, "avizul tehnic constă în emiterea unui raport de verificare generat de sistemul informatic de cadastru și carte funciară, ce cuprinde:

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

a) secțiunea de plan cadastral aferentă zonei de interes;

b) **planurile de amplasament și delimitare aferente fiecărei variante înregistrate de expertul tehnic judiciar”.**

De asemenea, menționăm că *Regulamentul de recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară, aprobat prin Ordinul directorului general al ANCPI nr. 600/2023, cu modificările și completările ulterioare, (Ordin nr. 600/2023)*, stipulează la art. 65 alin. (1) faptul că, ”în vederea efectuării înscrierii în sistemul integrat de cadastru și carte funciară a imobilului care a făcut obiectul unui litigiu în care s-a dispus expertiza judiciară, avizată de oficiul teritorial, planul de amplasament și delimitare a imobilului pentru care s-a admis recepția ține locul documentației cadastrale după pronunțarea hotărârii judecătorești definitive. Atribuirea numărului cadastral se face de către oficiul teritorial, ulterior pronunțării hotărârii judecătorești, la cererea persoanelor interesate, dacă situația tehnico - juridică a imobilului nu a fost modificată prin înregistrări ulterioare recepției tehnice a planului de amplasament și delimitare aferent expertizei judiciare”.

În consecință, la înregistrarea în sistemul integrat de cadastru și carte funciară a imobilului care a făcut obiectul unui litigiu în care s-a dispus expertiza tehnică judiciară, avizată de ANCPI, exclusiv prin intermediul sistemului informatic, se va respecta în mod similar procedura anterior enunțată. Planul de amplasament și delimitare a imobilului, generat de sistem în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. b) din *Regulament*, va ține locul documentației cadastrale după pronunțarea hotărârii judecătorești definitive, iar atribuirea numărului cadastral se va efectua de către oficiul teritorial dacă situația tehnico - juridică a imobilului nu a fost modificată prin înregistrări ulterioare emiterii avizului tehnic al planului de amplasament și delimitare aferent expertizei tehnice judiciare.

În acest caz, cererea de recepție și/sau înscriere a hotărârii judecătorești se va lega de cererea de avizare a expertizei tehnice judiciare.

În considerarea aspectelor mai sus enunțate, precizăm faptul că *Ordinul directorului general al ANCPI nr. 16/2019 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiile sale subordonate*, a fost modificat și completat prin Ordinul directorului general al ANCPI nr. 441/2025, fiind introdus un nou serviciu: *Înscriere dispozitiv hotărâre judecătorească – cod 2.9.1.”*

Materiale au fost realizate de către Direcția de Geodezie și Cadastru - Director Ioan Cristian Buzaș, unde putem identifica câteva premiere:

- pentru prima dată în domeniu, Agenția a realizat pregătirea continuă cu toți experții din țară, care au înțeles că numai învățând nu stai ore în șir *în fața* calculatorului și cine știe dacă ai introdus datele, aștepți numărul de înregistrare, care se emite instantaneu când ai încheiat operațiunea de introducere a adatelor etc.;

- pentru prima dată experții interacționează cu sistemul informatic, pe baza responsabilității asumate și dovedite prin profesionalism;

- este pusă în valoare digitalizarea care reprezintă debirocratizare, modernizare și reducerea corupției;

- Interesul clar manifestat ca lucrurile să meargă pe direcția cea bună.

Concluziile capitolului 6

Proiectul Ordinului 1218/2023 reprezintă mult mai mult decât o reglementare tehnică; el este dovada vie că, prin dialog interinstituțional, prin deschidere către tehnologie și prin înțelegerea profundă a nevoilor reale din justiție, se poate construi un cadru care să servească deopotrivă specialiștii, instanțele și cetățenii.

Implementarea fluxului digital complet, eliminarea barierelor birocratice și asigurarea transparenței în avizarea expertizelor tehnice au adus o schimbare de paradigmă. Expertul judiciar devine un actor informat și autonom, instanța primește o imagine clară și obiectivă a realității din teren, iar ANCPI își afirmă rolul de garant al exactității datelor cadastrale, fără a interveni în fondul cauzei.

Prin colaborarea exemplară dintre Judecătoria Arad, experți, avocați și ANCPI/OCPI, România face un pas decisiv spre o justiție modernă, bazată pe date sigure, procese rapide și decizii fundamentate. Este o lecție despre cum, chiar și în cele mai tehnice domenii, **dialogul constructiv și viziunea comună** pot transforma o procedură într-un model de bune practici.

Capitolul de față nu documentează doar un ordin, ci surprinde nașterea unui nou standard — unul care ar putea, pe viitor, să inspire reforme similare în alte arii ale dreptului și administrației publice din România.

„Când rigoarea profesiei se împletește cu demnitatea dialogului, ia naștere un model care servește adevărul și dreptatea.”

Capitolul 7

CU OAMENI CARE ÎȘI CINSTESC PROFESIA ȘI ÎȘI RESPECTĂ APROAPELE, ROMÂNIA ARE ȘANSA REALĂ DE A RENAȘTE – INTERVIURI REALIZATE DE REALIZATORUL EMISIUNILOR „CADASTRUL PE ÎNȚELESUL TUTUROR” ȘI „DIALOGUL CONSTRUCTIV SALVEAZĂ ROMÂNIA”

Prietenii mei sunt cei care, dincolo de orice dificultăți și provocări, și-au unit forțele și dat sens unui proiect în care binele public nu este doar o promisiune, ci o realitate tangibilă. Atunci când există un liant, o forță tăcută dar neîntreruptă care știe unde trebuie să se ajungă, oamenii devin mai mult decât o adunare de indivizi.

Ei devin o echipă, un grup unit de o misiune nobilă, iar destinul națiunii se scrie nu prin cuvinte mari, ci prin acțiuni concrete, prin sacrificii și prin respectul reciproc. În mijlocul acestui univers al dedicării, România găsește calea spre viitorul care poate fi mai aproape ca niciodată.

În continuare prezint o serie de interviuri cu oamenii care au apreciat eforturile „*liantului*” și au adus plus valoare promovând acest proiect.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

1. Ovidiu Victor Ganț - Deputat – Secretarul Camerei Deputaților
2. Cristian Pup, fost judecător, purtător de cuvânt al Curții de Apel
Timișoara
3. Erica Nistor, avocat, fost judecător– fost Președinte al Curții de Apel
Timișoara
4. George Ionuț Bogdan, Judecător Președintele Judecătoriei Arad
5. Alexandru Laurențiu Blaga Președinte director general ANCPI
6. Ioan Cristian Buzaș - Director al direcției de cadastru și geodezie din
cadrul ANCPI
7. Rinu Trușcă – „Părintele E_terra” – ANCPI extras din dialogul de la
evenimentul prin care am marcat 25 de ani de activitate PIFCA-AEF
8. Ildikó Rákosi-Seiwarth fost președinte - director general al Agenției
Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, registrator șef OCPI Harghita
9. Marius Arthur Ursu – Director OCPI Timiș, fost Președinte - Director
General ANCPI
10. Sorin Nicolae Truță, Director OCPI Harghita – membru grup de lucru
11. Mihai Bâlbă, Director OCPI Botoșani-membru grup de lucru
12. Andrea Mariș – inginer șef OCPI Arad, implicată în finalizarea
procedurilor pentru însrierea sentințelor rămase definitive în cartea funciară
13. Gheorghe Dămăcuș, ing. expert și vicepreședinte AEF România
14. Ioan Daniel Indreiu, ing. expert și vicepreședinte AEF România
15. Botond József Rákossy, dr. ing. , expert și Vicepreședinte AEF
România
16. Florin Buzeșan, avocat prodecan al Baroului Avocaților din Arad,
membru în grupul de lucru
17. Ovidiu Pavel Bulz, avocat, membru în grupul de lucru
18. Vlad Epure, avocat, membru în grupul de lucru
19. Adriana Truț – avocat , participant la lansarea proiectului la Tribunalul
Arad
20. Markus Schmid – cetățean elvețian românizat, om de afaceri

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu deputatul Ovidiu Victor Gaș - Secretarul Camerei Deputaților

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Un demers de modernizare și transparentizare reală a actului de justiție nu ar fi fost posibil fără viziunea, sprijinul instituțional și deschiderea pentru dialog ale unor oameni politici care au înțeles nevoile profesioniștilor și ale cetățenilor.

Domnul deputat Ovidiu Victor Gaș, este unul din cei care au determinat realizarea acestei provocări. În calitate de parlamentar cu o carieră remarcabilă, personalitate respectată în plan național și internațional, **cavaler al Ordinului de Merit al Republicii Federale Germania, laureat cu Colanul Parlamentului României** și deținător a numeroase distincții pentru promovarea dialogului intercultural și a valorilor democratice.

Prin demersurile sale din Camera Deputaților, domnul Gaș a creat cadrul legislativ necesar pentru **adoptarea și implementarea celui mai modern, simplu și transparent Ordin al experților** din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei — un ordin care a schimbat paradigma avizării expertizelor tehnice judiciare.

Gestul său a fost valorificat cu profesionalism și rigoare de **o echipă multidisciplinară** — judecători, experți tehnici, avocați și specialiști ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, reprezentanți ai administrației publice și ai mediului academic — care au înțeles importanța unei **reglementări clare, accesibile și eficiente** în sprijinul justiției.

Astăzi vorbim despre **o construcție colectivă**, despre **forța colaborării** și despre **responsabilitatea unei generații** de profesioniști care au pus temelia unui model de bună practică recunoscut la nivel național.

Domnule deputat Ovidiu Gaș, ați fost un factor esențial în realizarea și implementarea celui mai modern, simplu și transparent Ordin privind avizarea expertizelor tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. Fără sprijinul, deschiderea și implicarea dumneavoastră, această inițiativă,

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

devenită acum un model de bună practică la nivel național, nu ar fi fost posibilă. Prin acest interviu, ne propunem să consemnăm contribuția dumneavoastră și a echipei care a muncit alături de dumneavoastră, astfel încât istoria reală a acestui Ordin să fie cunoscută și apreciată de generațiile viitoare.

Vă mulțumim că ați acceptat să ne oferiți aceste răspunsuri care vor rămâne o mărturie a unei construcții legislative și administrative de excepție.

1. Domnule deputat, care au fost principalele motive și argumente care v-au determinat să susțineți inițiativa de elaborare și implementare a Ordinului privind avizarea expertizelor tehnice judiciare din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei?

Știam din practică și din relatările tatălui meu, care a fost mulți ani avocat, ce probleme imense generează chestiunile legate cadastrului, în miile și miile de litigii aflate pe rolul instanțelor. Atunci când domnul Racovicean, în numele unui grup de specialiști în materie, mi-a semnalat o serie de soluții, am solicitat guvernului să poarte un dialog cu experții și să rezolve probleme în beneficiul cetățenilor.

2. Cum ați reușit să creați, în Parlamentul României, un cadru favorabil dialogului între profesioniști, decidenți și administrație, astfel încât acest ordin să devină un exemplu de bună practică în materia expertizelor tehnice judiciare?

Toate demersurile mele în Parlament se bazează pe dialog cu celelalte grupuri parlamentare, pe bază de argumente. Urmare a acestui dialog am reușit să conving majoritatea parlamentare să voteze o serie de inițiative legislative sau amendamente pe care le-am promovat.

3. În ce măsură considerați că acest Ordin aduce o schimbare de paradigmă, prin simplitate, transparență și claritate, în sprijinul atât al justițiabililor, cât și al instanțelor de judecată?

Cred că acest ordin introduce o abordare absolut obiectivă, corectă, transparentă și clară pentru oricine și elimină orice tentative de abordare subiectivă a chestiunii. Așa fiind lucrurile justițiabilii și instanțele nu au nici un dubiu asupra procedurii, crescând și celeritatea rezolvării cauzelor.

4. Ați lucrat cu o echipă de specialiști din mai multe domenii — judecători, experți tehnici, administratori publici. Cum ați perceput contribuția acestei echipe și cum s-a valorificat gestul dumneavoastră legislativ prin munca lor?

Contribuția specialiștilor a însemnat 90% din demers. Tocmai pentru că a venit din partea acestora, am fost convins de corectitudinea sa, altfel nici nu l-aș fi promovat. Ceilalți 10% reprezintă demersul politic, parlamentar astfel încât să se ajungă la rezultatul scontat. Vreau să mulțumesc tuturor acelor care au contribuit la acest demers și mă bucur de succesul lor.

5. Privind în perspectivă, ce mesaj transmiteți tinerilor profesioniști din domeniul justiției și al expertizei tehnice, pentru ca acest model de colaborare și bună practică să fie continuat și dezvoltat în beneficiul cetățenilor?

Tinerilor le transmit să se bazeze în demersurile lor exclusiv pe lege și pe interesul public în abordarea acestor chestiuni să elimine orice doză de subiectivism și să aibă încredere în oamenii politici care în mod corect și dezinteresat sunt dispuși să contribuie la bunul mers al societății.

Domnule deputat, viziunea, generozitatea și disponibilitatea dumneavoastră de a asculta și integra expertiza specialiștilor din domeniu au fost decisive pentru succesul acestui demers. Ordinul experților tehnici judiciari nu este doar un act normativ; este rezultatul unei colaborări autentice între Parlament, profesioniști, sistemul judiciar și administrație. Prin acest exemplu, ați demonstrat că dialogul constructiv poate genera soluții durabile, în beneficiul justiției și al cetățenilor României.

Vă mulțumim pentru această contribuție istorică și pentru faptul că ați fost un catalizator al unei schimbări de paradigmă, care va rămâne reper în domeniul expertizei tehnice judiciare.

Stimați prieteni, am avut privilegiul de a consemna o pagină esențială din istoria modernizării expertizei tehnice judiciare din România. Prin contribuția domnului deputat Ovidiu Ganț și a echipei de specialiști implicați, s-a demonstrat că atunci când competența se întâlnește cu voința politică și dialogul real, se nasc soluții în slujba binelui public. Vă mulțumim că ați fost alături de noi și vă invităm să rămâneți în continuare parte a dialogului constructiv care poate salva România.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu domnul Cristian Pup, fost judecător și purtător de cuvânt al Curții de Apel Timișoara

*Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice
judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

Stimate domnule Cristian Pup,

Vă mulțumim că ați acceptat să ne oferiți acest interviu. Prin răspunsurile dumneavoastră, ne propunem să aducem în atenția publicului modul în care aportul domnei voastre, încă din anul 2012, a sta la baza noului ordin privind întocmirea, interpretarea și aplicarea expertizelor tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei contribuie la modernizarea, simplificarea și transparentizarea acestui domeniu esențial pentru actul de justiție din România. Expertiza dumneavoastră va oferi o perspectivă valoroasă asupra procesului de reformă și digitalizare derulat în parteneriat între mediul public și cel profesional.

1. Ce considerați că a fost principiul esențial de modernizare pe care l-ați urmărit în susținerea activității experților tehnici judiciari , care s-a finalizat cu elaborarea noului ordin privind expertizele tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei?

„Principiul esențial de modernizare pe care l-am urmărit în susținerea activității experților tehnici judiciari a fost asigurarea unei expertize independente, predictibile și conforme cu standardele europene de calitate și transparență.

În contextul elaborării noului ordin privind expertizele tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, am urmărit armonizarea cerințelor naționale cu bunele practici europene, astfel încât expertiza să nu fie percepută ca un simplu instrument procedural, ci ca o componentă esențială a unui proces echitabil și eficient.

Modernizarea s-a axat pe trei direcții clare:

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

– **Claritatea și predictibilitatea procedurilor: Stabilirea unor standarde clare pentru realizarea, interpretarea și aplicarea expertizelor, care să elimine ambiguitățile și să ofere tuturor actorilor implicați — judecători, avocați, părți — încredere în calitatea probatoriului.**

– **Responsabilizarea și profesionalizarea experților: Consolidarea cadrului normativ astfel încât experții să își asume deplina răspundere profesională, în acord cu principiile eticii și bune conduite.**

– **Corelarea cu cerințele europene: Integrarea principiilor din dreptul Uniunii Europene și din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene privind recunoașterea mutuală și libera circulație a serviciilor, inclusiv în domeniul profesiilor liberale, ceea ce asigură interoperabilitatea și recunoașterea expertizelor la nivel transfrontalier.**

Cu alte cuvinte, liantul întregului demers a fost ideea de a oferi expertului tehnic judiciar nu doar un rol formal, ci un rol esențial, profesionist și integrat într-un sistem modern de justiție, aliniat la principiile statului de drept și ale dreptății materiale.”

2. Apreciați că introducerea simplității și clarității procedurale într-un domeniu caracterizat, în trecut, de o complexitate semnificativă, reprezintă un câștig?

„Da, apreciez fără rezerve că introducerea simplității și clarității procedurale într-un domeniu care, în trecut, a fost marcat de o complexitate tehnică semnificativă reprezintă un câștig esențial — atât pentru actul de justiție, cât și pentru credibilitatea expertizei tehnice judiciare.

În materia expertizelor tehnice din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, claritatea procedurală aduce patru avantaje majore:

– **Eficiență procesuală: Procedurile clare reduc durata administrării probatoriului și minimizează riscul tergiversărilor cauzate de interpretări divergente asupra pașilor procedurali.**

– **Previzibilitate juridică: Atât instanțele, cât și părțile și experții beneficiază de o mai bună înțelegere a etapelor expertizei, ceea ce contribuie la stabilitatea și coerența actului de justiție.**

– **Accesibilitate pentru justițiabili: Un cadru procedural simplificat face expertiza mai accesibilă pentru părți, mai ales în cauzele în care acestea nu dispun de resursele tehnice necesare pentru a naviga o procedură complexă.**

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

– *Responsabilizare profesională: Procedurile clare stabilesc standarde de conduită pentru experți, eliminând spațiul pentru arbitrar și asigurând o practică unitară.*

În fond, simplificarea nu înseamnă superficializare, ci, dimpotrivă, o ancorare a procedurii într-un cadru juridic robust, accesibil și orientat către soluționarea eficientă a litigiilor. Este un pas necesar în modernizarea justiției civile, în consonanță cu principiile dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.”

3. Care apreciați că este cea mai importantă schimbare de paradigmă adusă de acest ordin, în raport cu practicile anterioare din expertiza tehnică judiciară?

„Cea mai importantă schimbare de paradigmă adusă de acest ordin, în raport cu practicile anterioare din expertiza tehnică judiciară, este trecerea de la o expertiză percepută ca un act auxiliar, izolat și rigid, la o expertiză integrată într-un cadru normativ unitar, flexibil și orientat spre soluționarea echitabilă și eficientă a cauzei.

Dacă în trecut expertiza tehnică era adesea tratată ca o simplă probă formală, uneori cu un caracter excesiv de tehnic și greu accesibil pentru instanță și părți, noul ordin introduce un cadru în care expertul devine un veritabil partener al instanței, în sensul în care expertiza contribuie efectiv la stabilirea adevărului judiciar.

Schimbarea de paradigmă constă în patru elemente fundamentale:
– *Standardizarea și uniformizarea metodologică: Expertiza nu mai depinde exclusiv de abordările individuale ale experților, ci urmează o metodologie clară, predictibilă și verificabilă.*

– *Corelarea între tehnic și juridic: Ordinul facilitează o mai bună corelație între limbajul tehnic și exigențele juridice, ceea ce face expertiza mai relevantă și mai ușor de valorificat în instanță.*

– *Creșterea responsabilității și trasabilității: Fiecare etapă a expertizei este reglementată astfel încât să existe responsabilizare profesională și transparență asupra procesului decizional al expertului.*

– *Deschiderea către interoperabilitate europeană: Ordinul este compatibil cu principiile și standardele internaționale, ceea ce*

facilitează recunoașterea și utilizarea expertizelor și în contexte transfrontaliere.

Această schimbare mută accentul de la formalism la funcționalitate și de la practici disparate la unitate metodologică, în beneficiul unei justiții moderne și eficiente.”

4. Cum evaluați contribuția digitalizării la întărirea transparenței, reducerea vulnerabilităților și consolidarea integrității în procesul de realizare a expertizelor judiciare?

„Contribuția digitalizării la întărirea transparenței, reducerea vulnerabilităților și consolidarea integrității în procesul de realizare a expertizelor judiciare este una majoră și incontestabilă.

Din perspectivă judiciară, digitalizarea nu reprezintă doar un instrument tehnologic, ci un vector de modernizare instituțională care sprijină realizarea actului de justiție în condiții de transparență, responsabilitate și securitate.

Aș evidenția patru dimensiuni ale acestei contribuții:

– **Trasabilitate și auditabilitate: Platformele digitale și arhivarea electronică permit urmărirea în timp real a fluxului documentelor și a stadiului expertizei, reducând riscurile de pierdere, alterare sau manipulare a probelor. Fiecare intervenție este documentată și verificabilă.**

– **Acces egal și transparent: Prin utilizarea unor platforme digitale, părțile, instanțele și experții au acces simultan și neîngrădit la documentație, eliminând percepțiile de favorizare sau lipsă de transparență.**

– **Reducerea vulnerabilităților umane și instituționale: Automatizarea unor etape procedurale (cum ar fi desemnarea aleatorie a expertului, transmiterea documentelor, stabilirea termenelor) limitează riscul de influențe externe, erori umane sau intervenții nelegitime.**

– **Creșterea eficienței și a protecției datelor: Digitalizarea asigură o gestiune mai rapidă și mai sigură a datelor sensibile, în conformitate cu standardele europene de protecție a datelor (GDPR), contribuind la respectarea drepturilor justițiabililor.**

În concluzie, digitalizarea nu înlocuiește rolul expertului, ci îi potențează integritatea și profesionalismul, plasând expertiza într-un

cadru modern, transparent și echitabil. Aceasta reprezintă, în opinia mea, o evoluție firească și necesară a justiției contemporane, în acord cu principiile statului de drept și cu așteptările societății moderne.”

5. Ce impact considerați că va avea acest ordin asupra noilor generații de experți și asupra modernizării actului de justiție din România, pe termen lung?

„Consider că acest ordin va avea un impact semnificativ și durabil atât asupra noilor generații de experți, cât și asupra modernizării actului de justiție din România.

În ceea ce privește noile generații de experți, ordinul creează un cadru normativ clar, coerent și predictibil, care le va forma de la început o cultură profesională bazată pe:

– Rigoare metodologică: Tinerii experți vor fi formați într-un sistem în care standardele de lucru sunt bine definite, ceea ce le va consolida competențele tehnice și etice.

– Responsabilitate profesională: Ordinul pune accent pe trasabilitatea și justificarea fiecărei etape a expertizei, ceea ce va stimula conștiința profesională și asumarea răspunderii.

– Adaptabilitate la cerințe europene: Noile generații vor fi pregătite să lucreze într-un mediu compatibil cu standardele UE, ceea ce le va facilita mobilitatea profesională și colaborarea transfrontalieră.

Din perspectiva modernizării actului de justiție, impactul va fi resimțit prin:

– Îmbunătățirea calității probatorului: Expertizele realizate în baza noilor standarde vor fi mai clare, mai predictibile și mai ușor de valorificat în procesul decizional al instanței.

– Eficientizarea procedurilor: Claritatea și standardizarea metodologiei vor contribui la reducerea duratei proceselor și la eliminarea disputelor inutile privind conținutul și forma expertizelor.

– Consolidarea încrederii în justiție: O expertiză realizată profesionist și transparent contribuie direct la percepția publicului asupra corectitudinii actului de justiție.

Pe termen lung, acest ordin nu este doar un instrument de reglementare, ci un liant între profesionalismul expertului, exigențele

instanței și drepturile justițiabililor, contribuind la construcția unei justiții moderne, credibile și eficiente.”

„Privind în ansamblu, elaborarea noului ordin privind expertizele tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei reprezintă nu doar o reformă normativă, ci o reafirmare a rolului expertului ca partener esențial al justiției moderne. Prin introducerea clarității procedurale, responsabilizării profesionale și digitalizării, am urmărit să construim un cadru solid, aliniat la standardele europene, care să ofere expertului instrumentele necesare pentru a contribui la aflarea adevărului într-un mod eficient, transparent și echitabil.

Acest ordin nu este un punct final, ci o bază de plecare pentru consolidarea unei culturi profesionale orientate către excelență, integritate și respect față de actul de justiție. Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște și de a construi o justiție credibilă și modernă.

Vă mulțumesc pentru oportunitatea de a contribui la acest demers important și pentru încrederea acordată în susținerea profesiei de expert tehnic judiciar.”

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu doamna avocat Erica Nistor, fost judecător și Președinte al Curții de Apel Timișoara

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Într-o epocă în care justiția este adesea pusă la încercare de complexitatea cauzelor și de așteptările tot mai mari ale societății, vocile care aduc echilibru, claritate și viziune devin repere esențiale. Doamna avocat **Erica Nistor**, fost judecător și lider remarcabil al Curții de Apel Timișoara, se numără printre acești profesioniști care nu doar au exercitat legea, ci au modelat-o cu grijă, rigoare și responsabilitate.

Cu o carieră construită pe temelia solidă a valorilor fundamentale ale justiției — imparțialitate, integritate și respect față de adevăr —, doamna Nistor a demonstrat că modernizarea sistemului juridic este posibilă atunci când există viziune, dialog și un angajament real față de binele comun. Implicarea sa activă în elaborarea Ordinului experților și în actualizarea Ghidului expertului tehnic judiciar a pus bazele unui nou standard de profesionalism și transparență în actul de justiție, document recunoscut ca model de bună practică și promovat public pe portalul www.just.ro.

Această conversație este mai mult decât un interviu — este o lecție despre responsabilitate publică, despre forța colaborării interprofesionale și despre cum se construiește, zi de zi, un sistem juridic demn de încrederea cetățenilor.

1. În calitate de magistrat și lider al Curții de Apel Timișoara, ați sprijinit activ dezvoltarea cadrului de lucru în domeniul expertizelor tehnice judiciare. Care au fost valorile și principiile care v-au ghidat în susținerea acestui demers de modernizare?

Am fost ghidată, de-a lungul întregii mele cariere, de valorile fundamentale ale justiției: imparțialitatea, rigoarea profesională și respectul profund pentru adevăr. În contextul expertizelor tehnice judiciare, am considerat esențial să contribuim la crearea unui cadru

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

normativ care să ofere instanțelor instrumente precise, clare și previzibile. M-am bazat pe principiul că o expertiză de calitate nu poate exista decât într-un sistem bine reglementat, în care atât expertul, cât și magistratul știu exact care le sunt drepturile, obligațiile și limitele intervenției. Din această perspectivă, modernizarea ghidului și elaborarea Ordinului experților au fost pași necesari pentru a aduce mai multă coerență și încredere în actul de justiție.

2. Promovarea Ordinului experților și aducerea la zi a Ghidului expertului tehnic judiciar au implicat o colaborare între judecători, experți, avocați și lucrători din cadrul ANCPI/OCPI. Din experiența dumneavoastră de conducere, cum apreciați importanța acestui dialog interprofesional în asigurarea calității actului de justiție?

Unul dintre principiile care mi-au ghidat activitatea managerială a fost ideea că justiția este un efort comun, nu exclusiv apanajul magistratului. Dialogul interprofesional între judecători, experți și alte profesii implicate este fundamental, pentru că aduce la aceeași masă perspective diferite, dar complementare. Prin colaborarea în cadrul elaborării Ordinului și Ghidului, a fost cultivată o cultură a încrederii și a responsabilității comune față de actul de justiție. Această colaborare a permis nu doar actualizarea normelor, ci și o mai bună înțelegere a rolului fiecărei profesii în realizarea unei expertize de calitate. Pe termen lung, cred că acest dialog contribuie la o justiție mai responsabilă, mai echitabilă și mai apropiată de cetățean.

3. Ghidul expertului tehnic judiciar a fost recunoscut și publicat ca model de bună practică. Care considerați că sunt cele mai importante elemente de claritate și transparență pe care acest ghid le aduce în relația dintre instanță, expert și părțile implicate?

„Un merit important al Ghidului este că face procesul de expertiză accesibil și inteligibil nu doar pentru experți și magistrați, ci și pentru părțile implicate. Explicarea etapelor, definirea termenilor tehnici și precizarea obligațiilor fiecărei părți asigură o transparență reală a procedurii. Părțile înțeleg mai bine cum se desfășoară expertiza, ce documente trebuie puse la dispoziție și care sunt drepturile lor în raport

cu expertul. Această transparență contribuie la reducerea suspiciunilor, la o participare mai informată a părților și, în final, la o soluționare mai echitabilă a cauzei. Cred că această deschidere, care poate fi facilitată de Ghid, este unul dintre cele mai importante progrese pentru întreg sistemul judiciar.”

4. Privind în urmă la perioada în care ați coordonat sau direcționat aceste activități, care au fost cele mai mari provocări întâlnite și cum ați reușit să le depășiți pentru a ajunge la un rezultat unanim apreciat?

O provocare majoră a fost faptul că ne aflam, practic, pe un teren puțin explorat. Nu existau modele autohtone de ghiduri detaliate pentru expertize, iar legislația anterioară era uneori lacunară sau ambiguă. A trebuit să construim un cadru de lucru nou, pornind de la nevoile reale ale practicienilor. Am depășit acest obstacol printr-o documentare riguroasă, inclusiv prin analiza bunelor practici internaționale, dar și prin consultarea permanentă a celor implicați în activitatea de zi cu zi. Această deschidere către inovație, coroborată cu o fundamentare solidă, poate contribui la elaborarea unui document robust, apreciat tocmai pentru caracterul său aplicabil și modern.

Ca în orice proces de modernizare, am întâlnit și o anumită rezistență la schimbare — firească, de altfel, într-un sistem obișnuit cu anumite practici. Unii profesioniști aveau reticențe față de noile reguli sau metode propuse. Am înțeles că această rezistență nu vine din rea-voință, ci din nevoia de siguranță și claritate. De aceea, am pus accent pe comunicare, pe explicarea beneficiilor schimbărilor și pe implicarea tuturor în procesul decizional. Prin acest efort de convingere, nu impunere, am reușit să construim o acceptare treptată și, în cele din urmă, o apreciere largă pentru rezultatul final. Cred că această abordare incluzivă a fost cheia succesului.

5. În contextul actual al sistemului de justiție, ce sfat sau recomandare ați oferi tinerilor magistrați și experților tehnici care își doresc să contribuie la consolidarea unui act de justiție bazat pe rigoare, profesionalism și responsabilitate publică?

Tinerilor magistrați și experți le-aș transmite să nu uite niciodată că fiecare act profesional pe care îl realizează contribuie, direct sau indirect, la încrederea cetățenilor în justiție. Rigoarea, profesionalismul și responsabilitatea publică nu sunt doar valori teoretice, ci principii care se reflectă în fiecare decizie, fiecare raport, fiecare interacțiune cu părțile. Le recomand să își exercite profesia cu conștiința acestui impact, să caute permanent perfecționarea și să privească dialogul interprofesional ca pe un parteneriat indispensabil. Justiția nu se face de unul singur, ci împreună, cu respect reciproc și cu dorința de a servi adevărul și echitatea.

Sfatul meu este să cultive în egală măsură competența și integritatea. Cunoașterea temeinică a dreptului, a metodologiilor tehnice, a practicii judiciare este esențială, dar la fel de importantă este verticalitatea morală, onestitatea intelectuală și respectul față de lege și față de oameni. Să aibă curajul să spună adevărul, chiar și atunci când este incomod, și să rămână fideli principiului că justiția trebuie să fie nu doar corectă, ci și percepută ca atare. Dacă vor reuși să păstreze acest echilibru între știință și conștiință, vor contribui cu siguranță la consolidarea unui act de justiție demn de respectul societății.

Le-aș mai spune să privească munca lor ca pe o verigă dintr-un lanț mai lung — un efort colectiv care a început înaintea lor și va continua după ei. Este important să valorifice experiența celor care au construit deja mecanisme solide, dar și să aibă curajul să aducă idei noi, adaptate vremurilor actuale. Să nu ezite să caute mentori, să întrebe, să învețe și, la rândul lor, să devină mentori pentru generațiile viitoare. Justiția se consolidează în timp, prin continuitatea unor gesturi corecte, riguroase și responsabile. Dacă își asumă această misiune cu seriozitate și modestie, vor avea o contribuție valoroasă.

Cred cu tărie că justiția de calitate se construiește zi de zi, prin oameni care își respectă profesia și aproapele. Fiecare pas făcut pentru claritate, fiecare gest de colaborare onestă, fiecare raport întocmit cu rigoare contează. Am învățat că acolo unde există dialog, încredere și asumare, există și progres. Le transmit celor care vin după noi să păstreze aceste repere vii, pentru că ele sunt temelia unui act de justiție demn de încrederea cetățenilor.

Dialogul cu doamna avocat Erica Nistor ne reamintește că justiția autentică nu este rezultatul unei simple aplicări de norme, ci rodul unei munci conștiente, riguroase și profund umane. Este construită de profesioniști care înțeleg că fiecare decizie, fiecare raport, fiecare colaborare are ecou dincolo de sala de judecată — în viața reală a celor care caută adevărul și echitatea.

Prin viziunea sa și prin deschiderea către dialog, Erica Nistor a dovedit că modernizarea nu înseamnă doar actualizare legislativă, ci mai ales transformare de mentalitate și consolidarea unui parteneriat real între toți actorii implicați în actul de justiție.

Mesajul său pentru noile generații este limpede: **fidelitatea față de lege trebuie dublată de fidelitatea față de oameni**. Iar atunci când aceste repere sunt asumate cu seriozitate, profesia devine nu doar o carieră, ci o veritabilă misiune în slujba demnității umane.

Într-un sistem judiciar în continuă transformare, oameni ca Erica Nistor ne arată că drumul spre o justiție echitabilă este posibil — atâta timp cât avem curajul să fim riguroși, deschiși și onești în fiecare pas pe care îl facem.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

**cu domnul judecător George Ionuț Bogdan - Președintele Judecătoriei Arad și
coordonatorul grupului de lucru care a contribuit decisiv
la promovarea acestuia**

*Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice
judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar, cel mai
modern, simplu și transparent Ordin privind expertizele tehnice judiciare din
domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei*

În cadrul emisiunii „*Dialogul constructiv salvează România*”, prezint un interviu de substanță cu domnul judecător George Ionuț Bogdan — un profesionist care, dincolo de activitatea sa în cadrul sistemului judiciar, a avut un rol esențial în coordonarea grupului de lucru pentru actualizarea Ghidului expertului tehnic judiciar și elaborarea Ordinului 1218/2023, reglementare de referință în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei.

Am dorit să aducem în atenția publicului o inițiativă care demonstrează că reforma este posibilă atunci când competența, dialogul interinstituțional și responsabilitatea se întâlnesc în slujba interesului public. Vom afla împreună care a fost viziunea de la care a pornit acest demers, ce provocări au fost întâmpinate, care sunt efectele asupra calității actului de justiție și ce lecții pot fi replicate și în alte domenii ale expertizei judiciare.

Vă invit să urmăriți un dialog autentic, cu un magistrat care crede în transformarea sistemului prin profesionalism, cooperare și reguli clare.

1. La momentul în care ați fost invitat să coordonați grupul de lucru privind elaborarea Ordinului și actualizarea Ghidului expertului tehnic judiciar din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, v-ați imaginat că aceste reglementări vor deveni un model de bună practică în România, atât prin claritatea cât și prin eficiența lor? Care a fost viziunea de la care ați pornit?

La momentul desemnării în calitate de coordonator al grupului de lucru nu se punea problema elaborării unui nou ordin de avizare a expertizelor tehnice judiciare în domeniul cadastrului și topografiei, scopul

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

grupului de lucru fiind acela de a actualiza Ghidului expertului tehnic judiciar din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. Pe parcursul lucrărilor, în cadrul grupului a apărut necesitatea unor modificări ale Ordinului anterior, determinate pe de o parte de evoluțiile legislative, iar pe de altă parte de nevoia de a ține pasul cu tendința de digitalizare și standardizare a activității.

Nu m-am gândit la ideea unui model de bună practică, scopul fiind acela de a aduce simplitate, coerență și transparență în procesul de avizare. Viziunea mea a fost una centrată pe funcționalitate, eficiență și responsabilizarea experților tehnici judiciari din acest domeniu.

2. Care considerați că au fost principalele provocări întâmpinate pe parcursul procesului de elaborare a Ordinului și actualizare a Ghidului, având în vedere specificul interdisciplinar al domeniului, în care se îmbină aspecte juridice cu cele tehnice de specialitate?

Una dintre principalele provocări a constat în diferențele de abordare între profesioniștii din diferite domenii, respectiv adaptare limbajului tehnic într-o formă accesibilă și relevantă pentru juriști, și invers – transpunerea cerințelor legale într-un mod înțeles și aplicabil de către experții tehnici. Intersecția dintre juridic și tehnic este delicată, iar riscul de interpretări greșite era real. De asemenea, existența unei relative rezistențe la schimbare, inerentă în orice proces de reformă, a reprezentat o provocare pentru grupul de lucru.

3. În calitate de magistrat și coordonator al grupului de lucru, cum apreciați impactul noilor reglementări asupra calității actului de justiție? Ați constatat o îmbunătățire în ceea ce privește claritatea și aplicabilitatea expertizelor tehnice judiciare în dosarele soluționate de instanțe?

Până la acest moment, numărul expertizelor tehnice judiciare pentru care a fost depus avizul tehnic conform Ordinului 1218/2023 nu este foarte ridicat pentru a putea trage o concluzie fermă. Totuși, din constatările noastre există o creștere a coerenței și clarității în conținutul părții grafice a expertizelor tehnice judiciare, putem vorbi despre o standardizare a modului de lucru al experților și despre o reducere a duratei proceselor urmare a obținerii automatizate a avizului tehnic de

către expert. Apreciez că toate acestea reprezintă un pas important spre o justiție modernă, în care fiecare participant își asumă cu responsabilitate rolul.

4. Colaborarea dintre magistrați, experți tehnici judiciari și instituții precum ANCP/OCPI și Centrul „PIFCA” și AEF România a fost esențială în acest demers. Care considerați că sunt cele mai importante lecții de colaborare interinstituțională care ar putea fi aplicate și în alte domenii ale expertizei judiciare?

Am învățat că, dincolo de atribuțiile specifice fiecărei instituții, există un interes public comun, acela de a garanta un act de justiție corect și eficient. Atunci când acest scop devine punctul de plecare în colaborare, când există bună-credință și profesionalism, barierele instituționale dispar, iar cooperarea devine firească. Fiecare partener implicat a adus un plus de valoare, iar această convergență a competențelor poate fi replicată cu succes și în domenii ale expertizei judiciare.

5. Privind spre viitor, vedeți oportună extinderea unor principii și mecanisme reglementate prin acest Ordin — cum ar fi simplificarea procedurilor de avizare și standardizarea conținutului expertizelor — și către alte domenii de expertiză tehnică judiciară? Ce pași ar fi necesari pentru acest lucru?

Privind în perspectivă, da, extinderea acestor principii este o direcție firească pentru modernizarea sistemului judiciar. Standardizarea nu înseamnă uniformizare forțată, ci claritate, echitate și economie de timp, atât pentru experți, cât și pentru instanțe. Pentru a realiza acest lucru apreciez că este nevoie de voință instituțională, de un cadru normativ flexibil, care să permită adaptarea la realitățile fiecărui domeniu și de specialiști care cu bună-credință să colaboreze pentru modernizarea domeniilor în care activează. Este un proces care presupune răbdare și implicare, dar beneficiile sunt evidente: mai multă coerență, predictibilitate și încredere în actul de justiție.

Interviul cu domnul judecător George Ionuț Bogdan ne oferă o imagine clară asupra unui demers de modernizare profundă a unui segment esențial al actului de justiție — expertiza tehnică judiciară în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. De la o inițiativă pornită cu scopul de a actualiza un ghid profesional,

la elaborarea unui ordin care a devenit reper de bună practică, acest proces a demonstrat că viziunea, dialogul și colaborarea interinstituțională pot produce rezultate durabile.

Aflăm din acest dialog că viziunea funcțională și echilibrată, centrată pe claritate, coerență și eficiență, poate transforma nu doar un document normativ, ci întreaga relație dintre experți, magistrați și instituții. Prin depășirea barierelor de limbaj și abordare, prin asumarea responsabilității comune pentru un act de justiție modern, a fost posibilă nu doar o reformă punctuală, ci și trasarea unei direcții de urmat pentru alte domenii ale expertizei judiciare.

Domnul judecător George Ionuț Bogdan nu vorbește doar despre un rezultat legislativ, ci despre un proces de învățare colectivă, despre importanța unui cadru normativ adaptat și despre nevoia ca reforma să fie dublată de bunăcredință și implicare profesională. În final, mesajul este clar: atunci când oameni competenți lucrează împreună pentru un scop comun — în interes public — reforma nu doar că este posibilă, dar devine inevitabilă.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu Domnul Alexandru Laurențiu Blaga, Președinte – Director General al
Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

*Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare —
Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

Într-o țară în care proprietatea trebuie să fie protejată nu doar prin legi, ci și prin instrumente tehnice precise, rolul cadastrului și al geodeziei devine esențial. Reforma reală începe însă atunci când oamenii din instituții înțeleg miza și acționează cu responsabilitate.

Îl avem alături de noi pe domnul Laurențiu Alexandru Blaga, Președinte Director General al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară – un profesionist care a înțeles că o administrație funcțională se construiește cu reguli clare, cu respect pentru expertiză și cu o viziune predictibilă.

Sub conducerea sa, sistemul de expertize tehnice judiciare din domeniul cadastrului și al geodeziei a cunoscut o schimbare profundă. Ordinul adoptat recent nu este doar un act normativ, ci un semnal că România poate pune în centrul reformei calitatea profesională, integritatea și transparența.

Așadar, un dialog despre rigoare tehnică, dar și despre oameni care își asumă misiunea de a aduce ordine acolo unde, prea mult timp, a fost ambiguitate.

1. Domnule Președinte, care a fost viziunea dumneavoastră atunci când ați sprijinit și pus în aplicare Ordinul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei? La ce nevoi stringente ale profesioniștilor ați dorit să răspundeți?

Viziunea mea, atunci când am sprijinit și pus în aplicare noile prevederi ale Ordinului privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, a fost aceea de a facilita modul de lucru al experților tehnici judiciari, prin diminuarea timpului de avizare a expertizelor, datorită furnizării, în termen scurt și în mod gratuit, a oricăror informații și înregistrări existente

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, necesare pentru întocmirea rapoartelor de expertiză.

În vederea furnizării informațiilor, cererea privind avizarea expertizei tehnice judiciare se înregistrează exclusiv online, digitalizarea contribuind semnificativ la eficientizarea și transparentizarea procesului de avizare. Am dorit să răspund astfel unei nevoi stringente a profesioniștilor din domeniu: eliminarea birocrăției inutile și scurtarea timpilor de procesare.

Însă noul Regulament privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare nu este doar un instrument tehnic, ci o direcție strategică pentru un cadastru modern, digital și eficient, în slujba cetățeanului și a statului de drept, întrucât, chiar și ulterior înregistrării raportului de expertiză la instanța de judecată, până la momentul înscrierii hotărârii judecătorești definitive în cartea funciară, expertul tehnic judiciar are posibilitatea de a solicita informații suplimentare cu privire la imobilul care face obiectul expertizei, inclusiv prin modificarea zonei de interes și modificarea variantelor încărcate, ca urmare a solicitărilor suplimentare ale instanței sau schimbării, extinderii obiectivelor.

De asemenea, sistemul informatic va transmite expertului tehnic judiciar notificări pentru orice schimbare survenită în zona de interes, acesta având obligația transmiterii acestora către instanța de judecată, în cel mai scurt timp.

2. Cum apreciați impactul pe termen mediu și lung al acestui Ordin asupra calității lucrărilor de cadastru și geodezie, dar și asupra relației dintre experți și instituțiile publice?

Impactul pe termen mediu și lung al acestui Ordin este profund și pozitiv, atât în ceea ce privește calitatea lucrărilor de cadastru și geodezie, cât și în ceea ce privește relația dintre expert și instituțiile publice care veghează la îndeplinirea obiectivului constituțional ca statul să asigure cetățenilor certitudinea dreptului de proprietate.

Aceasta întrucât sistemul integrat de cadastru și carte funciară este un sistem unitar și obligatoriu de evidență tehnică, economică și juridică, a tuturor imobilelor din România, iar rapoartele de verificare generate de sistem, cu prilejul acordării avizului tehnic pentru expertize, determină cu certitudine suprafețele și poziționările imobilelor, eventualele

suprapuneri și erori topologice, cu impact major pozitiv asupra securității circuitului imobilelor și pronunțării unor hotărâri judecătorești în deplină concordanță cu situația tehnico-cadastrală a imobilului.

Prin digitalizarea completă a procesului de avizare a expertizelor judiciare și integrarea acestora în sistemul informatic integrat de cadastru și carte funciară E_Terra, crește semnificativ acuratețea lucrărilor, se reduc erorile și se garantează integrarea imobilelor care fac obiectul hotărârilor judecătorești în acest registru unic de evidență. Pe termen mediu, aceste îmbunătățiri se traduc prin expertize de calitate superioară, iar pe termen lung, printr-o jurisprudență mai bine fundamentată tehnic în litigiile privind imobilele.

Totodată, relația dintre experți și instituțiile publice devine mai eficientă, fiind bazată pe colaborare digitală și reducerea interacțiunii birocratice. Eliminarea intervenției directe a personalului din oficiile teritoriale, pentru avizarea expertizelor înseamnă un proces mai rapid, transparent și obiectiv.

Cum spuneam, un exemplu concret este situația în care expertul definește o zonă de interes pentru un imobil aflat în litigiu. Prin intermediul sistemului E_Terra, expertul este notificat automat atunci când apar modificări în acea zonă, fie că este vorba de actualizări de proprietate, planuri parcelare sau alte intervenții cadastrale. Aceste notificări ajung imediat la expert, care are obligația de a le transmite instanței de judecată, contribuind astfel la soluționarea rapidă și corectă a cauzei.

Această reformă tehnologică este, în esență, o investiție strategică în profesionalism, eficiență și încredere – valori esențiale pentru o administrație publică modernă și performantă.

3. Din perspectiva dumneavoastră de inginer geodez și manager, care sunt cele mai mari provocări actuale ale sistemului de cadastru sistematic din România, iar în ce măsură Ordinul experților contribuie la depășirea acestora?

Din perspectiva mea de inginer geodez și manager, cadastrul sistematic din România se confruntă cu o serie de provocări cum ar fi: inexistența unor informații clare privind drepturile de proprietate, generate de lipsa/insuficiența/întocmirea eronată a titlurilor de proprietate și a planurilor parcelare, delimitarea defectuoasă a proprietății statului,

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

amplasamentele acestora nefiind în concordanță cu situația identificată prin înregistrarea sistematică, faptul că există zone greu accesibile pentru măsurători, situate îndeosebi în zone colinare și montane etc.

Astfel, lipsa uniformității și actualizării informațiilor cadastrale la nivel național și dificultatea corelării datelor tehnice cu realitatea din teren, dar și presiunea administrativă și juridică asociată litigiilor privind proprietatea au determinat un ritm lent și inegal al lucrărilor în funcție de specificul fiecărei localități.

Una dintre cele mai importante provocări rămâne asigurarea calității lucrărilor și coerenței informațiilor tehnico-juridice ale imobilelor, cu atât mai mult cu cât în procesul de înregistrare sistematică, care se derulează etapizat, datele sunt culese din multiple surse, iar caracterul multidisciplinar al procesului presupune implicarea mai multor entități care nu se află în relații de subordonare, precum primării, oficii teritoriale, executanți ai lucrărilor, cetățenii, autorități și instituții publice.

În același timp, capacitatea instituțională de a răspunde eficient și rapid solicitărilor venite din partea instanțelor, notarilor, autorităților locale și cetățenilor este adesea limitată de proceduri greoaie și de resurse umane insuficiente.

În acest context, Regulamentul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei vine ca un răspuns pragmatic și necesar. Prin implementarea avizării automate a acestora în sistemul E_Terra, se elimină verigile birocratice care generau întârzieri și incertitudini. Expertul tehnic judiciar devine un partener activ și informat, conectat direct la sursa oficială de date cadastrale, ceea ce reduce riscul de interpretări eronate și îmbunătățește claritatea actului de expertiză.

În plus, prin notificarea în timp real a expertul cu privire la orice modificare în zona analizată, sistemul asigură o informare completă și actualizată. Acest mecanism ajută la prevenirea suprapunerilor, corectarea rapidă a neconcordanțelor și, în final, la susținerea unui proces de înregistrare a proprietăților mai sigur și mai eficient.

Așadar, Regulamentul nu doar că optimizează activitatea experților, ci contribuie și la depășirea unora dintre cele mai importante blocaje din

procesul de cadastrare, sprijinind astfel obiectivul strategic al României: finalizarea înregistrării sistematice a imobilelor la nivel național.

4. Colaborarea deschisă și dialogul constant cu profesioniștii din domeniu dar și cu experții au fost remarcate ca puncte importante ale mandatului dumneavoastră. Care considerați că sunt principiile de comunicare care au stat la baza acestei reușite și cum pot fi acestea continuate în viitor?

Într-adevăr, colaborarea deschisă și dialogul constant cu profesioniștii din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, inclusiv cu experții tehnici judiciari, au reprezentat piloni fundamentali ai mandatului meu. Consider că succesul acestor relații de lucru s-a bazat pe câteva principii de comunicare esențiale: transparența, respectul reciproc, consultarea reală și răspunsul prompt la nevoile din teren.

Am plecat de la convingerea că reforma autentică nu poate fi realizată de sus în jos, ci are nevoie de implicarea directă a celor care cunosc în detaliu provocările sistemului. De aceea, în procesul de aplicare a Regulamentului privind expertizele tehnice judiciare, am pus accent pe dialogul cu experții – nu doar pentru a le explica direcția, ci și pentru a asculta propuneri concrete și pentru a integra acele soluții care adresează nevoi reale.

De asemenea, un alt principiu important a fost predictibilitatea: am comunicat clar pașii, obiectivele și termenele, astfel încât toți partenerii instituționali și profesioniștii să știe la ce să se aștepte și cum să se pregătească. Această abordare a creat încredere și un cadru de cooperare stabil, esențial pentru implementarea noilor funcționalități digitale, precum cele din sistemul E_Terra.

Pentru viitor, continuarea acestor bune practici presupune menținerea canalelor de dialog deschise, inclusiv prin consultări periodice, grupuri de lucru tehnice și mecanisme de feedback constant. În plus, cred că digitalizarea poate fi dublată de o comunicare digitală mai activă și mai accesibilă – prin platforme online de informare, sesiuni de instruire interactive și parteneriate instituționale.

Comunicarea eficientă nu este un rezultat întâmplător, ci un angajament continuu. Iar acest angajament trebuie să rămână o constantă în modernizarea sistemului cadastral din România.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

5. Având în vedere că ați dobândit și experiența dumneavoastră internațională, implicarea în proiecte de infrastructură majore, cum vedeți evoluția domeniului geodeziei și cadastrului în următorii 5-10 ani în România? Ce direcții strategice ar trebui să urmărim pentru a rămâne competitivi și aliniați la standardele europene?

Experiența acumulată în proiecte și în implementarea unor lucrări de infrastructură majore m-a ajutat să privesc domeniul geodeziei și cadastrului nu doar ca pe un segment tehnic, ci ca pe un element-cheie în dezvoltarea durabilă, planificarea teritorială și securitatea juridică a proprietății.

În următorii 5–10 ani, cred că domeniul nostru va trece printr-o transformare accelerată, alimentată de digitalizare, integrarea inteligenței artificiale în analiza datelor geospațiale, dar și de presiunea tot mai mare pentru transparență și interoperabilitate între sistemele publice. România are oportunitatea și responsabilitatea de a se alinia la aceste tendințe europene și globale, nu doar prin adaptare, ci și prin inovație.

Pentru a rămâne competitivi și compatibili cu standardele europene, văd cel puțin trei direcții strategice esențiale:

1. Accelerarea digitalizării sistemului cadastral, nu doar în procesul de avizare, unde Regulamentul privind expertizele reprezintă deja un pas important, ci și în colectarea, actualizarea și accesarea datelor în timp real. Este esențial să extindem această abordare digitală și în alte segmente ale procesului cadastral astfel încât să ne orientăm către un sistem cadastral complet digital, accesibil online, interoperabil cu alte baze de date ale statului.

2. Profesionalizarea și formarea continuă a specialiștilor, prin parteneriate cu mediul academic și integrarea de competențe digitale și juridice în pregătirea inginerilor geodezi. Standardele europene nu înseamnă doar tehnologii avansate, ci și resurse umane pregătite să le gestioneze eficient.

3. Consolidarea colaborării instituționale și parteneriatelor public-privat, inclusiv prin implicarea comunităților locale în procesul de înregistrare sistematică și prin sprijinirea experților autorizați cu instrumente digitale moderne, cum este cazul integrării în eTerra.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Cred că România poate avea un sistem de cadastru performant și modern cu condiția să păstrăm direcția începută: o viziune clară, deschidere la colaborare și curajul de a implementa soluții moderne. În definitiv, cadastru înseamnă mai mult decât date – înseamnă încredere, siguranță juridică și dezvoltare sustenabilă.

Regulamentul privind avizarea expertizelor este nu doar un instrument tehnic, ci o direcție strategică pentru un cadastru modern, digital și eficient, în slujba cetățeanului și a statului de drept.

Nu în ultimul rând, aș vrea să subliniez că grupul de lucru care a realizat acest proiect a fost format din reprezentanți ai Judecătoriei Arad, Centrului "Pifca" Timișoara, AEF România, Baroului Avocaților din județul Arad precum și ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Oficiilor de Cadastru și Publicitate Imobiliară. Acest colectiv a creat un model de bună practică în România și a demonstrat că acolo unde sunt promovate profesionalismul, seriozitatea și competența, apar și rezultate.

Apreciez că, pentru efortul depus, acest grup de lucru merită felicitări!

Domnule Președinte, v-ați așezat pe un drum complicat, dar necesar – acela de a reconstrui încrederea în sistemul de avizare a expertizelor, într-un domeniu în care fiecare metru pătrat are valoare juridică, emoțională și economică.

Din cuvintele dumneavoastră, am înțeles că această reformă nu este doar o îndreptare tehnică a unor proceduri, ci un act de responsabilitate față de cetățean și față de stat.

Ați demonstrat că se poate lucra cu experți, nu împotriva lor; că se poate construi un cadru în care competența este recunoscută, iar rezultatul muncii are greutatea adevărului tehnic și legal.

Vă mulțumim pentru deschidere, pentru verticalitate și pentru încrederea pe care o oferiți profesioniștilor adevărați. România are nevoie de lideri care, dincolo de funcție, își înțeleg misiunea!

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul Ioan Cristian Buzas -director al direcției de cadastru și geodezie din cadrul ANCPI – un motor care nu se gripează când modernizează sistemul

Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

În orice demers de modernizare și transparentizare a societății, există oameni care, dincolo de atribuțiile formale, devin adevărați purtători de voce pentru binele comun. Domnul Ioan Cristian Buzas, cu o experiență vastă în domeniul cadastrului, topografiei și geodeziei, a fost „Glasul îngerului Domnului” atunci când a susținut continuarea proiectului de informare publică „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, chiar și după scoaterea acestuia din grila Radio România. De asemenea, a fost unul dintre cei mai fermi susținători ai transformării Ordinului experților într-un instrument de simplificare, modernizare și transparență a expertizelor tehnice. Cu acest prilej, vă propunem un dialog merit să evidențieze viziunea, motivațiile și lecțiile valoroase desprinse din acest parcurs profesional și uman remarcabil.

1. Privind în urmă, ce v-a determinat să susțineți cu atâta consecvență continuarea emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor” pe YouTube, în momentul în care aceasta a fost scoasă din grila Radio România? Care a fost, în opinia dumneavoastră, importanța menținerii acestui dialog cu cetățenii?

Pentru a face cunoscut acest domeniu complex dar foarte puțin cunoscut de cetățeni, orice mod de comunicare este foarte bine venit mai ales cel audio-video, cu atât mai mult când aceasta este realizat de profesioniștii din domeniu. Importanța cunoașterii este majoră și în acest domeniu foarte specific, mai ales când este exprimat în cuvinte simple, pe înțelesul Ați fost unul dintre cei care au susținut constant ca Ordinul experților tehnici judiciari să devină o realitate. Care au fost argumentele-cheie care v-au convins că acest ordin poate aduce simplitate, modernitate și transparență în actul de justiție?

2. Având în vedere experiența dumneavoastră vastă, atât în mediul privat, cât și în instituții publice precum ANCPI și OCPI, cum ați reușit să convingeți echipe diverse să colaboreze pentru implementarea unui proiect cu impact național precum Ordinul experților?

În momentul în care mijlocele tehnice au permis acest lucru am considerat oportunitate ca acesta să fie implementat. Practic ordinul a încununat anii de muncă în dezvoltarea abilităților actorilor implicați dar și a aplicației informatice E_terra, astfel încât aplicația a devenit mediu de lucru pentru experți nu doar de sursa principală de informare a acestora. Este o premieră națională ca o instituție publică să pună la dispoziția unor specialiști externi propria aplicație ca și mediu de lucru.

3. Dincolo de aspectele tehnice, în tot acest demers, ați demonstrat o grijă specială pentru comunicare și accesibilitate. Cât de important considerați că este dialogul direct și sincer cu cetățenii, atunci când vorbim despre reforme administrative și legislative?

Meritele au fost comune, experți, judecători, avocați, ANCPI prin specialiștii săi (cadastru și informatică) care au rezonat la aceasta idee și într-un efort comun ne-am potențat unii pe alții în realizarea acestui ambicios proiect. Experiența fiecăruia a fost esențială, ANCPI a fost doar catalizatorul ideii.

4. Privind spre viitor, care credeți că vor fi cele mai importante efecte pe termen lung ale implementării Ordinului experților și ale continuării educației publice în domeniul cadastrului? Ce mesaj le transmiteți colegilor și generațiilor viitoare de specialiști?

Este esențial și capital. Fără dialog și transparență se nasc indoilei care devin blocante pentru progres. Metodele coercitive nu aduc rezultate bune în general.

5. Privind spre viitor, care credeți că vor fi cele mai importante efecte pe termen lung ale implementării Ordinului experților și ale continuării educației publice în domeniul cadastrului? Ce mesaj le transmiteți colegilor și generațiilor viitoare de specialiști?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

„Vrem nu vrem tehnologia vine peste noi, rămâne doar să decidem cât de pregătiți vrem să fim pentru asta”, am citat pe colegul turc Orhan Ercan, fost vicepresedinte FIG. Este evident ca tehnologia va fi tot mai prezentă în meseria noastră iar noi și generațiile viitoare trebuie să rămânem creativi, să aducem plus valoare, să fim Oameni nu mașini.

Continuarea emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor” și susținerea elaborării Ordinului privind avizarea expertizelor tehnice judiciare au avut la bază convingerea că o informare clară, accesibilă și corectă este esențială pentru buna înțelegere și aplicare a unor domenii complexe, precum cel al cadastrului, topografiei și geodeziei. Facilitarea accesului cetățenilor la informații relevante, prezentate într-un limbaj accesibil, a constituit un demers necesar pentru a sprijini o justiție eficientă și o administrație modernă.

Adoptarea Ordinului a fost posibilă datorită unei colaborări strânse între experți tehnici, magistrați, avocați și specialiști din cadrul administrației publice, fiecare contribuind cu experiența și competența sa. Implementarea aplicației E_terra ca mediu de lucru pentru experți reprezintă o inovație notabilă, demonstrând modul în care tehnologia poate sprijini procesele administrative și judiciare, oferind un instrument modern și eficient.

Pe termen lung, valorile fundamentale ale dialogului deschis, ale transparenței și ale cooperării rămân esențiale pentru consolidarea reformelor și asigurarea funcționării corecte a instituțiilor. Evoluția tehnologică este inevitabilă, însă valoarea adăugată va continua să provină de la profesioniști prin creativitate, responsabilitate și etică profesională.

Mesajul transmis noilor generații de specialiști este unul de responsabilitate și angajament: să rămână deschiși colaborării, să respecte legea și interesul public și să contribuie activ la dezvoltarea unui sistem care să servească echitabil cetățeanul.

Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul Rinu Trușcă, unul din artizanii victoriei împotriva refuzului promovării reformelor care pot moderniza România

Intervenția domnului Rinu Trușcă la evenimentul organizat, în cadrul emisiunilor „Dialogul constructiv salvează România” și Cadastrul pe înțelesul tuturor”, pentru marcarea a 25 de ani de activitate PIFA-AEF.

În această seară, avem onoarea de a fi alături de un om care a lăsat o amprentă distinctă în procesul de digitalizare din România — un vizionar care a înțeles devreme că viitorul administrației și al profesiilor tehnice nu poate fi conceput fără „fără hârtii, fără ghișeu, fără cash”.

L-am numit cu toții, cu recunoștință, „părintele E_Terra”, dar dincolo de titlatură, este omul care a luminat cu adevărat un domeniu prin gândire simplă, clară, dar profundă.

Este o reală plăcere și onoare să-l salutăm pe domnul Rinu Trușcă. Bine ați venit alături de noi, domnule Trușcă!

1. Am să-l invit pe părintele E_terra domnul Rinu Trușcă, un om care a lansat și un alt concept „fără hârtii, fără ghișeu, fără cash” un lucru extraordinar care a făcut ca digitalizarea în domeniul al nostru să fie luminată. Domnule Rinu Trușcă bine ați venit

Da bună seara. Mulțumesc Mihai pentru invitație. Vă salut și sunt onorat să mă aflu într-o asemenea companie. Am ascultat toate luările de cuvânt cred că există un pic sau prea multă seriozitate, zic eu, totuși suntem la un moment să zic la care ar trebui să închinăm un pahar pentru că și un pic mai multă bucurie. Pentru că e aniversare o organizație a reușit să reziste atât de mult timp să facă ca atât de multe lucruri ceea ce nu este să spun puțin. De aceea cred că ar trebui să schimbăm puțin tonul să fim mai bucuroși nu atât de oficial și să revenind la subiectul zilei, și spunând la început, deci nu aș putea să spun prea multe despre istorie colaborarea noastră e caracterizată de să spun două aspecte mai importante în primul rând a fost întâmplătoare nu a fost

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

nimic planificat. Dacă stau bine să mă gândesc nici nu mi aduc aminte cum s-a întâmplat.

2. Aici pot să te corectez și ți am mai spus că Tatăl meu care am pile acolo, mi-a deschis ușa și mi te-a pus în față să putem realiza proiectul.

O să discutăm și despre asta și despre Domnia sa ca să zic așa că păstrând un ton puțin mai să zic mai speriem pentru ceea ce urmează și eventual pentru ceea ce nu vom reuși pentru că dacă o să numărăm nereușitele pe lângă reușite. O să vedeți că bilanțul iese negativ dar mă rog asta pentru că sunt pesimist. Vreau să vă spun că în primul rând întâlnirea cu Mihai a fost așa cum spuneam accidentală întâmplătoare. Dar cel mai important este că colaborarea cu Mihai a fost paradoxală și este în continuare paradoxală. Probabil că știm cu toții, ce sunt aceste așa zise paradoxuri. Din punctul meu de vedere sunt extrem de importante pentru că acestea sunt contradicții care ascund adevăruri imposibil de înțeles sau ilustrează limitele noastre de a înțelege lumea atunci când ne găsim fața unui paradox trebuie să fim extrem de atenți pentru că acolo se află ceva foarte important o să mă explic de ce cred eu Mihai a fost și este paradoxală. În primul rând Mihai este un o persoană un om profund credincios, profund am simțit asta. Eu nu sunt. Mihai este patriot pe deplin dedicat total eu nu sunt sau nu simt. Habar n-am poate sunt dar nu simt. Important este că nu simt. El este un optimist incurabil așa spune chiar patologic, nu știu dacă există tratament pentru așa ceva. Probabil nu există și mă bucur că nu există pentru bolnavi cu această boală asemenea tratament să rămână tot așa bolnav de optimist eu nu sunt eu pesimist. Mai degrabă pesimist de exemplu. El este convins că în România se va finaliza cadastrul eu nu sunt dar n-am spus când fiecare cu fiecare zi care trece Eu sunt aproape mai sigur că nu se va întâmpla asta dar eu cred în optimismul lui mă uit la el și zic: Ok e cineva optimist e bine mă dau și eu aproape de el că poate mă molipsesc el. De exemplu crede că informatizarea României merge în direcția corectă. Eu cred că nu merge în direcția corectă. Da nu merge de departe cu viteza cu care ar trebui să meargă ca atare este ca o ciorbă care durează foarte mult și e foarte rece durerea e groaznică. El e convins de asta și eu mă bucur că cineva e convins că se va întâmpla. El iubește victoriile mici una câte una

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

fiecare bătălia a lui mică el trebuie s-o câștige și el e convins că din bătălii mici una după alta va ajunge să la victoria finală.

3. Dă mi voie să fac o mică completare Biblioteca lui Dumnezeu spune așa „vulpile mici, strică viile în floare” pe cale de consecință lucrurile mici fac să funcționeze sistemele mari, este un principiu trebuie să ne gândim la el.

Este în regulă Mihai. Eu vorbeam despre mine și nu despre tine. Eu te cred cu Biblioteca lui Dumnezeu. Din păcate eu n-am citit o sau n-am citit-o pe cea care trebuie mai am încă timp.

4. Citești-o că nu strică.

Mai am timp nu i-o problemă așa ziceam că tu ești convins că aceste victorii mici mărunte adunate vor ajunge la victoria finală. Eu nu cred asta. Eu cred în continuare în căpitani și în bătălii mari care să schimbe lumea diferiți. El este convins și crede în munca în echipă Eu nu prea. Eu cred în căpitani. Eu cred în căpitani care iau steagul în mână se duc înainte și echipele îi urmează. Poate tu ești unul dintre ei, e posibil, dar nu echipele sunt cei care fac lucru important din punctul meu de vedere. O echipă fără căpitan n-are cap, n-are coadă ca atare căpitani sunt cei care duc lucrurile. Bătăliile cele mari au nevoie de echipe. Nu pot fără batalioane dar trebuie să fie căpitani, așa cred eu mai mult. El este convins că România are oameni valoroși, am auzit de câteva ori acest lucru aici. Eu sunt singur doar de sau dacă vreți sunt precis pentru un singur lucru, de diluția imensă în care se scaldă.

5. Ce însemnează acea disoluție domnule Rinu?

O să-ți explic printr-o parabolă, că ție îți plac albitura, ca atare pescarii au mari probleme să prindă pești, vor prinde mereu albitură. E foarte greu să găsești oameni învățați și oamenii valoroși despre care vorbești tu care pot fi oricât de mulți dar dacă albitura e covârșit. Și apa este imensă. Ei nu se mai găsesc nu se mai văd despre asta este vorba. Nu de faptul că nu sunt oameni valoroși. Sunt convins că sunt, numai că este mult mai greu să-i găsești. Pe vremuri îi vedeai. Erau aveau stea în frunte, acum toată lumea are 4000 de diplome toată lumea termină facultățile oricine este pus în situația de a lua decizii nu mai avem niciun fel de sită

ca să alegem oamenii valoroși respectiv peștii mari de albitură. Despre asta e vorba așa cred eu. Mă rog mergem mai departe. Sper să n-am dreptate. Mă bucur enorm când nu am dreptate. Dacă ajungi, la cum îi zice, la rabin, o să zică că și tu ai dreptate. Deci poți să ai și tu un pic de dreptate, perfect, deci logic vorbind având în vedere de diferențele imense între noi faptul că nu prea există lucruri care ne asemui numai diferențe, cum Dumnezeu ca să zic așa ca să-l citez pe părintele, cum Dumnezeu am putut colabora. De aia numesc că această colaborare dintre noi este paradoxală.

După toate scriptele n-ar trebui să putem face absolut nimic împreună, nu spun că având în vedere diferențele dintre noi. Noi trebuie să fim într-o bătaie continuă nu colaborare și atunci undeva se ascunde ceva inefabil greu de explicat și probabil că nici n-ar trebui să-l căutăm. Undeva se ascunde ceva, care ne scapă și care ne poate face să lucrăm împreună și atunci când diferențele sunt imense între noi este dacă vrei singurul singura scânteie de speranță care să spun mă mai bântuie pe mine faptul că există și lucruri pe care nu trebuie să le înțeleg, nu trebuie să le caut ele, sunt acolo și ele ne vor ajuta să trecem peste vremuri.

Deci cu toate acestea am reușit să lucrăm împreună și să facem lucru care așa cum spunea și domnul judecător pe care-l salut încă o dată am reușit să facem lucruri care păreau de neconceput.

O să spun să adaug câteva lucruri la cele spuse de până acuma că mai există câteva premiere pentru prima oară un expert judiciar interacționează cu Oficiul teritorial pentru a și îndeplini misiunea dată de judecător, fără să cunoască și să stea de vorbă cu niciuna dintre persoanele din oficiu practic este o interacțiune om sistem, atât este premieră credeți-mă nu s-a întâmplat până acuma niciodată. Este foarte greu să vă explic. Cât de multe se ascund în spatele acestei premiere este cea mai mare premieră ea dacă va fi dusă de voi care sunteți mai tineri și mai puternici și mai energici dacă va putea fi dusă în viitor, ea va duce mult bine pentru oamenii din jurul nostru și eu vă invit să mergeți în această direcție în direcția obiectivizarea anumite activități care nu trebuie lăsate oamenilor oamenii sunt făcuți pentru alte lucruri din păcate. Ei nu pot să facă lucrarea pentru care au fost concepuți pentru că se pierd în lucruri mărunte care nu le sunt caracteristice și atunci ceea ce trebuie să facem noi lucruri care nu-i caracterizează și să le dăm în altă parte să le lăsăm

mai mult timp. Am meditat zilele trecute la o vânzătoare de la o supermarket. Gândiți-vă că un om cu minte și cu creier capabil de aproape orice ia obiectele pe care le trece prin dreptul unui aparat care face opt ore pe zi. Din punctul meu de vedere pentru mine atât cât voi mai munci aceasta va continua să fie ținta să ajut pe acești să-i ajut pe acești oameni să nu mai facă această muncă înrobitoare și să le să găsească mai mult timp pentru a fi empatici cu alții. Pentru a căuta alinarea pentru a face lucrurile care le sunt caracteristice. Ok. Mai există încă o premieră, dacă vreți Ionuț a enumerat câteva premiere mai există încă una pe care am dus o până la capăt faptul că de data aceasta judecătorul în cazul aplicației de care vă povestea Domnul judecător Bogdan are posibilitatea sau va avea posibilitatea să vadă în mod direct acest aviz nu să-l primească de la expert.

Probabil că înțelegeți despre ce este vorba este vorba de a avea Acces Direct, la informație atunci când dorește acest lucru, pentru a verifica dacă ea este într-adevăr cea care trebuie.

Și aceasta este o altă premieră pentru că eu cred că dacă va fi vreodată bine în România va fi atunci când cu toții vom ști aproape tot, cu cât vom ști mai multe cu cât vom ști mai multe în timp real cu atât. Nu o să putem să fim manipulați. Cum se întâmplă în zilele de astăzi și de aceea cred că munca noastră a tuturor. Pe care pe cei din cei pe care vă văd aici pe ecran este de a aduce transparența cât mai aproape de oameni cât mai ușor de înțeles pentru transparența cât mai aproape de oameni cât mai ușor de înțeles pentru Administrație dar mă opresc aici și vă felicit încă o dată pentru tot parcursul.

Vreau să-ți spun un singur lucru, nu ne despart pe noi lucruri care să nu ducă la progres. Și vreau să-ți spun că tot din cartea lui Dumnezeu există acea soluție când suntem împreună discutăm împreună despre lucrurile care ne zidesc România, țara noastră. Când suntem separați putem să ne întâlnim și cu reptilienii. Vorba unuia de prin în zona politică. Nicio problemă dar când vorbim de România înfăptuirea binelui public s-a dovedit că suntem civilizați că suntem educați și că atunci când ne îngăduim unul pe altul, în limita a ceea ce credem noi și ce putem să facem Dumnezeu binecuvântează munca. Asta este conceptul meu. Nu mă dau în lături, am spus nu o dată, că dacă nu se face așa, eu particip dar respect dreptul omului de a-și decide singur soarta.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

*Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare -
Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

1. Domnule Rinu Trușcă, nu știu ce impresie v-am produs în activitatea pe care o desfășurăm. Despre dvs. cunoșteam că sunteți numit „părintele Eterra” . Este o aplicație fabuloasă și v-aș ruga să ne povestiți câteva lucruri despre această aplicație.

Istoric vorbind, a avut mai degrabă rolul de cadru al schimbării instituționale. Implementarea, începută la nivel național în anul 2008, a produs o schimbare instituțională profundă, respectiv tranziția de la evidența bazată pe registre clasice de hârtie și mașina de scris, la evidența bazată pe sisteme moderne de baze de date relaționale. Saltul calitativ s-a produs în primul rând la nivelul mentalității funcționarilor, schimbare care a potențat evoluțiile și progresele ulterioare.

Succesul a avut la bază câteva aspecte cheie, legate de echipa de dezvoltare: asimilarea complete a cunoștințelor profesionale specifice, transferul unui nivel superior de autoritate necesară conducerii independente a proceselor și activităților, elanul și ambiția specifică tinereții. Cu alte cuvinte, echipa a făcut efortul de a învăța aspectele esențiale ale profesiei utilizatorilor, conducerea instituției a transferat conducătorilor proiectului autoritatea necesară unei coordonări eficiente iar funcționarii au acceptat efortul schimbării.

2. După ce ne-am mai cunoscut, un pic, chiar dacă avem principii de viață diferite, cum apreciați că totuși am reușit să construim împreună. Cum explicați această colaborare?

Așa cum spuneam cu alte ocazii, reușita oricărui demers, în care sunt implicate mai multe persoane depinde, printre altele, de modul în care participanții reușesc să se concentreze asupra obiectivelor comune și capacitatea acestora de a ignora diferențele irelevante. Definirea corectă a obiectivelor comune, înțelegerea și asumarea acestora, simultan cu acceptarea unor concesiuni creează cadrul unei colaborări eficiente. Orice colaborare este înainte de toate o sumă de concesiuni și acceptarea acestui fapt este cheia reușitei.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

3. Aș vrea să prezentați care este opinia dvs. despre proiectul experților, care a fost pus în producție?

In afară de realizarea în sine, atât la nivel de reglementare cât și la nivel de dezvoltare și implementare efectivă, proiectul aduce o schimbare profundă de gândire. Abordarea părăsește pentru prima dată paradigma conform căreia orice demers administrativ, depinde de o componentă birocratică clasică, respectiv contactul cu un funcționar. Din punctul meu de vedere acesta este cel mai mare câștig cu potențial de model aplicabil în multe alte situații.

4. Apreciați că modelul de lucru poate aduce progrese și în alte domenii?

Da.

5. Ce nu v-am întrebat și trebuie să menționați pe subiectul proiectului experților?

O grămadă!

Domnule Trușcă, vă mulțumim sincer pentru prezență și pentru reflecțiile care, deși pornesc de la paradoxuri, ne duc spre adevăruri esențiale.

Ați pus în lumină faptul că dincolo de diferențele de perspectivă, există un fir nevăzut care ne poate lega și ne poate duce spre colaborări valoroase.

Ați vorbit cu realism, dar și cu speranță, despre digitalizare, transparență, despre munca omului și demnitatea sa, despre ce înseamnă cu adevărat progresul în administrație.

Și da, colaborarea noastră este poate paradoxală, dar tocmai în acest paradox se află și frumusețea unui efort comun: fiecare venim cu ceea ce suntem, și Dumnezeu binecuvântează atunci când scopul este unul bun, al slujirii celorlalți.

Cu astfel de gândire, cu oameni ca dumneavoastră, România are o șansă reală să renască și să se așeze în rândul țărilor care își respectă cetățenii. Vă mulțumim și vă urăm multă sănătate și energie în tot ce urmează!

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

**cu Marius Arthur Ursu – Director OCPI Timiș, fost Președinte
Director General ANCPI**

*Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare —
Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

Profesionalism, viziune și colaborare – repere pentru o Românie funcțională

Într-o societate în care reformele profunde se construiesc greu, iar încrederea între instituții este adesea fragilă, exemplul unor lideri care știu să aducă împreună competențe, viziuni și responsabilități devine cu atât mai valoros. Domnul Marius Arthur Ursu, o personalitate cu o carieră remarcabilă în domeniul cadastrului, topografiei și geodeziei, a înțeles devreme că progresul real nu vine doar din expertiză tehnică, ci și din capacitatea de a construi punți între oameni și instituții.

Parteneriatul strategic semnat între ANCPI, Curtea de Apel Timișoara și Asociația Evaluatorilor din România – inițiativă la care domnul Ursu a avut un rol determinant – este dovada clară că România poate genera modele de bună practică, bazate pe transparență, rigoare profesională și încredere reciprocă. Ordinul rezultat din acest parteneriat nu este doar un document administrativ; este o declarație de responsabilitate profesională și un reper de etică pentru întreaga comunitate a experților tehnici judiciari.

Într-un context în care cetățenii cer servicii publice moderne și echitabile, iar justiția are nevoie de expertiză clară și necontestabilă, viziunea domnului Marius Arthur Ursu rămâne o direcție de urmat: colaborare autentică, standarde ridicate și respect pentru profesie. Acolo unde instituțiile aleg să lucreze împreună, România câștigă.

1. La momentul semnării parteneriatului dintre ANCPI, CAT și AEF, v-ați gândit că acest demers va contribui decisiv la realizarea celui mai modern, simplu și transparent ordin privind modul de realizare, interpretare și aplicare a

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

expertizelor tehnice judiciare din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei — un ordin care astăzi este considerat un model de bună practică și un reper de profesionalism pentru alte domenii din România?

Am avut convingerea că ne aflăm în fața unei oportunități strategice. Am înțeles de la început că o abordare integrată, în care fiecare partener contribuie cu expertiza sa specifică, poate genera o schimbare de substanță. Nu a fost vorba doar de un act formal, ci de asumarea unei responsabilități comune față de profesie și față de cetățeni. Faptul că ordinul rezultat este astăzi considerat un model validat de practică judiciară și profesionalism tehnic confirmă că am făcut pașii corecți, la momentul potrivit.

2. Având în vedere experiența dumneavoastră vastă în domeniul cadastrului, cum apreciați impactul acestui parteneriat asupra dezvoltării și modernizării activității experților, atât în ceea ce privește expertizele tehnice judiciare, cât și în relație cu procesele de înregistrare sistematică a proprietăților și modernizarea cadastrului la nivel național?

Impactul este multiplu și profund. Pe de o parte, parteneriatul a adus claritate metodologică și standarde profesionale unitare în activitatea de expertiză judiciară, contribuind la creșterea calității actului de justiție. Pe de altă parte, a oferit un cadru de reflecție și perfecționare pentru experți, care sunt adesea implicați și în procesul de înregistrare sistematică. A fost creat un cadru de dialog și colaborare care a permis integrarea mai coerentă a datelor și expertizelor în sistemele informatice ale cadastrului, accelerând astfel procesul de modernizare instituțională.

3. Care au fost principalele obiective strategice pe care vi le-ați propus atunci când ați susținut încheierea parteneriatului între ANCP, CAT și AEF, și cum ați urmărit să valorificați experiența acumulată în cariera dumneavoastră pentru a consolida colaborarea dintre instituțiile implicate?

Am avut în vedere trei obiective majore: profesionalizarea actului de expertiză, eficientizarea procesului judiciar prin standardizare și, nu în ultimul rând, crearea unui precedent pozitiv în colaborarea interinstituțională. Experiența acumulată în implementarea proiectelor

naționale și în coordonarea echipelor multidisciplinare m-a ajutat să înțeleg dinamica fiecărui partener instituțional și să facilitez un dialog constructiv. Am insistat pe respectarea competențelor fiecărei entități, dar și pe responsabilitatea comună față de rezultat.

4. Privind retrospectiv, ce provocări majore ați întâmpinat în procesul de negociere și implementare a acestui parteneriat? Cum ați reușit să armonizați interesele diferitelor entități și să creați un cadru funcțional și eficient, capabil să răspundă atât nevoilor experților, cât și celor ale beneficiarilor serviciilor de cadastru și expertiză?

Provocarea principală a fost depășirea unor bariere de comunicare și de percepție între instituții care, deși urmăresc obiective publice comune, operează adesea în logici administrative diferite. A fost nevoie de timp, răbdare și o bună înțelegere a rolului fiecăruia. Am facilitat întâlniri tehnice și strategice, am încurajat schimbul de idei și am pus accent pe beneficiile pe termen lung. Prin transparență, argumentare și deschidere, am reușit să construim un cadru în care fiecare partener a simțit că vocea sa contează și că rezultatul este unul echitabil și sustenabil.

5. Din perspectiva unui profesionist cu o experiență de excepție în domeniul cadastrului și topografiei, considerați că modelul de colaborare și bune practici consolidat prin acest parteneriat ar putea fi adaptat și replicat cu succes în alte domenii ale expertizei tehnice judiciare și ale administrației publice din România? Ce lecții credeți că pot fi preluate de alte sectoare?

Fără îndoială, acest model este replicabil. Lecțiile principale sunt: colaborarea reală aduce rezultate durabile, iar dialogul între instituții este cheia unei reforme autentice. Important este ca fiecare actor să vină la masa discuțiilor cu disponibilitatea de a asculta și de a construi. Standardizarea, transparența și asumarea responsabilității profesionale sunt elemente care pot transforma nu doar expertiza tehnică, ci și multe alte procese din administrația publică. Cred că alte sectoare ar putea învăța din acest parteneriat cum să îmbine viziunea, expertiza și pragmatismul pentru a produce rezultate concrete, în interesul cetățeanului.

Mihai Racovicean: Domnule Ursu, vă mulțumim pentru deschiderea cu care ați împărtășit din experiența dumneavoastră și din culisele unui demers care, iată, a devenit reper pentru întreaga profesie.

Marius Arthur Ursu: Vă mulțumesc și eu. Cred că fiecare profesionist are datoria de a lăsa ceva în urmă – nu doar prin ceea ce face zi de zi, ci și prin ceea ce construiește împreună cu ceilalți. Acest parteneriat este o dovadă că, atunci când ne ascultăm, ne respectăm și lucrăm împreună, putem schimba nu doar proceduri, ci mentalități. Iar România are nevoie, poate mai mult ca oricând, de exemple pozitive și de construcție colectivă.

Mihai Racovicean: O lecție de profesionalism și o pledoarie pentru solidaritate în jurul valorilor reale. Vă mulțumim!

Marius Arthur Ursu: Cu drag. Și nu uitați: cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are șansa reală de a renaște.

Interviul de astăzi a fost mai mult decât o incursiune în universul tehnic al cadastrului și expertizelor judiciare. A fost o demonstrație clară că, dincolo de proceduri și reglementări, esențial rămâne **omul** — profesionistul care, prin viziune, curaj și colaborare, face diferența.

Marius Arthur Ursu ne-a reamintit că profesionalismul autentic nu înseamnă doar competență tehnică, ci și **respect pentru celălalt, deschidere spre dialog și asumare responsabilă a unei misiuni publice**. Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar nu sunt doar rezultate administrative, ci **repere morale și profesionale**, care arată că România are nu doar nevoie, ci și resurse umane capabile să construiască reforme reale.

Într-o lume marcată de neîncredere și fragmentare, **dialogul constructiv rămâne singura punte durabilă** între instituții, între profesii și între oameni. Iar dacă vrem o Românie funcțională, trebuie să învățăm să lucrăm împreună - cu rigoare, cu empatie și cu speranță.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu **Rákosi-Seiwarth Ildikó**, fost Președinte - Director General al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Rgistrator șef **OCPI Harghita**

Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Într-o perioadă marcată de incertitudine legislativă și dificultăți în aplicarea unitară a standardelor profesionale în domeniul geodeziei, cadastrului și cartografiei, **Ordinul nr. 1218/2023** a reprezentat un pas esențial către claritate, echitate și eficiență administrativă. Nu ar fi fost posibil, însă, fără viziunea și intervenția strategică a unor oameni care au înțeles profund necesitatea unei reglementări coerente.

Printre aceștia se remarcă **doamna Rákosi-Seiwarth Ildikó**, fost Director General al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI), care a susținut în mod ferm **amendamentul legislativ esențial** ce a permis elaborarea și implementarea Ordinului 1218/2023. Cu o carieră de peste două decenii în administrația publică, doamna Rákosi-Seiwarth a fost un liant între nevoile profesiei și realitățile instituționale, demonstrând că **profesionalismul și viziunea pot genera reforme cu impact național**.

Interviul de față oferă o privire din interior asupra mecanismelor care au condus la elaborarea acestui ordin, dar și asupra valorilor și principiilor care ar trebui să stea la baza oricărui proces de reglementare modernă.

1. Doamnă Rákosi-Seiwarth, după o carieră de peste 29 de ani în domeniul publicității imobiliare, care considerați că au fost cele mai importante momente profesionale care v-au pregătit pentru susținerea amendamentului la Legea nr. 7/1996?

Experiența mea profesională a fost marcată de contactul direct, constant și nemijlocit cu problemele cu care ne confruntăm în activitatea noastră zi de zi. De-a lungul celor peste 29 de ani, am colaborat cu notari, avocați, experți, instituții publice și cetățeni, în toate etapele procesului de publicitate imobiliară. Printre momentele

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

definitorii s-au numărat inițierea și gestionarea unor proiecte de digitalizare și de creștere a transparenței în cadrul ANCPI, precum și participarea la numeroase grupuri de lucru interinstituționale. Dar poate cel mai relevant a fost contactul cu situații concrete în care posesia faptică nu își găsea locul în sistemul de evidență juridică a imobilelor. Acest decalaj între realitate și cadru legal a fost motorul care m-a determinat să inițiez susținerea unui amendament esențial – pentru a corecta o disfuncționalitate cu impact direct asupra cetățenilor și profesioniștilor din domeniu.

2. Ce anume v-a determinat să susțineți amendamentul la Legea nr. 7/1996 și care au fost principalele obstacole întâmpinate în promovarea acestuia?

Motivația principală a fost convingerea că legea trebuie să reflecte realitatea socială și economică. În practică, de foarte multe ori, imobilele sunt ocupate și utilizate legal de persoane care nu aveau niciun instrument juridic eficient pentru a face vizibilă posesia lor în cartea funciară. Această lipsă de recunoaștere genera nesiguranță juridică, blocaje în tranzacții și conflicte. Amendamentul propus a avut ca scop reglementarea posibilității de înscriere a posesiei faptice într-un cadru legal clar, ca măsură de protecție pentru cetățeni și de sprijin pentru profesioniștii implicați în activitatea de publicitate imobiliară. Obstacolele au fost multiple: de la rezistența unor structuri administrative temătoare față de schimbare, până la interpretări rigide ale principiilor de drept. Cu toate acestea, argumentele aduse, susținerea colegilor din domeniu și deschiderea unor parlamentari au permis ca acest pas necesar să fie, în cele din urmă, aprobat.

3. Fără acest amendament, nu s-ar fi putut elabora ordinul privind activitatea experților în topografie, cadastru și geodezie. Cum vedeți importanța acestui ordin în peisajul actual al profesiei?

Ordinul 1218/2023 este o piatră de hotar. Este primul act normativ din domeniu care pune accent pe simplitate, claritate procedurală și transparență. A contribuit la definirea unui cadru profesionist și obiectiv de validare a expertizelor judiciare, reducând semnificativ riscul de interpretări subiective sau de practici neuniforme. Fără amendamentul la Legea nr. 7/1996, acest ordin nu ar fi avut fundamentul legal necesar

pentru a reglementa distinct aspecte legate de posesie și activitatea experților judiciari. Este un exemplu concret despre cum o intervenție legislativă punctuală poate genera un efect de domino pozitiv în întregul ecosistem juridic și tehnic al cadastrului.

4. În procesul de elaborare a ordinului, colaborarea cu specialiștii din domeniu a fost esențială. Cum apreciați rolul domnului Mihai Racovicean, președinte AEF, în realizarea conținutului acestui ordin?

Domnul Mihai Racovicean a avut un rol esențial – atât ca profesionist cu experiență, cât și ca reprezentant legitim al experților autorizați. A reușit să coaguleze expertiza din teren, să formuleze propuneri coerente și să asigure echilibrul între rigoarea tehnică și accesibilitatea normelor. Colaborarea cu dânsul a fost una deschisă, bazată pe argumente și pe un scop comun: crearea unui cadru normativ care să sprijine, nu să îngreuneze activitatea experților. Este un exemplu de bună practică între societatea civilă de specialitate și autorități.

5. Credeți că modelul de transparență și simplificare introdus prin acest ordin poate inspira și alte domenii să adopte practici similare? Dacă da, în ce mod?

Categoric, da. Ordinul 1218/2023 demonstrează că se poate construi un cadru normativ clar, tehnic, dar în același timp ușor de aplicat, cu consultarea reală a practicienilor. Transparența procesului și accesibilitatea limbajului utilizat sunt elemente care ar trebui replicate în toate domeniile care presupun interacțiuni între cetățean, expert și instituție. Mai mult, acest model poate încuraja alte autorități să renunțe la excesul de birocratizare și să adopte reguli construite „de jos în sus”, pornind de la realitățile din practică, nu de la ipoteze teoretice. Reforma adevărată nu vine doar din modificarea legii, ci din modul în care ea este aplicată în mod coerent și uman.

Intervenția legislativă susținută de doamna Rákosi-Seiwarth Ildikó nu a fost un simplu act administrativ, ci o declarație de responsabilitate profesională și de respect față de breasla specialiștilor. Ordinul 1218/2023 rămâne un exemplu de

reglementare corectă, clară și funcțională – un model ce poate fi replicat și în alte domenii.

Dincolo de conținutul normativ, acest interviu ne reamintește că schimbările reale nu se nasc doar din texte de lege, ci din curajul unor oameni de a le susține atunci când este nevoie, din dorința autentică de a crea un cadru stabil și predictibil pentru profesioniști, și din asumarea unui dialog real între administrație și societate.

Așa cum rezultă din această mărturie valoroasă, reforma nu este o abstracțiune, ci rezultatul muncii concrete, al conlucrării și al viziunii asumate. Iar în centrul oricărui progres rămâne, întotdeauna, omul care își înțelege rostul în slujba binelui comun.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

**cu domnul Sorin Nicolae Truță - Director OCPI Harghita,
unul din autorii amendamentului care a schimbat filosofia de avizare
a expertizelor tehnice judiciare din domeniu.**

*Tema: Schimbarea paradigmei privind avizul tehnic și elaborarea
Ordinului experților tehnici judiciari în domeniul topografiei,
cadastrului și geodeziei*

Domnul Sorin Nicolae Truță, director al Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Harghita, este o personalitate cu o vastă experiență în domeniul drepturilor reale, publicității imobiliare și cadastrului. De-a lungul carierei sale, a coordonat numeroase activități juridice și tehnice, iar contribuția sa recentă la formularea amendamentului pentru schimbarea paradigmei de obținere a avizului tehnic și la elaborarea Ordinului experților tehnici judiciari reprezintă un exemplu de implicare și viziune strategică.

Dialogul nostru își propune să evidențieze perspectivele domniei sale asupra acestui proces de modernizare și impactul său asupra domeniului.

1. În calitate de coautor și sprijin esențial în formularea amendamentului pentru schimbarea paradigmei de obținere a avizului tehnic, ce v-a motivat cel mai mult să susțineți această reformă? Care au fost neajunsurile reglementărilor anterioare pe care ați dorit să le corectați?

Se impunea punerea în acord a reglementărilor din Legea nr.7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare cu prevederile din Codul de procedură civilă intrat în vigoare la data de 15 februarie 2013, unde la art. 336, alin 3 este reglementat că În cazurile anume prevăzute de lege, depunerea raportului se va face numai după obținerea avizelor tehnice necesare ce se eliberează numai de organisme de specialitate competente .

În forma reglementată anterior expertizele tehnice judiciare din domeniul topografiei, geodeziei și cadastrului, se depuneau după obținerea avizului tehnic emis de oficiul teritorial numai la solicitarea instanțelor de judecată.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Unele instanțe nu solicitau avizul, făcând uneori imposibilă înscrierea sentințelor judecătorești în sistemul integrat de cadastru și carte funciară datorită faptului că unii experți nu țineau cont de informațiile din evidențele oficiilor teritoriale;

Luând în considerare programul e-guvernare care precizează „Guvernarea electronică reprezintă procesul de reinvenție a sectorului public prin digitalizare și noi tehnici de management a informației, proces al cărui scop final este creșterea gradului de participare politică a cetățenilor și eficientizarea aparatului administrativ, prin respectarea Principiilor care stau la baza furnizării de informații și servicii publice prin mijloace electronice care sunt:

- transparența în furnizarea de informații și servicii publice;*
- confidențialitatea, respectiv garantarea protejării secretului datelor cu caracter personal;*
- garantarea disponibilității informațiilor și a serviciilor publice;*
- etc.*

Pe cale de consecință se impunea utilizarea sistemelor informatice, în cazul de față cel gestionat de ANCPI, care scurtează timpul de elaborare a expertizelor, prin furnizarea informațiilor existente în baza de date a oficiilor de cadastru în format electronic și analogic acolo unde situația o impune, eliminarea subiectivismului în ceea ce privește modul de lucru, eliminarea posibilității influențării activității experților care trebuie să aibă o activitate independentă, care potrivit reglementărilor europene și a codului de procedură civilă în domeniu, este controlată doar de către organul jurisdicțional care a ordonat expertiza dar și garantarea integrării Hotărârilor, rămase definitive, care se bazează pe propunerile efectuate de experți.

Ținând cont de caracterul tehnic al avizului, Ministerul Justiției nu mai era necesar a fi semnatarul comun, ținând cont de faptul că avizul este unul tehnic, care va fi emis de către aplicația informatică ANCPI, în vederea facilitării integrării imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară după pronunțarea hotărârilor judecătorești, pe baza unei proceduri stabilită de către ANCPI, cu consultarea asociațiilor profesionale ale experților tehnici judiciari din domeniul topografiei cadastrului și geodeziei.

2. Elaborarea Ordinului a presupus o nouă filosofie bazată pe simplitate, transparență și eficiență. Din perspectiva experienței dumneavoastră juridice și manageriale la conducerea OCPI Harghita, cum apreciați impactul acestor noi reglementări asupra activității experților și asupra beneficiarilor finali?

Noua reglementare a dus la debirocratizarea activității de avizare.

3. Dat fiind faptul că ați lucrat într-un județ cu o importantă diversitate etnică și o activitate intensă în domeniul cadastrului și publicității imobiliare, cum evaluați aplicabilitatea și eficiența noilor prevederi într-un astfel de context complex?

Utile, ergonomice și nebirocratice.

4. Care au fost principalele dificultăți juridice, administrative sau tehnice întâmpinate în procesul de elaborare a Ordinului și cum ați reușit, împreună cu ceilalți membri ai grupului de lucru, să le depășiți pentru a asigura un cadru legal funcțional și coerent?

Nu au fost întâmpinate dificultăți majore. Ca urmare a modificării legii proiectul de ordin a fost elaborat și a trecut printr-un proces de transparență decizională fapt care a avut un rol determinant în elaborarea formei finale. A existat și o perioadă de tranzit necesară și utilă pentru crearea funcționalităților informatice și instruirea experților judiciari.

5. Privind în perspectivă, considerați că acest model de reglementare – caracterizat de claritate procedurală și colaborare interdisciplinară – ar putea fi extins și în alte arii ale expertizei judiciare sau ale activităților cadastrale? Ce recomandări ați face pentru viitoare inițiative similare?

Cu siguranță acesta este un model de bună practică, atât de necesară pentru standardizarea activității de cadastru și publicitate imobiliară, care poate fi extins și la alte activități specifice domeniului nostru.

Vă mulțumim, domnule Sorin Nicolae Truță, pentru timpul acordat și pentru deschiderea cu care ați împărtășit din experiența și viziunea dumneavoastră.

Contribuția dumneavoastră la modernizarea cadrului normativ din domeniul expertizei tehnice judiciare și al cadastrului constituie un exemplu valoros de profesionalism și dedicare. Suntem convinși că răspunsurile oferite vor aduce clarificări importante și vor inspira alte inițiative de bună practică în domeniul juridic și tehnic din România.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul Mihai Bâlbă Director OCPI Botoșani, unul din susținătorii activităților promovate de Centrul „PIFCA” Timișoara și AEF România

Tema: Schimbarea paradigmei privind avizul tehnic și elaborarea Ordinului experților tehnici judiciari în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei

„Dialogul constructiv salvează România!” — un spațiu dedicat celor care, prin muncă, pasiune și onestitate, construiesc temelia unui viitor mai bun pentru această țară. Într-o lume aflată în continuă schimbare, avem nevoie de repere, de profesioniști care nu doar că își fac meseria cu seriozitate, ci și contribuie la consolidarea unui cadru etic și funcțional în domeniile esențiale.

Astăzi îl avem alături pe domnul Mihai Bâlbă, un specialist cu experiență solidă în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, format în zona Botoșaniului — un ținut care a dat României mari valori culturale și profesionale. Domnul Bâlbă este un susținător activ al Centrului „PIFCA” și al Asociației Experților „AEF” România și unul dintre cei care cred cu tărie că viitorul profesiei se construiește pe baze solide, prin reguli clare, transparență și respect reciproc.

Vom vorbi astăzi despre Ordinul experților — un document esențial, rezultat al unui efort colectiv, menit să redea profesiei noastre coerența, demnitatea și predictibilitatea pe care le merită.

1. Domnule Bâlbă, cum evaluați impactul Ordinului experților asupra consolidării responsabilității și profesionalismului în rândul specialiștilor din topografie, cadastru și geodezie?

Ordinul experților a venit exact la momentul potrivit. Într-un domeniu atât de tehnic și de important pentru dezvoltarea infrastructurii și pentru garantarea proprietății, profesionalismul nu este opțional. Este esențial. Ordinul aduce o formă de responsabilizare clară, prin definirea riguroasă a etapelor unei expertize, dar și prin promovarea eticii profesionale. Avem acum un cadru care pune accent pe competență, echilibru și răspundere. Este un pas hotărât către maturizarea profesiei.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

2. Considerați că Ordinul experților reușește să creeze un cadru clar, modern și echitabil pentru recunoașterea competențelor experților la nivel național? Ce elemente apreciați cel mai mult?

Da, Ordinul reușește să ofere un cadru echitabil, mai ales prin faptul că pune accentul pe transparență și merit. Nu mai e vorba doar de funcție sau vechime, ci de capacitatea de a livra lucrări de calitate, de a respecta standarde clare. Personal, apreciez foarte mult faptul că Ordinul definește un parcurs profesional predictibil și oferă repere concrete pentru recunoașterea competențelor. Este, dacă vreți, un mecanism de validare a muncii bine făcute.

3. Cum vedeți rolul Ordinului în creșterea transparenței și în sprijinirea colaborării între experți, instituții publice și beneficiarii lucrărilor?

Transparența este una dintre marile câștiguri aduse de Ordin. Faptul că toți actorii implicați — experții, instituțiile, beneficiarii — știu la ce să se aștepte și ce standarde trebuie respectate, creează încredere. Colaborarea devine mai eficientă, iar riscurile de interpretare sau de conflict scad. Practic, Ordinul creează un limbaj comun, care unește. Este un liant între profesioniști și societate.

4. Care sunt, din perspectiva dumneavoastră, principalele provocări pe care Ordinul experților le poate ajuta să fie depășite în practica de zi cu zi a specialiștilor din domeniu?

Una dintre provocările majore este lipsa de coerență între cerințele autorităților și practica din teren. Ordinul vine să armonizeze aceste aspecte. De asemenea, în fața presiunilor comerciale sau birocratice, expertul are nevoie de o protecție profesională solidă, oferită prin reguli clare. Altă provocare e formarea continuă: Ordinul încurajează învățarea și adaptarea. Într-un domeniu care evoluează constant, aceasta este cheia.

5. În calitate de susținător activ al Centrului „PIFCA” și „AEF” România, ce mesaj transmiteți colegilor de breaslă legat de importanța implicării și respectării principiilor promovate prin Ordin?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Mesajul meu este simplu: implicarea face diferența. Ordinul nu este doar un text. Este o oglindă a profesiei noastre și o șansă de a-i da un viitor curat, demn și predictibil. PIFCA și AEF au promovat dialogul, profesionalismul și respectul reciproc. Aceste valori trebuie să le ducem mai departe, fiecare dintre noi, prin munca de zi cu zi. Doar împreună, uniți de aceleași principii, putem construi o profesie respectată și o societate mai dreaptă.

Domnule Bâlbă, vă mulțumim sincer pentru prezența dumneavoastră și pentru gândurile exprimate cu echilibru și responsabilitate. Ați demonstrat, încă o dată, că profesioniștii care își cinstesc meseria pot fi adevărate repere pentru societate.

Ordinul experților, așa cum am discutat astăzi, este mai mult decât un instrument tehnic – este un simbol al unei comunități profesionale care își asumă un drum mai bun.

Dragi ascultători, reținem un mesaj clar: implicarea fiecăruia dintre noi contează. Respectul pentru principii, solidaritatea între colegi și grija față de beneficiarii muncii noastre sunt elementele-cheie care pot transforma România într-o țară funcțională și demnă.

Până data viitoare, vă invit să rămâneți alături de cei care aleg să construiască, nu să distrugă. Pentru că, da — **dialogul constructiv chiar poate salva România!**

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu doamna Andreea Mariș – inginer șef OCPI Arad

*Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare —
Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

Din seria noastră de interviuri dedicate profesioniștilor care pun umărul, zi de zi, la modernizarea și consolidarea sistemului de cadastru și publicitate imobiliară din România. Astăzi, avem bucuria de a sta de vorbă cu doamna inginer șef Andreea Mariș, de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad — o prezență activă și implicată în implementarea proiectelor de înregistrare sistematică și digitalizare a proceselor din domeniu.

Vă invit să urmărim împreună un dialog concret, viu și aplicat, în care experiența de teren, bunele practici instituționale și provocările reale sunt prezentate cu claritate și asumare.

1. Cum ați descrie impactul Ordinului 1218/2023 asupra activității experților tehnici judiciari în domeniile cadastrului, topografiei și geodeziei

Ordinul 1218/2023 a adus mai multă claritate în ceea ce privește rolul expertului și a consolidat așteptările legate de obiectivitate, seriozitate, responsabilitate și transparență în întocmirea expertizelor judiciare.

2. Ce schimbări concrete ați observat în procesele de lucru și în relația cu justiția și cetățeanul

Se poate observa o responsabilizare mai accentuată a expertului, atât față de instanță, cât și față de cetățean. Expertiza judiciară este percepută din ce în ce mai mult ca un instrument esențial pentru înțelegerea realității tehnice, nu doar ca o simplă formalitate.

3. Care ar fi provocările în aplicarea ordinului la nivelul OCPI Arad și cum au fost depășite

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Provocările au fost legate mai ales de clarificarea modului de interpretare și aplicare unitară a noilor cerințe. Dialogul deschis și colaborarea între experți, Judecătoria Arad și ANCPI ne-au ajutat să găsim soluții practice și metode de implementare.

4. Ați identificat rezistență la schimbare sau nevoia de adaptare?

Schimbarea implică întotdeauna un proces de ajustare. Pot spune că am simțit o deschidere din partea majorității colegilor, a fost esențial să oferim exemple de implementare și sprijin practic.

5. Cum apreciați rolul comunicării și colaborării interinstituționale

Comunicarea reprezintă pilonul care face posibilă aplicarea coerentă a unor reglementări de acest tip. Când cei implicați își înțeleg și își asumă rolul, procesul devine fluid și eficient.

6. Acest ordin se poate constitui ca exemplu concret de bună practică?

Grupul de lucru constituit la nivelul județului Arad, alcătuit din experți judiciari, reprezentanți ai instanțelor de judecată și specialiști ai oficiului teritorial, a facilitat în mod semnificativ uniformizarea și eficientizarea procesului de implementare a Ordinului 1218/2023 în perioada de tranziție.

7. Cum apreciați evoluția relației dintre expert și cetățean în contextul transparenței

Transparența dă valoare expertizei. Cetățeanul are dreptul să înțeleagă concluziile și să simtă că procesul este echitabil. E o direcție care trebuie consolidată și sprijinită activ în anii următori.

8. Care este rolul digitalizării în domeniu – poate fi un aliat decisiv ?

Consider că digitalizarea nu doar că va deveni un aliat decisiv, ci este un factor esențial în domeniul nostru. Digitalizarea poate eficientiza întregul proces, dar nu poate înlocui discernământul și responsabilitatea umană.

9. Ce mesaj transmiteți pentru tinerii profesioniști?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Domeniul are nevoie de oameni bine pregătiți, dar și deschiși la schimbare. Profesionalismul trebuie să rămână reper indiferent de contextul tehnologic sau instituțional.

10. Care sunt valorile ce trebuie cultivate pentru viitorul acestui domeniu ?

Corectitudinea profesională, integritatea, colaborarea și respectul față de cetățean. Acestea sunt fundamentele pe care se poate construi un viitor solid, credibil și orientat spre performanță.

Doamnă inginer șef Andreea Mariș, vă mulțumim sincer pentru deschiderea și consistența cu care ați împărtășit aceste perspective valoroase din activitatea OCPI Arad.

Exemplele concrete, atitudinea constructivă și accentul pus pe colaborarea dintre instituții și profesioniști sunt repere de urmat pentru o administrație eficientă și orientată către cetățean.

În cadrul emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, veți putea descoperi și alți oameni de lângă noi care, prin competență și devotament, scriu zilnic pagini de normalitate și progres în această țară.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul Gheorghe Dămăcuș expert și vicepreședinte AEF România

Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

„Astăzi, la emisiunea noastră **„Cadastrul pe înțelesul tuturor”**, avem onoarea de a-l avea ca invitat pe domnul Gheorghe Dămăcuș, expert tehnic judiciar cu o vastă experiență în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. Pe lângă activitatea sa profesională impresionantă, domnul Dămăcuș a adus un aport deosebit în realizarea ordinului experților privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor în aceste domenii esențiale. În prezent, domnia sa este și vicepreședinte al Asociației Experților din România (AEF). Bun venit, domnule Dămăcuș!”

1. Domnule Dămăcuș, în cei peste 20 de ani de activitate, ați avut ocazia să colaborați îndeaproape cu instanțele de judecată ca expert tehnic judiciar. Care considerați că sunt cele mai mari provocări cu care se confruntă experții în domeniul cadastrului și geodeziei atunci când trebuie să aplice legea în practică?

În mod direct, prin calitatea de expert, cu instanțele de judecată colaborez din 2011, de când am optat să particip la o sesiune de acordare a acestui titlu de către Ministerul Justiției. Profesez această meserie din 1996, de la terminarea studiilor și am avut ocazia să parcurg toate etapele esențiale pe care un specialist geodez ar trebui să le parcurgă în carieră pentru a putea înțelege această meserie liberală. M-am alăturat acestei meserii când specialiștii din domeniu aveau la dispoziție doar aparatură optică pentru colectarea datelor în teren, prelucrarea acestora era efectuată cel mult cu un simplu calculator de buzunar și raportarea punctelor din ridicarea topografică se realiza pe hârtie milimetrică. Redactarea planurilor era pe hârtie de calc și multiplicarea lor prin xerocopiere era o provocare, deoarece abia apăruseră pe piața locală primele xeroxuri. Printr-o conjunctură administrativă, în perioada 1997 – 2004, de când a fost înființat Oficiul Județean de Cadastru, Geodezie și

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Cartografie Arad acesta a funcționat în incinta Tribunalului Arad. Astfel am avut ocazia de a participa direct la întâlnirile de lucru dintre OJCGC și Judecătorii de carte funciară care trebuiau să răspundă schimbărilor legislative generate de aplicarea legile proprietăților. O dată cu emiterea titlurilor de proprietate a apărut necesitatea introducerii acestora în circuitul civil. Experiența Judecătorilor de carte funciară fiind bazată doar pe Decretul Lege 115 din 1938, nu a fost suficientă, deoarece prin apariția Legii cadastrului și publicității imobiliare nr. 7 din 1996 s-a creat un mecanism de publicitate imobiliară, paralel cu cel existent, fără dispoziții clare de tranziție între cele două evidențe.

Am făcut aceste precizări pentru a se cunoaște la nivel național de unde s-a plecat și unde s-a ajuns în acest domeniu în cei 29 de ani de activitate în domeniul geodeziei.

Activitatea de expert este bazată în principal pe cercetarea istoricului imobilului care este supus expertizării. Nu că nu ar conta precizia măsurătorilor, dar actualele proceduri și echipamente disponibile de pe piață, de regulă asigură toleranțele prevăzute de lege. Dificultatea în realizarea unei expertize judiciare este de a putea expune judecătorului într-o lucrare o oglindă a istoricului imobilului supus expertizării. Începând de la identificarea acestuia, toate schimbările tehnice și juridice prin care acesta a trecut în cei peste 150 de ani când există evidența de carte funciară, coroborate cu legislația la momentul când acestea au afectat imobilului, până la propunerea unor soluții tehnice care ulterior pronunțării sentințelor să poată fi imediat intabulate.

În baza celor arătate mai sus referitor la provocările cu care se confruntă un expert judiciar în domeniul cadastrului, geodeziei și topografiei este timpul și pregătirea profesională. Trecerea în acest scurt timp de la planșeta de desen la informatizarea acestui domeniu, a dus la formarea a două tipuri de experți judiciari.

Una care cunoaște și stăpânește legislația din cei 150 de ani de carte funciară dar nu mai are timp și nu găsește un cadru organizat de pregătire profesională pentru a ține pasul cu tehnologia din domeniu. Mai mult, nu este suficient să fii informat de noile tehnologii din domeniu și să le cunoști, expertul judiciar trebuie să poată să le și achiziționeze. Sursa financiară dacă este doar din expertize judiciare, tehnologii nu

pot fi achiziționate și amortizate financiar. Astfel expertul este nevoit să efectueze și alte lucrări în domeniul geodeziei ca să poată achiziționa aparatură care de regulă se învechește moral la maxim 5 ani. Da, toți ne dorim, experți, judecător, părți, ca expertizele judiciare să fie efectuate cu ultima generație de aparatură. Pun o întrebare, cât ar costa o expertiză judiciară în care ești obligat să schimbi la fiecare 5 ani aparatură și softuri de prelucrare de peste 20.000 de euro?

Cealaltă parte care cunoaște și stăpânește tehnologia cu care sunt preluate în teren datele și ulterior prelucrate dar nu mai are timp și nici surse de pregătire pentru a învăța din surse oficiale 150 de ani de carte funciară. Trebuie să fim realiști și să recunoaștem că la acest capitol este o lacună imensă. Încă de când am început activitatea de inginer la OJCGC Arad, din 1997, din ședințele de lucru cu Judecătorii de carte funciară de la acea vreme am tot întrebat, de legislația de carte funciară în baza căruia era condusă cartea funciară. Personal, la acea vreme nu am găsit nimic în afara aceluia D.L.115 din 1938 și cam toate operațiunile tehnice din cartea funciară erau efectuate după anumite „cutume locale”. Și care, culmea, într-un singur județ, nu erau tocmai unitare. Oare la scrierea Legii 7 din 1996 a făcut cineva o analiza obiectivă care cel puțin teoretic trebuia să aducă toate aceste sisteme de evidență a proprietăților conduse peste 100 de ani prin „cutume locale” într-un sistem unic de cadastru și carte funciară? Personal eu cred că nu.

Aceste două categorii majore de experți, pun judecătorii ca în cauze similare să pronunțe sentințe diferite. Sunt fapte despre care trebuie să vorbim deschis, deoarece dacă nu discuți problema nu o să îi găsești niciodată o rezolvare.

Și dacă tot vorbim deschis, ca tabloul experților judiciari în domeniul cadastrului, geodeziei și topografiei să fie finalizat, experții sunt contemporani cu cadastrarea României. Presiunea economică și de timp în care aceasta se realizează precum și condițiile tehnice și legislative în mod cert vor genera litigii. În cei 35 de ani de aplicare a legilor proprietății, Statul, prin instituții, nu a respectat toate procedurile în emiterea titlurilor de proprietate care acum trebuie introduse în sistemul integrat de cadastru și carte funciară. Că ne dorim sau nu în următorii 10

ani o suprafață considerabilă din România va avea cadastru sistematic. În litigiile viitoare, ponderea litigiilor după înregistrarea sistematică va covârși toare pentru instanțele de judecată. Lipsa implicării experților judiciari în înregistrarea sistematică datorită prețurilor plătite și condițiilor de executare, de stat pentru aceste lucrări, în mod cert va pune judecătorii ca în situații similare aceștia să judece diferit. Este opinia mea personală că un expert care are „0 - zero” pregătire profesională în înregistrarea sistematică nu va putea efectua expertize judiciare concludente pentru judecător pe această temă. Pentru un expert nu este suficient să poți să citești și să înțelegi legislația. Și unde să mai punem că nici judecătorii, actualmente nu au spețe pe această procedură. Cetățenii nu vor aplauda sentințele în care este făcută dreptatea, vor taxa erorile din justiție.

Încă nu este târziu ca în cadrul Curților de Apel ori mai important la nivelul Ministerului Justiției să înceapă sesiuni de pregătire continuă, experți – judecători, care să poată fi formați unitar pentru a putea face față valului de procese rezultate din procedurile de înregistrare sistematică. Nimic nu este mai înjositor pentru sistemul de justiție ca în cauze similare deciziile să fie total diferite iar aceasta să fie o practică nu cazuri izolate.

2. Ați avut un rol esențial în crearea Ghidului expertului tehnic judiciar, document care a clarificat multe aspecte ale activității noastre. Care considerați că sunt beneficiile fundamentale ale acestui ghid pentru toți cei care activează în domeniu și cum este văzut de către profesioniștii din domeniu?

Am participat la toate lucrările desfășurate pregătirii acestui ghid și am redactat o parte din acest ghid. Din păcate este singura lucrare științifică pe care un aspirant la această calificare poate să o consulte. După apariție, s-a dovedit că este apreciat mai mult de judecători decât colegii din domeniu. Personalitate „topograf”: „nu mai învață pe mine colega ce să scriu sau cum să fac”. O atitudine des întâlnită mai ales în cadrul profesiilor liberale. Dacă am putea face un sondaj pe site-ul Ministerului Justiției unde acesta este postat cu titlu gratuit, la inițiativa Curții de Apel Timișoara, cred ca am constata că acesta este consultat doar de judecători. Da, am ajutat prin unele opinii, am participat la toate sesiunile comune premergătoare întocmirii, am susținut la întâlnirile

Experți-Judecători temele de studiu solicitate de grupul de lucru al Curților de Apel care au găzduit acele mese rotunde. Din păcate, acum doar o parte din acel ghid mai este de actualitate, deoarece în cei 10 ani de la apariție s-au făcut multe schimbări legislative. Și 5 ani, în acest domeniu este mult pentru a se actualiza un ghid al expertului judiciar în domeniul cadastrului, geodeziei și topografiei. S-au modificat procedurile de înregistrare sistematică, de calcul al condominiilor, numeroase decizii și puncte de vedere ale ANCPI privind înscrierea posesiei în cartea funciară, au apărut primele soluții în instanță privind înregistrarea sistematică. În concluzie, orice ghid este bun atât timp cât este de actualitate. Anul trecut s-a demarat procedura de actualizare a acestui ghid deoarece acesta este un instrument vital atât pentru judecători cât și pentru experți. Dezbaterile privind actualizarea acestui ghid încep cu o ședință organizată de Tribunalul Arad, având participanți reprezentanți ai judecătorilor, experți, avocați, reprezentanți ai notarilor publici și nu în ultimul rând ai OCPI Arad, având teme de interes cum ar fi:

- **facilitatea obținerii documentelor aflate la actele notariale de alipire, dezlipire, apartamentare păstrate în arhiva Camerei Notarilor;**
- **informarea cu privire la litigiile privind din condominiile și pentru care se solicită aviz tehnic;**
- **Depunerea probelor de către părți după întocmirea și raportului de către expert;**
- **Litigii rezultate în urma înregistrării sistematice;**

Sunt convins că toți așteptăm cu interes acest tip de întâlniri care în mod cert se vor încheia cu soluții și cel puțin vor scurta termenele de soluționare a litigiilor.

Eu sunt convins că această actualizare a ghidului este așteptată cu mare interes de către toți, avocați, experți, judecători. Golul legislativ și procedural în ceea ce privește proprietatea, cauzat de anii comunismului și după 35 de ani de la căderea acestuia afectează cetățeanul. Legislația privind proprietatea trebuie cercetată, dezbătută și aplicată conform actelor și efectelor care le-au produs. Cetățeanul trebuie să își recâștige încrederea în justiție care în primul rând, în cauze similare soluțiile să nu difere. Să nu uităm, decizia judecătorului este bazată pe acțiunea deschisă de parte prin avocat, de expert prin soluțiile propuse, de martori

prin răspunsul la interogatoriu și probele administrate de părți, autorități și expert.

Pentru cetățean nu este important câte soluții sunt corecte ori greșite în instanță, el vrea ca în procesul său justiția să fie dreaptă, imparțială și să judece cu celeritate.

3. Având o experiență semnificativă în proiectele de cadastrare, cum considerați că s-a schimbat percepția și aplicarea cadastrului în România în ultimii ani? Ce lecții importante ați învățat din realizarea acestor proiecte, mai ales în județul Arad?

Am început cadastrarea sistematică de la demararea Programului Național de Cadastru și Carte funciară doar din dorința de a participa la lucrări pentru a cunoaște acest tip nou de lucrări. Nu mi se părea onest față de cetățeni să scriu o expertiză judiciară care ajunge în fața unui judecător și acesta, cu bună credință se va pronunța presupunând ca eu am o experiență vastă în acest domeniu. Bineînțeles că la început, costurile să efectuezi o lucrare de înregistrare sistematică depășea valoarea din contract. Cu alte cuvinte cu bani de acasă, dar eu am trecut-o la „pregătire profesională”.

Cadastrarea a început prin absenteism, suspiciune, prost plătită și nu în ultimul rând prin experiență zero, atât din partea prestatorilor cât și a autorităților. Să nu uităm că România, în cei peste 100 de ani de când s-a format în actuala forma de organizare, a avut 4 încercări majore să cadastreze teritoriul. Nu s-a reușit. Teoreticieni și lucrări privind cadastrul au existat dar o viziune și o practică rezultată din aplicare cadastrului pe întreaga suprafață a țării nu a avut-o nimeni.

Acum, cetățenii privesc cu alți ochi „cadastrarea” cum îi spun ei și o așteaptă cu nerăbdare, deoarece au constatat că este o procedură viabilă, prin care pot să își aducă la zi situația proprietăților deținute.

Personal am realizat înregistrări sistematice atât în zonele cooperativizate cât și necooperativizate. Atât în intravilan cât și în extravilan. Situații și situații. Dar când există bunăvoință, experiență, implicarea autorităților și ulterior respectarea planurilor de către cetățeni după finalizarea cadastrului sistematic, rează o localitate pe harta țării, calificând-o pentru investiții și proiecte de dezvoltare.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

4. Dumneavoastră ați contribuit activ la realizarea ordinului experților privind modul de realizare și aplicare a expertizelor în domeniul topografiei și geodeziei. Care sunt, în opinia dumneavoastră, cele mai importante aspecte ale acestui ordin și cum influențează el activitatea experților?

Ideea și dorința ca expertizele judiciare realizate pe domeniul cadastrului, geodeziei și topografiei în cazurile în care se solicită avizarea, să fie unitar verificate într-adevăr îmi aparține. Dar de la idee la fapte este un drum lung, lung, lung... În spatele întregii legislații a stat de la început o echipă extinsă, experți, judecători, funcționari ANCPI, avocați, fără de care nimic nu s-ar fi putut realiza. De la simpla dorință care am avut-o de a se verifica aceste expertize unitar s-a ajuns cu efortul tuturor la o procedura complexă, care acum cred că este apreciată de toți actorii implicați în proces.

Eu care am participat pot fi subiectiv, cred că este necesară analiza la rece a autorităților care trebuie să facă un raport după implementare. Personal, în calitate de expert, am acces imediat la o baza de date oficială, care îmi furnizează informații în baza mandatului emis de judecător. Procedura de emitere a avizului este realizată strict de aplicație, accesul fiind exclusiv al expertului.

De asemenea, pentru transparență, în spiritul publicității imobiliare, zona litigiului este vizibilă pe geoportalul ANCPI până la stingerea litigiului.

5. În calitate de vicepreședinte al AEF, ce perspective aveți asupra viitorului profesiei de geodez în România și ce măsuri credeți că ar trebui luate pentru a sprijini tinerii care doresc să urmeze această carieră?

Să fie pachetul complet, pe lângă cadastrarea României, mai suntem contemporani și cu legiferarea privind exercitarea profesiei de geodez ca profesie liberală reglementată. Prin mandatul dat de AEF-România, am participat la ședința de constituire a comitetului de inițiativă care a demarat procedura de înființare a Colegiului Geodezilor din România. În prezent ocup o funcție în Colegiul Director, având un mandat interimar, și particip activ la realizarea draft-ului al Regulamentului de organizare și funcționare a Colegiului Geodezilor din România.

După finalizare, acesta va fi supus dezbaterii publice, se va solicita avizul ANCPI urmând a fi adoptat și publicat în Monitorul Oficial. Lucrând în acele comisii de redactare, am constatat că legea are numeroase lacune, ce urmează a fi corelate de viitoare conduceri ale Colegiului, dar acum, așa cum este scris ROF-ul, dreptul de semnătură va fi acordat fără a fi clasificată meseria pe domenii sau categorii. Am susținut că meseria trebuie practică pe principiul că „frica de ați pierde dreptul de semnătură să fie mai mare decât dorința de a face bani imediat”.

E un principiu, care obligă la o formare continuă, la onestitate din partea geodezilor și mult profesionalism. Avem mult de recuperat toți la aceste capitole. Trebuie să începem să ne respectăm între noi geodezii prima dată, ca apoi să cerem cetățenilor să ne respecte pe noi și profesia.

Treaba cu meseria eu o văd similară cu moștenirea. Când pleci dintre cei activi, o zi, două, apropiată te plâng și aduc sau nu laude despre cine ai fost, dar vor trăi, cel puțin o perioadă, din ceea ce le-ai lăsat moștenire, fie ea educație, familie, bunuri. La fel și în această meserie. Conjunctura socială, ne-a însărcinat pe cei care am ales să ne implicăm în realizarea cadastrului sistematic din România și să punem bazele de a reglementa profesia de geodez în România ca profesie liberală.

Personal, atât timp cât pot ajuta prin ceea ce știu și fac să construiesc un viitor pentru profesia de geodez am să stau alături de orice echipă care are aceste viziuni.

Domnule Dămăcuș, vă mulțumim pentru că ați împărtășit cu noi din experiența, cunoștințele și viziunea dumneavoastră asupra unui domeniu atât de important pentru dezvoltarea României. Dialogul de astăzi a arătat, încă o dată, cât de esențial este ca expertiza, onestitatea și respectul față de lege și față de oameni să fie liantul care unește profesioniștii dedicați.

Prin implicarea și contribuția dumneavoastră la dezvoltarea cadrului normativ și a bunei practici în topografie, cadastru și geodezie, ați demonstrat că doar prin muncă serioasă și colaborare putem construi o societate bazată pe încredere și corectitudine.

Vă dorim mult succes în continuare în toate proiectele pe care le coordonați și sperăm să vă avem din nou alături în emisiunile viitoare.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul Ioan Daniel Indreiu expert și vicepreședinte AEF România

Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare - Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Cu o experiență profesională de peste 30 de ani în domeniile topografiei, cadastrului și geodeziei, domnul inginer Daniel Ioan Indreiu s-a remarcat printr-o activitate constantă, dedicată atât în instituții publice cât și în mediul privat. Fost director al Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Hunedoara și expert tehnic judiciar recunoscut, domnul Indreiu a contribuit la dezvoltarea și aplicarea celor mai bune practici în domeniu. Prin implicarea sa activă în promovarea și diseminarea reglementărilor moderne, a sprijinit constant profesionalizarea activităților cadastrale și topografice din România. Interviuul de față își propune să surprindă opinia sa avizată cu privire la Ordinul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei — considerat cel mai modern, simplu și transparent cadru normativ din acest domeniu.

1. Din perspectiva dumneavoastră de expert tehnic judiciar cu o experiență de peste două decenii în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, care considerați că sunt cele mai importante elemente de modernitate, simplitate și transparență aduse de Ordinul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor tehnice judiciare în acest domeniu?

„Din perspectiva mea, Ordinul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei reprezintă un pas important către profesionalizarea și responsabilizarea experților în acest domeniu. Sunt trei aspecte esențiale care definesc modernitatea, simplitatea și transparența acestui act normativ:

În primul rând, standardizarea etapelor de lucru și a conținutului expertizei aduce claritate și coerență în întocmirea rapoartelor. Acest

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

lucru permite o evaluare mai obiectivă a activității expertului și elimină interpretările arbitrare.

În al doilea rând, Ordinul introduce criterii clare de competență profesională, corelate cu tipologia lucrărilor, ceea ce asigură desemnarea experților pe baza unei pregătiri adecvate, nu doar formale. Astfel, expertiza capătă valoare științifică și juridică reală.

În al treilea rând, aș evidenția transparența procedurală. Prin precizarea responsabilităților, a termenelor și a modului de comunicare între expert, instanță și părți, Ordinul contribuie la un climat de încredere și echitate în actul de justiție.

Aceste elemente, aplicate unitar, pot transforma expertiza tehnică judiciară dintr-un simplu instrument procedural într-un veritabil liant între adevărul tehnic și cel juridic, în sprijinul soluționării corecte a cauzelor.”

2. Cum apreciați impactul acestui Ordin asupra activității de zi cu zi a experților tehnici judiciari? A facilitat el, în opinia dumneavoastră, o aplicare mai clară și mai eficientă a normelor și procedurilor în practica expertizelor?

Impactul acestui Ordin asupra activității de zi cu zi a experților tehnici judiciari este, în opinia mea, unul semnificativ și pozitiv. În primul rând, Ordinul aduce structură și coerență în desfășurarea activității expertului, prin delimitarea clară a etapelor de lucru, a conținutului minim al raportului și a exigențelor privind fundamentarea concluziilor. Aceste clarificări ajută expertul să își organizeze mai eficient munca și să evite eventualele omisiuni sau interpretări eronate.

În al doilea rând, aplicarea Ordinului reduce riscul subiectivismului și asigură o bază comună de referință pentru toți cei implicați — experți, instanțe, părți. Practic, avem acum un ghid profesionist care uniformizează modul de abordare a spețelor, indiferent de complexitatea acestora sau de zona geografică.

De asemenea, Ordinul a contribuit la o mai bună înțelegere a rolului și limitelor expertizei tehnice în actul de justiție, atât din partea instanțelor, cât și a beneficiarilor. Asta înseamnă o comunicare mai eficientă, mai puține neclarități și o scădere a numărului de solicitări de completări sau lămuriri.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

În concluzie, pot afirma că Ordinul a avut un rol clar în profesionalizarea activității experților, făcând procesul mai previzibil, mai transparent și, implicit, mai credibil.

3. Pe baza experienței dumneavoastră în coordonarea și verificarea documentațiilor cadastrale și topografice în cadrul instituțiilor publice, considerați că acest Ordin a contribuit la o îmbunătățire a colaborării dintre experți, instituții publice și instanțe de judecată? Dacă da, în ce mod?

Da, consider că acest Ordin a contribuit vizibil la îmbunătățirea colaborării dintre experți, instituții publice și instanțele de judecată. Din perspectiva mea, acest progres se datorează în primul rând clarificării rolurilor și responsabilităților fiecărui actor implicat în procesul expertizei tehnice judiciare.

În trecut, exista adesea o lipsă de sincronizare între ceea ce solicitau instanțele, ceea ce puteau furniza instituțiile publice și ceea ce livrau experții. Ordinul a redus aceste disfuncționalități prin stabilirea unor cerințe clare privind conținutul expertizei, a modului de formulare a obiectivelor și a relației cu autoritățile care dețin informațiile tehnice necesare.

Un alt aspect important este că Ordinul a încurajat o abordare colaborativă și profesionistă în relația cu instituțiile publice, cum ar fi oficiile de cadastru, arhivele sau unitățile administrativ-teritoriale, prin obligativitatea documentării riguroase și utilizarea surselor oficiale. Acest lucru a dus la o mai bună înțelegere reciprocă a constrângerilor instituționale și la un schimb de informații mai eficient.

4. Care considerați că sunt principalele avantaje ale acestui Ordin în raport cu reglementările anterioare? Există, din punctul dumneavoastră de vedere, aspecte care ar putea fi în continuare perfecționate pentru a răspunde mai bine nevoilor actuale ale sistemului de justiție și ale pieței imobiliare?

Principalele avantaje ale acestui Ordin, în raport cu reglementările anterioare, sunt legate de structura clară, abordarea unitară și accentul pus pe profesionalismul expertului. Spre deosebire de vechile reglementări — adesea fragmentare sau ambigue — acest Ordin oferă un cadru

coerent, bine argumentat tehnic și juridic, care sprijină expertul în luarea deciziilor corecte, fundamentate și verificabile.

Un beneficiu esențial este creșterea gradului de predictibilitate și transparență în procesul de elaborare a expertizei. Se evită astfel improvizările sau diferențele majore de abordare între experți, ceea ce contribuie la consolidarea încrederii în actul de justiție. De asemenea, Ordinul introduce o corelare mai strânsă între competența expertului și specificul obiectivelor primite, ceea ce asigură o repartizare mai eficientă și echitabilă a cauzelor.

Cu toate acestea, există și aspecte care pot fi perfecționate. De exemplu, consider că digitalizarea procedurilor și interconectarea sistemelor informatice între instanțe, experți și instituțiile publice ar putea reduce semnificativ timpii de lucru și volumul de muncă birocratică. În plus, ar fi utilă crearea unor ghiduri sau exemple de bune practici aplicabile diverselor tipuri de spețe, care să sprijine în mod concret aplicarea unitară a Ordinului în teren.

În concluzie, acest Ordin reprezintă un progres real față de reglementările anterioare, dar are în continuare potențial de evoluție, mai ales în direcția eficienței și adaptării la realitățile tehnologice și economice actuale.

5. Având în vedere implicarea dumneavoastră constantă în promovarea și diseminarea bunelor practici din domeniul cadastrului, cum vedeți posibilitatea ca acest model de reglementare să fie preluat sau adaptat și în alte domenii ale expertizei tehnice judiciare sau ale administrației publice din România?

Consider că modelul de reglementare instituit prin acest Ordin poate reprezenta un etalon de bune practici, nu doar pentru domeniul cadastrului, topografiei și geodeziei, ci și pentru alte ramuri ale expertizei tehnice judiciare sau chiar pentru segmente din administrația publică.

Elementele - cheie ale acestui model - claritatea procedurală, responsabilizarea profesionistului, adaptarea cerințelor la realitățile tehnice din teren și raportarea permanentă la interesul public — sunt principii universal valabile, care pot fi aplicate cu succes în alte domenii în care expertiza tehnică are un rol determinant.

Un exemplu concret ar fi domeniul construcțiilor sau cel al evaluării imobiliare, unde, asemenea cadastrului, există frecvent divergențe de interpretare, lipsă de standardizare și practici neuniforme. Aplicarea unui model similar, care să stabilească rigurozitatea metodologică și să coreleze competența expertului cu natura obiectivelor, ar aduce claritate și eficiență întregului proces.

De asemenea, în administrația publică, reglementări inspirate din acest Ordin ar putea contribui la profesionalizarea aparatului tehnic și la creșterea transparenței în luarea deciziilor, în special în zonele cu impact direct asupra cetățeanului — urbanism, autorizări, fond funciar.

În esență, ceea ce oferă acest Ordin — și ar trebui replicat — este o viziune echilibrată între normă, responsabilitate profesională și utilitate socială, aspecte care pot transforma un sistem birocratic într-unul funcțional și orientat către soluții.

Dialogul cu domnul inginer Daniel Ioan Indreiu a evidențiat, cu claritate și profesionalism, cât de important este ca reglementările să fie nu doar corecte din punct de vedere tehnic, ci și aplicabile, transparente și orientate spre eficiență. Ordinul privind modul de realizare, interpretare și aplicare a expertizelor tehnice judiciare în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei se conturează astfel ca un reper de modernitate și responsabilitate profesională, cu efecte benefice asupra actului de justiție, colaborării instituționale și încrederii publicului.

Prin experiența sa vastă și implicarea constantă în promovarea calității în domeniul în care activează, domnul Indreiu ne oferă o lecție valoroasă: reglementările bune nu sunt doar cele care impun reguli, ci cele care inspiră practici corecte, susțin meseriași dedicați și servesc interesul public. Un model care, fără îndoială, merită extins și în alte sectoare ale administrației și expertizei din România.

Vă mulțumim că ați fost alături de noi într-un nou episod dedicat celor care, prin profesie, seriozitate și viziune, contribuie la o Românie mai dreaptă și mai bine organizată.”

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu domnul dr. ing. Ioszeif Botond Rákossy expert și vicepreședinte AEF România

*Tema: Rolul promovării profesionalismului în expertizele tehnice judiciare -
Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar*

În cadrul emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, ne propunem să aducem în prim-plan oameni care, prin profesia lor, prin dăruirea și consecvența cu care lucrează, contribuie esențial la dezvoltarea unor domenii-cheie pentru România.

Invitatul de astăzi este unul dintre acești oameni **dr. ing. Ioszeif Botond Rákossy**: expert tehnic judiciar, coordonator de proiecte de înregistrare sistematică, formator de profesioniști și promotor al digitalizării în administrația publică.

Discuția noastră pornește de la un act normativ recent – Ordinul nr. 1218/2023 – care aduce un model de bună practică în reglementarea activității experților din topografie, cadastru și geodezie. Dincolo de detalii tehnice, această emisiune își propune să arate cum dialogul, colaborarea și respectul pentru profesie pot construi o administrație publică modernă, eficientă și în serviciul cetățeanului.

1. Cum considerați că principiile și procedurile utilizate în elaborarea ordinului nr. 1218/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, pot deveni un model de bune practici pentru modernizarea altor domenii administrative din România?

În primul rând aș preciza că sunt numeroase domenii ale administrației publice locale sau centrale care așteaptă de prea mulți ani să fi modernizate, digitalizate.

Justiția este domeniu crucial al administrației publice. În ultimii ani s-au făcut pași vizibili în modernizarea justiției, atât în ceea ce privește tehnologia de informații și comunicații cât și în infrastructura judiciare.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Potrivit Codului de procedură civilă, în cazurile anume prevăzute de lege, depunerea raportului de expertiză se va face numai după obținerea avizelor tehnice necesare ce se eliberează numai de organismele de specialitate competente, organismul competent în cazul expertizelor judiciare în specialitatea topografie, cadastru și geodezie fiind Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin oficiile teritoriale.

Principiile și procedurile utilizate în elaborarea Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie poate fi, cu siguranță, un model de bune practici.

Iată câteva elemente și principii care ar putea fi "copiate" și de alte domenii ale administrației publice:

a) Principiul transparenței: Întregul proces de elaborare a regulamentului a fost transparent, accesibil tuturor celor care au dorit să participe la proiect. Acest lucru poate îmbunătăți încrederea experților, dar și a cetățenilor în justiție.

b) Principiul responsabilității: Prin asigurarea transparenței procesului participării și-au asumat responsabilitatea cu privire la regulament.

c) Standardizare: Stabilirea unor standarde clare asigură consistență și calitate pentru rapoartele de expertiză poate fi extinsă și în alte domenii administrative.

d) Utilizarea tehnologiei: Tehnologiile moderne, cum ar fi sistemele informaționale geospațiale, pot fi adoptate și în alte sectoare pentru a eficientiza procesele, a reduce erorile și a crește rapiditatea serviciilor.

e) Colaborarea inter-instituțională: Avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie este un model pentru colaborare inter-instituțională. Procedura de avizare poate încuraja cooperarea între diferite agenții guvernamentale, facilitând schimbul de informații și resurse, ceea ce ar putea fi benefic și pentru alte domenii.

f) Formarea profesională continuă: Regulamentul constituie în același timp și investiție în formarea continuă a experților din domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei care de asemenea poate servi drept

model pentru alte sectoare, asigurând că personalul este la curent cu cele mai bune practici și inovații.

g) Feedback-ul utilizatorilor: Mecanismul oferă analiza feedback-ului utilizatorilor, ceea ce poate îmbunătăți de asemenea serviciul și poate contribui la adaptarea acestora la nevoile actului de justiție și, în final nevoilor cetățenilor

Prin aplicarea acestor principii în alte domenii administrative din România, s-ar putea realiza o modernizare semnificativă, care să conducă la creșterea eficienței și satisfacției cetățenilor.

2. În ce măsură credeți că digitalizarea și integrarea sistemelor GIS, așa cum ați aplicat în proiectele de înregistrare sistematică, pot contribui la eficientizarea și transparentizarea administrației publice la nivel național?

Cu siguranță nu există domeniu al administrației publice locale sau centrale unde nu ar putea fi aplicată digitalizarea. Mai mult, cred că în majoritatea acestor domenii pot fi utilizate inclusiv Sisteme Informaționale Geografice (GIS). Impactul acestora are sau ar putea avea un impact semnificativ asupra eficientizării și transparentizării administrației publice, asupra eliminării birocrăției și a corupției. Iată câteva moduri prin care aceste tehnologii pot aduce beneficii:

a) Accesibilitate și transparență: Digitalizarea informațiilor cadastrale și utilizarea sistemelor GIS permit cetățenilor să acceseze datele în mod simplu și rapid. Aceasta contribuie la transparența proceselor administrative, facilitând verificarea și monitorizarea activităților de către public.

b) Reducerea birocrăției: Integrând sistemele GIS în procesele administrative, se poate reduce timpul necesar pentru obținerea informațiilor și pentru completarea anumitor cereri, după caz, ceea ce poate reduce birocrăția și poate simplifica interacțiunile cetățenilor cu autoritățile.

c) Decizii bazate pe date: Utilizarea GIS permite autorităților să analizeze datele într-un mod mai eficient, sprijinind luarea deciziilor corecte, informate. Aceasta poate conduce la politici publice mai bine fundamentate și adaptate nevoilor comunității.

d) Colaborare inter-instituțională: Integrând diferite baze de date și sisteme GIS, instituțiile publice pot colabora mai eficient, schimbând informații și coordonându-și activitățile. Colaborarea inter-instituțională poate contribui la o abordare mai unitară și coerentă în gestionarea problemelor publice.

e) Monitorizare și evaluare: Sistemele GIS permit o monitorizare constantă a proiectelor și inițiativelor, facilitând evaluarea impactului acestora și ajustarea strategiei în funcție de rezultate.

f) Inovație și dezvoltare: Digitalizarea încurajează inovația în administrarea publică, deschizând calea către soluții tehnologice avansate care pot îmbunătăți serviciile oferite cetățenilor.

3. Care sunt lecțiile esențiale în managementul proiectelor complexe, cum ar fi cele de înregistrare sistematică a proprietăților, pe care România ar trebui să le aplice pentru modernizarea infrastructurii legislative și instituționale?

În ultimii ani am coordonat în jur de 20 de proiecte de înregistrarea sistematică în cadastru și cartea funciară. Există câteva lecții esențiale pe care le-am învățat în cursul acestor proiecte care ar putea fi aplicate pentru a sprijini modernizarea infrastructurii legislative și instituționale din România:

Planificare detaliată și clară este esențială. Stabilirea unui plan de proiect cu obiective precise, termene clare și responsabilități bine definite pentru fiecare etapă. Acest lucru ajută la evitarea ambiguităților și se asigură o coordonare eficientă în cadrul organizației.

Identificarea și implicarea tuturor părților interesate, de la autorități locale și centrale, la cetățeni și ONG-uri, pentru a asigura suport și acceptare pentru proiect.

Nu trebuie uitată nici gestionarea riscurilor. Evaluarea și planificarea pentru eventuale obstacole legale, tehnice sau organizatorice, precum și dezvoltarea unor strategii de diminuare a riscurilor.

În fața modificărilor legislative sau a condițiilor neprevăzute, echipa trebuie să poată ajusta planurile fără a pierde din vedere scopul principal. Acest lucru presupune capacitatea de adaptare și flexibilitate.

Automatizare și digitalizare la toate nivelurile: prin implementarea tehnologiilor moderne pentru gestionarea datelor și fluxurilor de lucru sunt eliminate în mare parte erorile și se mărește eficiența.

Este de asemenea necesară monitorizare și evaluare continuă. Stabilirea unor indicatori de performanță și a unor mecanisme de feedback pentru a ajusta procesul pe parcurs și pentru a asigura atingerea obiectivelor pe termen lung.

Prin investiție în formarea personalului și în crearea unui cadru legal și procedural clar și coerent, se poate susține durata și sustenabilitatea proiectelor, se poate dezvolta capacitatea instituțională.

Coordonare interinstituțională: Crearea unor mecanisme solide de colaborare între diferitele entități implicate pentru a evita duplicarea eforturilor și pentru a asigura un flux de lucru coordonat.

4. Având în vedere experiența dumneavoastră ca expert tehnic judiciar, cum ar putea fi îmbunătățită colaborarea dintre specialiști și sistemul de justiție, astfel încât expertizele să devină un instrument mai eficient în actul de justiție?

Sunt expert tehnic judiciar din anul 1990. În cursul celor 35 de ani de activitate au avut loc numeroase schimbări în ceea ce privește interacțiunea între experți tehnici judiciari și sistemul de justiție și – după aprecierea mea – aceste schimbări au fost făcute mai degrabă în direcție greșită.

Consider că s-ar putea lua multe măsuri prin care colaborarea dintre părțile menționate ar putea fi îmbunătățită, eficientizată. Iată câteva idei:

a) Standardizarea și armonizarea rapoartelor de expertiză: Elaborarea de ghiduri și protocoale clare, comune pentru realizarea expertizelor, pentru a asigura consistență și calitate, indiferent de expert sau instituție.

b) Formare și specializare continuă: Organizarea de cursuri și seminarii periodice pentru experți, judecători și avocați despre ultimele tehnologii, metodologii și bune practici, pentru a crește nivelul de înțelegere reciprocă și pentru a reduce interpretările eronate.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

c) Îmbunătățirea colaborării interdisciplinare: Crearea de centre de excelență și rețele de experți în diferite domenii tehnice, cu specializare clar definită, care să faciliteze consultări rapide și eficiente.

d) Clarificarea rolurilor și responsabilităților: Stabilirea unor norme clare privind rolul și responsabilitatea expertului, precum și procedurile de predare și aprobare a onorariilor convenite expertului, pentru a evita duplicările și întârzierea procesului.

e) Utilizarea tehnologiei pentru transparență și eficiență: Implementarea unor platforme digitale pentru schimbul de documente, programarea audierilor și comunicarea între experți, judecători și avocați pentru a reduce birocrăția și a accelera procedurile. Regulamentul privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie este un exemplu de urmat în acest sens.

f) Încurajarea dialogului și colaborării directe: Promovarea întâlnirilor regulate între experți, judecători și avocați pentru explicarea concluziilor, clarificarea eventualelor neînțelegeri și pentru a construi o relație de încredere reciprocă. În momentul de față nu există practic dialog între aceste, ceea ce duce la confuzie, neînțelegerea raportului de expertiză și întârzierea procesului din cauza numeroaselor completări solicitate, în special de către avocați.

g) Supraveghere și control al calității: Instituirea unor mecanisme de evaluare și audit al expertizelor realizate, pentru a menține standarde ridicate și pentru a identifica eventualele probleme sau abateri.

h) Legislație clară și adaptată: Actualizarea cadrului legislativ pentru a integra bunele practici, pentru a asigura transparență și pentru a legitima rolul și responsabilitatea experților în procesul judiciar.

Form

5. Ce recomandări aveți pentru dezvoltarea resurselor umane și a competențelor profesionale (precum cele din geodezie și cadastru) pentru a sprijini un proces de modernizare sustenabil și echitabil a României?

Fără dezvoltarea resurselor umane nici o țară nu se poate moderniza. Din păcate, în timp ce tehnologia s-a dezvoltat constant și în ritm susținut, în România calitatea resurselor umane și a competențelor profesionale a

scăzut. Cred că pe termen lung, neglijarea școlii, a pregătirii continue a cetățenilor poate duce chiar la dispariția unei țări.

Recomandările mele pentru dezvoltarea resurselor umane în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei sunt următoarele:

a) Formare continuă și actualizare profesională: Instituirea unor programe regulate de formare, certificare și specializare, care să țină pasul cu evoluțiile tehnologice și legislative din domeniu, precum și cu standardele internaționale. De exemplu, în urmă cu 15 ani Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară intenționa să înființeze un centru de pregătire a registratorilor de carte funciară, idee abandonată din păcate. O instituție similară s-ar putea crea și pentru specialiștii/persoanele autorizate în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei. În mai multe țări autorizarea este condiționată de participarea regulată de diverse forme de pregătire continuă.

b) Dezvoltarea competențelor digitale: Încurajarea utilizării tehnologiilor moderne, precum fotogrammetrie, teledetecție, GIS (sistemele informaționale geografice), GNSS (sisteme satelitare de navigare globală), scanare laser etc. pentru a crește precizia, eficiența și transparența proceselor. Un rol important ar putea avea Colegiul Geodezilor din România, inclusiv prin accesarea unor proiecte de finanțare care să faciliteze accesul la tehnologiile moderne.

c) Parteneriate și schimb de bune practici: Crearea de rețele naționale și internaționale între experți, institute de cercetare, universități și autorități pentru a facilita transferul de know-how și inovare. În prezent transferul de know-how este practic inexistent sau cel mult sporadic. Rolul Colegiului Geodezilor din România ar putea fi important și în această zonă.

d) Învățare interdisciplinară: Promovarea programelor de formare care combină cunoștințe din geodezie, informatică, legislație și managementul proiectelor, pentru a pregăti specialiști adaptabili cerințelor complexe ale proiectelor de modernizare. În ultimul timp domeniul nostru de activitate s-a schimbat extrem de mult, componentele de informatică și juridice, dar și de managementul proiectelor luând locul cunoștințelor dobândite la cursurile de specialitate.

e) Investiții în infrastructură de training și cercetare: Dotarea laboratoarelor și centrelor de excelență cu tehnologie de ultimă oră

pentru a sprijini practică și experimentare, susținerea participării la la evenimente interne și internaționale.

f) Recrutare și retenție de talente: Crearea unor mecanisme competitive de recrutare, remunerare și motivare, pentru a atrage și păstra specialiștii cu profil tehnic avansat în domeniul topografiei, cadastralului și geodeziei. ca și în alte domenii, cei mai buni specialiști din domeniu părăsesc țara din motive care țin de regulă de remunerare și motivare.

g) Îmbunătățirea legislației și a standardelor profesionale: Asigurarea unui cadru legislativ clar, compatibil cu cele mai bune practici internaționale, și promovarea unor standarde de calitate în exercitarea profesiei. De-a lungul anilor legislația s-a îmbunătățit semnificativ, dar în mod evident acesta trebuie actualizată, îmbunătățită permanent în funcția de cerințele societății și de avansarea tehnologiei. Acest lucru se poate face eficient doar cu participarea tuturor părților implicate.

h) Dezvoltarea culturii de inovare și responsabilitate profesională: Cultivarea unui mediu în care exigența, etica și responsabilitatea civică sunt prioritare, contribuind la încrederea publicului și la integritatea procesului de modernizare. Procesul este de lungă durată, dar inevitabilă dacă se dorește câștigarea încrederii cetățenilor și modernizarea sustenabilă și echitabilă a României. Neglijarea de-a lungul anilor a problemelor de etică și responsabilitate a dus la pierderea încrederii cetățenilor în cadastru și în carte funciară, în condițiile în care în urmă cu un secol acestea erau printre cele mai respectate instituții.

Într-o perioadă în care România are nevoie acută de repere solide, oameni ca invitatul nostru ne arată că se poate construi temeinic, cu onestitate, profesionalism și încredere.

Modernizarea administrației nu este doar o chestiune de norme și tehnologii, ci mai ales de oameni care înțeleg rostul și sensul muncii lor în societate.

Sper ca această discuție să rămână nu doar un exemplu de bună practică într-un domeniu specializat, ci și o lecție despre cum „omul de lângă noi” poate fi liantul care unește valorile, competențele și energiile necesare pentru ca România să renască.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu

cu domnul prodecan al Baroului Arad, avocat Florin Buzeșan.

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

1. Domnule prodecan, care a fost motivația dumneavoastră principală de a susține și de a participa la evenimentul de punere în producție a aplicației dedicate aplicării Ordinului experților?

Participarea mea la acest eveniment a fost motivată, în primul rând, de convingerea că modernizarea profesiilor reglementate reprezintă o condiție esențială pentru progresul instituțional și pentru întărirea statului de drept. Ordinul 1218/2023 a oferit cadrul normativ necesar pentru o reformă profundă și coerentă în domeniul expertizei topografice, cadastrale și geodezice. Faptul că această reformă a fost însoțită de dezvoltarea unei aplicații informatice moderne reflectă o înțelegere matură a nevoii de digitalizare, transparentă și eficientă - valori pe care le susțin ferm și în activitatea juridică.

2. Din perspectiva unui lider al comunității juridice, cum apreciați importanța Ordinului 1218/2023 pentru consolidarea clarității și echității în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei?

Ordinul 1218/2023 are o importanță deosebită prin faptul că introduce o reglementare clară, unitară și coerentă într-un domeniu tehnic esențial pentru garantarea dreptului de proprietate. Claritatea normativă este o condiție prealabilă pentru echitate juridică. În lipsa unor reguli previzibile și aplicabile uniform, se creează un teren fertil pentru arbitrar și nesiguranță juridică. Din acest punct de vedere, Ordinul contribuie semnificativ la consolidarea unui cadru de lucru profesionist și responsabil, în care expertul devine un partener predictibil al justiției.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

3. Care considerați că este rolul avocaților în sprijinirea experților din aceste domenii, în contextul unei reglementări moderne și a utilizării tehnologiei digitale?

Avocații joacă un rol esențial în interpretarea și aplicarea corectă a normelor, inclusiv în sprijinirea experților tehnici să își înțeleagă limitele, responsabilitățile și drepturile. Într-un context în care tehnologia digitală capătă o importanță tot mai mare, colaborarea între profesii devine nu doar utilă, ci necesară. Avocatul poate media relația dintre expert și beneficiar, poate interveni în cazuri de conflict de interpretare a normelor și, mai ales, poate contribui la formarea unei culturi a legalității și responsabilității mutuale. Prin urmare, această cooperare interprofesională trebuie încurajată, organizată și valorificată sistematic.

4. Având în vedere experiența dumneavoastră ca lider al Baroului Arad, ce recomandări ați oferi instituțiilor publice pentru a îmbunătăți dialogul și aplicarea corectă a normelor juridice în raport cu profesiile liberale?

Cred că prima recomandare este necesitatea instituirii unui dialog permanent, nu doar formal, între instituțiile statului și organizațiile profesionale. Reglementarea eficientă presupune consultare, evaluare de impact și, mai ales, adaptabilitate. În al doilea rând, este esențială digitalizarea proceselor administrative, dar această digitalizare trebuie să fie însoțită de instruire continuă și de standarde de interoperabilitate. În fine, instituțiile trebuie să recunoască valoarea expertizei profesionale externe și să o integreze în procesul decizional, nu să o subordoneze mecanic sau birocratic.

5. Ce mesaj ați transmite tinerilor profesioniști din domeniul juridic și tehnic despre importanța responsabilității, clarității și demnității profesionale, în contextul noii paradigme aduse de Ordinul 1218/2023?

Tinerii profesioniști trebuie să înțeleagă că responsabilitatea nu este o povară, ci o formă de respect față de sine, față de profesie și față de societate. Claritatea în gândire și acțiune este esențială pentru a genera încredere, iar demnitatea profesională derivă din rigoare, onestitate și capacitatea de a servi interesul public. Ordinul 1218/2023 nu este doar un act normativ, ci un simbol al unei Români care alege să se reconstruiască

pe baze solide. Le transmit, aşadar, îndemnul de a îmbrăţişa această paradigmă şi de a contribui activ la consolidarea ei, cu seriozitate şi cu speranţă.

Prin răspunsurile sale, domnul prodecan Buzeşan ne oferă o perspectivă valoroasă asupra modului în care profesia juridică, pusă în slujba echităţii şi a bunei aplicări a legii, poate contribui decisiv la modernizarea României.

Participarea domniei sale la evenimentul de punere în producţie a aplicaţiei dedicate aplicării Ordinului 1218/2023 confirmă că, atunci când liderii autentici îşi folosesc inteligenţa, temeinicia şi pragmatismul pentru binele profesiei şi al societăţii, România are şansa reală de a renaşte, prin ordine, claritate şi respect reciproc.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu domnul Ovidiu Pavel Bulz, avocat

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

În arhitectura unei Româнии moderne, în care legea trebuie să fie liantul între cetățean și stat, profesioniștii care își asumă responsabilitatea de a pune rânduială și echitate în domenii vitale devin veritabili piloni ai renașterii naționale. În acest context, Ordinul 1218/2023 - Ordinul care pune rânduială, claritate și echitate în profesia de expert topograf, cadastral și geodez - reprezintă nu doar o reglementare tehnică, ci și un model de modernitate administrativă.

Avocatul Bulz Ovidiu-Pavel, membru al Baroului Arad, a demonstrat că aplicarea corectă a legii nu este o simplă formalitate, ci o datorie esențială în apărarea drepturilor și intereselor legitime. Câștigarea procesului împotriva Prefecturii Arad, cu obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, reprezintă un exemplu de fermitate juridică și responsabilitate profesională.

Pentru a înțelege mai bine perspectivele și lecțiile desprinse din această experiență, i-am adresat domnului avocat următoarele întrebări:

1. Domnule avocat, ce v-a motivat să preluați acest caz și să mergeți până la capăt în demersul juridic împotriva unei instituții publice precum Prefectura Arad?

Dorința clienților de a obține un rezultat judiciar, în contextul în care, la acea dată, procedura administrativă nu oferea niciun rezultat în concret, ci doar o lungă așteptare care nu ducea nicăieri.

2. Care considerați că au fost elementele esențiale din argumentația juridică ce au convins instanța să dispună obligarea Prefecturii la plata cheltuielilor de judecată?

Probabil, elementul esențial din argumentația judiciară a fost reprezentat de teza potrivit căreia Legea nr.87/2020 primează față de

actele normative conținând dispoziții contrare adoptate imediat după Revoluție, deoarece Legea 87/2020 a fost adoptată la mai bine de 30 ani de la Revoluție, într-o perioadă în care România a devenit un stat capitalist, integrat în UE, care pune un accent deosebit pe proprietatea privată.

3. În contextul Ordinului 1218/2023, cât de important este pentru profesioniștii din topografie, cadastru și geodezie să aibă sprijinul unor avocați care cunosc specificul acestor reglementări?

Cred că trebuie să existe un dialog și întâlniri constante între profesioniștii din domeniul juridic și profesioniștii din topografie, cadastru și geodezie, deoarece în acest fel se va ajunge la rezultate judiciare eficiente și corecte, în condițiile în care cerințele vor fi clar exprimate, iar răspunsurile vor putea fi corect formulate.

4. Cum evaluați atitudinea instituțiilor publice în ceea ce privește aplicarea corectă a legii, în special în raport cu profesiile liberale și cu actele normative moderne precum Ordinul 1218/2023?

Cred ca trebuie sa existe un dialog si intalniri constante intre profesionistii din domeniul juridic si profesionistii din topografie, cadastru si geodezie, deoarece in acest fel se va ajunge la rezultate judiciare eficiente si corecte, in conditiile in care cerintele vor fi clar exprimate, iar raspunsurile vor putea fi corect formulate.

Povestea acestui demers juridic începe dintr-o nevoie firească: aceea a unor oameni care, epuizați de așteptări fără finalitate în procedura administrativă, și-au dorit un răspuns clar și un drept recunoscut. Avocatul a preluat cazul cu determinarea de a aduce acea claritate și echilibru, mergând până la capăt într-o luptă cu o instituție publică. Cheia succesului a stat într-un argument simplu, dar puternic - acela că Legea nr. 87/2020, un act normativ modern, adoptat într-o Românie maturizată juridic și integrată european, trebuie să prevaleze asupra regulilor învechite și nealiniată la noile realități.

Mai departe, această experiență scoate la lumină un adevăr esențial pentru viitorul profesiilor liberale din domenii precum topografia, cadastrul și geodezia:

fără o punte solidă între avocați și experți tehnici, fără dialog și întâlniri constante, legea riscă să fie aplicată greoi sau greșit. Numai printr-o colaborare sinceră și profesionistă, cerințele pot fi bine înțelese, iar răspunsurile - corect formulate. Așadar, dincolo de câștigul dintr-o sală de judecată, lecția este limpede: dialogul interprofesional nu este doar util, ci indispensabil pentru o justiție echitabilă și o aplicare corectă a legii în România de astăzi.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu domnul Epure Vlad, avocat

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Procesul de elaborare și implementare a **Ordinului 1218/2023**, act normativ care reglementează activitatea experților în topografie, cadastru și geodezie, a constituit un exemplu de **colaborare interdisciplinară** între specialiști din domeniul juridic și cel tehnic. Un astfel de demers a impus nu doar o înțelegere riguroasă a prevederilor legale, ci și capacitatea de a integra particularitățile unei profesii cu profunde implicații practice.

În acest context, **avocatul Vlad Epure**, membru al **Baroului Timiș**, a participat la **mai multe ședințe de lucru** dedicate aplicării corecte a ordinului. Pregătirea juridică temeinică, dublată de o atitudine analitică și echilibrată, prin prezența sa a sprijinit la clarificarea și armonizarea aspectelor legale cu necesitățile profesionale ale experților.

Interviul de față își propune să evidențieze perspectivele și concluziile domnului avocat Vlad Epure, în legătură cu importanța și impactul Ordinului 1218/2023.

1. Domnule avocat, care au fost principalele considerente care v-au determinat să vă implicați activ în procesul de elaborare și aplicare a Ordinului 1218/2023?

Implicarea a venit firesc, dintr-o combinație între preocuparea profesională pentru reglementări clare și eficiente și invitația de a contribui la o problemă în care domeniul juridic și cel tehnic se întâlnesc frecvent, dar, din păcate, comunică prea rar. Ordinul 1218/2023 mi s-a părut o oportunitate reală de a armoniza interesele legale cu nevoile practice ale profesioniștilor din cadastru și topografie.

2. Pe parcursul ședințelor de lucru la care ați participat, care au fost principalele provocări juridice identificate și ce soluții au fost conturate în urma dezbaterilor?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Cea mai mare provocare a fost lipsa unui limbaj comun între actorii implicați. Jargonul juridic și cel tehnic, deși precise fiecare în felul lui, pot genera confuzie atunci când sunt utilizate fără punți de legătură. A fost nevoie de efort pentru a traduce cerințele practice ale specialiștilor în norme juridice clare, coerente și aplicabile. Au fost conturate soluții juridice bazate pe analogie legislativă și bune practici administrative.

3. Cum apreciați colaborarea dintre specialiștii din domeniul juridic și experții tehnici în cadrul acestor ședințe? Care sunt beneficiile concrete ale unui astfel de dialog interdisciplinar?

A fost un exemplu de bună practică instituțională. Colaborarea a permis traducerea limbajului tehnic în termeni juridici și invers, ceea ce a contribuit decisiv la claritatea reglementării. Beneficiul major este acela că Ordinul 1218/2023 nu a fost redactat în mod unilateral, ci a fost rezultatul unui efort comun, ceea ce îi conferă o aplicabilitate mai mare și o receptare pozitivă în rândul profesioniștilor. Am fost impresionat de deschiderea specialiștilor tehnici către argumentul juridic, iar eu, la rândul meu, am învățat să privesc norma legală și prin filtrul aplicației sale concrete în teren.

4. Din punctul dumneavoastră de vedere, care sunt elementele de noutate și importanță ale Ordinului 1218/2023 pentru profesia de expert, și ce rol poate avea avocatul în sprijinirea aplicării corecte a acestuia?

Ordinul introduce criterii clare pentru privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie, stabilește mecanisme de control juridic și definește responsabilități în mod mult mai detaliat decât reglementările anterioare. Avocatul joacă un rol esențial în interpretarea și aplicarea dispozițiilor în cazuri concrete. El devine un partener strategic al expertului, asigurându-se că acesta își desfășoară activitatea în conformitate cu legea.

5. Ce recomandări ați formula pentru juriștii și experții care doresc să contribuie la implementarea eficientă a unor reglementări moderne și echitabile, similare celor promovate prin Ordinul 1218/2023?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Am învățat că dreptul devine cu adevărat viu doar atunci când este pus în dialog cu realitatea pe care o reglementează. Ca avocat, am fost obișnuit să privesc legea din perspectiva aplicării ei în litigii. Recomand o abordare deschisă și colaborativă. Juriștii trebuie să iasă din zona lor de confort și să înțeleagă realitățile tehnice, la fel cum experții trebuie să accepte importanța conformității juridice. Este esențial ca reglementările să fie testate în practică înainte de a fi impuse, iar feedbackul să fie integrat într-un ciclu de îmbunătățire continuă. Îndemn la crearea unor grupuri de lucru interdisciplinare permanente, care să sprijine implementarea și actualizarea legislației în domenii specializate precum acesta.

Dialogul cu domnul avocat Vlad Epure ne arată cât de important este ca reglementările tehnice și juridice să nu fie concepute în paralel, ci în parteneriat. Ordinul 1218/2023 devine astfel mai mult decât un act normativ – este un exemplu de bună practică în care competențele juridice și tehnice s-au întâlnit pentru a răspunde nevoilor reale ale profesioniștilor. Într-o societate în care provocările devin tot mai complexe, doar colaborarea autentică poate genera soluții durabile. Mulțumim domnului avocat pentru claritatea argumentelor și pentru deschiderea către un dialog constructiv – acel liant esențial fără de care nu putem vorbi despre progres real.

Astfel de demersuri demonstrează că elaborarea unor norme clare și echitabile necesită o **abordare integrată**, în care avocații contribuie nu doar la interpretarea legii, ci și la configurarea unor mecanisme eficiente de aplicare. Prin acest exemplu, cartea de față își propune să sublinieze **rolul esențial al colaborării interdisciplinare** în dezvoltarea unor reglementări moderne, capabile să asigure funcționarea corectă și echitabilă a profesiilor.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

Interviu cu doamna Adriana Truț, avocat

Tema: Rolul justiției în promovarea profesionalismului în expertizele tehnice judiciare — Ordinul experților și Ghidul expertului tehnic judiciar

Implementarea Ordinului 1218/2023, act normativ care reglementează activitatea experților în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei, a fost marcată de o etapă importantă odată cu lansarea în producție a aplicației informatice dedicate aplicării acestuia. Evenimentul, desfășurat în sala de solemnități a Tribunalului Arad, a reprezentat un moment de convergență între tehnologie, drept și practica profesională a experților.

În calitate de avocat și participant la acest eveniment, doamna Adriana Truț a avut ocazia să observe punerea în valoare a Ordinului, importanța clarității juridice prin instrumente moderne în aplicarea corectă a normelor.

Interviul de față își propune să evidențieze opiniile doamnei avocat Adriana Truț cu privire la impactul aplicării Ordinului 1218/2023 și la relevanța instrumentelor informatice în consolidarea normelor profesionale.

1. Doamnă avocat, ce semnificație a avut, din punctul dumneavoastră de vedere, lansarea aplicației informatice dedicate aplicării Ordinului 1218/2023, în contextul modernizării profesiei de expert?

Lansarea aplicației informatice reprezintă un moment de referință în procesul de modernizare a profesiei de expert în domeniile topografiei, cadastrului și geodeziei. Din punct de vedere juridic, această inițiativă contribuie semnificativ la standardizarea practicilor, la asigurarea trasabilității deciziilor și la creșterea transparenței în aplicarea normelor. Este un exemplu elocvent de cum tehnologia poate susține o reglementare mai clară, mai eficientă și mai apropiată de nevoile profesionale reale.

2. Care considerați că sunt principalele avantaje juridice și practice pe care această aplicație le aduce în sprijinul experților în topografie, cadastru și geodezie?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Printre avantajele juridice se numără clarificarea responsabilităților profesionale, uniformizarea modului de aplicare a Ordinului și reducerea riscului de interpretări divergente. Practic, aplicația oferă un cadru digital securizat pentru gestionarea datelor, generarea automată a documentelor standardizate și validarea conformității acestora. De asemenea, contribuie la reducerea birocrăției și la creșterea eficienței în relația cu autoritățile și beneficiarii lucrărilor.

3. Cum apreciați relația dintre instrumentele informatice și necesitatea respectării cadrului legal? Ce rol are avocatul în asigurarea unei aplicări conforme a noilor tehnologii cu normele legale?

Instrumentele informatice sunt eficiente doar în măsura în care sunt proiectate și utilizate în deplină conformitate cu legea. Respectarea cadrului legal nu poate fi negociabilă, chiar dacă tehnologia oferă flexibilitate. Avocatul are un rol esențial în validarea cadrului normativ în care operează aceste aplicații, în asigurarea protecției datelor cu caracter personal, dar și în oferirea de consultanță pentru adaptarea continuă a funcționalităților tehnice la cerințele legale actuale. Practic, avocatul devine un partener activ în procesul de digitalizare responsabilă.

4. În calitate de participant la evenimentul de lansare, care au fost, în opinia dumneavoastră, aspectele esențiale discutate și ce concluzii pot fi trase privind aplicabilitatea Ordinului în practică?

Evenimentul a evidențiat o dorință comună – aceea de a armoniza legislația cu realitățile tehnologice. S-a discutat despre necesitatea formării continue a experților, despre provocările întâlnite în interpretarea unitară a normelor și despre potențialul digitalizării în consolidarea unei practici profesionale moderne. Concluzia principală este că aplicabilitatea Ordinului este nu doar posibilă, ci și necesară, iar succesul acesteia depinde de colaborarea între specialiștii din domeniul tehnic și cei din domeniul juridic.

5. Ce recomandări ați adresa atât colegilor din profesia juridică, cât și experților, pentru o implementare eficientă și responsabilă a Ordinului și a aplicației aferente acestuia?

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Colegilor juriști le-aș recomanda să se implice activ în procesul de interpretare și adaptare a normelor, să fie deschiși la dialog interdisciplinar și să contribuie la crearea unor ghiduri clare de aplicare. Experților le sugerez să se familiarizeze temeinic cu funcționalitățile aplicației, să acorde atenție detaliilor juridice și să nu ezite să solicite asistență de specialitate atunci când apar neclarități. Doar printr-un efort comun putem asigura o implementare eficientă, etică și adaptată realităților actuale.

Intervenția doamnei avocat Adriana Truț, în contextul lansării aplicației informatice dedicate aplicării Ordinului 1218/2023, evidențiază importanța integrării soluțiilor digitale în sprijinul reglementărilor juridice clare și coerente. Participarea domniei sale la acest eveniment a pus în valoare rolul esențial al avocatului nu doar în interpretarea normelor legale, ci și în facilitarea implementării unor instrumente care să asigure transparență, eficiență și corectitudine în activitatea experților.

Prin acest exemplu, devine evident că modernizarea profesiilor necesită o colaborare strânsă între juriști și practicieni, pentru a garanta aplicarea unor reglementări care să răspundă cerințelor actuale, într-un cadru legal riguros. Cartea de față își propune să reflecte tocmai aceste contribuții, esențiale pentru consolidarea unor profesii bazate pe ordine, echitate și transparență.

Cadastrul pe înțelesul tuturor și Dialogul constructiv salvează România

„Vinovat și responsabil pentru țara ta!” Markus Schmid, un elvețian românizat!

Într-o perioadă în care România se confruntă cu numeroase provocări economice, sociale și culturale, este esențial să descoperim modele autentice de viață și muncă care să inspire schimbarea reală. În cadrul emisiunii „Dialogul constructiv salvează România”, la rubrica „Omul de lângă noi – o viață dedicată profesiei. Lecții de viață”, am avut onoarea să fie invitat pe domnul Markus Schmid, un român elvețian cu o experiență vastă în agricultură și o perspectivă profundă asupra responsabilității civice și profesionale. Prin povestea sa de viață, ne invită să reflectăm asupra valorilor muncii oneste, a implicării autentice și a responsabilității fiecăruia dintre noi față de țară.

În emisiunea „Dialogul constructiv salvează România” în cadrul rubricii noastre „Omul de lângă noi – o viață dedicată profesiei. Lecții de viață”.

Un invitat special, un român elvețian, pe care l-am cunoscut cu mulți ani înainte.

1. Domnule Markus Schmid, vă mulțumesc pentru că ați acceptat invitația și vă spun bun venit! Misiunea noastră este să căutăm modele. Eu, fiind creștin, am ales un model de viață inspirat de învățăturile Domnului Hristos, care ne învață să fim buni în orice domeniu: agricultură, viața de zi cu zi, medicină etc.

M-am născut în Elveția, într-o familie cu o mică fermă de agricultură. Am crescut lucrând cu familia pe o suprafață mică de pământ, cu 27 de hectare cultivate. Nu am practicat meseria de agricultor de la început, dar am preluat această moștenire în 1990, după căderea comunismului.

Am plecat în Germania, unde am stat 12 ani, am acumulat experiență și capital. Apoi am decis să mă întorc în România să investesc și să dezvolt agricultura aici, mai ales în Banat.

Dețin o fermă în localitatea Otelec, cu aproximativ 3.500 de hectare cultivate.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

2. În discuțiile pentru această emisiune, ați făcut afirmația că „se poate trăi din muncă”, ceea ce pentru mine a fost foarte impresionant. Ați putea să explicați ce ați vrut să spuneți prin această idee?

Da, am vrut să spun că exemplul familiei mele arată că poți trăi onest prin muncă fizică, în agricultură, fără să cauți scurtături ilegale. Eu am construit totul prin muncă cinstită, în România și în străinătate.

Este important să respecti munca și să o faci corect, să plătești toate taxele la stat, să fii responsabil.

Spuneți că în firmă aveți 15 angajați. Cum reușiți să mențineți oamenii în firmă, mai ales în zona izolată în care activați?

Eu muncesc fizic alături de ei, cunosc bine toate sarcinile și asta mă ajută să comunic eficient cu muncitorii. Fiecare știe ce are de făcut. Patronul trebuie să fie implicat, nu doar să stea pe margine.

Angajații sunt plătiți corect, primesc condiții bune și există oameni care lucrează cu mine de peste 20 de ani. Longevitatea angajaților arată respectul reciproc.

3. Cum vă înțelegeți cu angajații mai tineri?

Nu am avut probleme cu tinerii. Ei sunt mai deschiși, au o altă cultură a muncii, nu mai au mentalități învechite, așa cum aveau generațiile mai vechi.

E important să îi înțelegi și să le oferi condiții bune de lucru.

4. Ați avut probleme mai degrabă cu angajații mai în vârstă?

Da, unii dintre ei au avut dificultăți să se adapteze la stilul meu de conducere, care este deschis și bazat pe corectitudine, fără pile sau favoruri.

Este important să înțelegem mentalitatea muncii, așa cum o are un elvețian. Ei au o cultură a responsabilității și seriozității în muncă. Noi râdem și spunem că 100 de ani nu a fost suficient să facem ceea ce ei au făcut în acest timp, deși democrația lor este veche și solidă.

În România, în timpul comunismului, nu s-a dezvoltat această responsabilitate reală, iar oamenii cu educație modestă au fost marginalizați, fără a li se da șansa să se implice și să simtă că sunt responsabili pentru țară.

Fiecare om ar trebui să se simtă vinovat și responsabil pentru ceea ce se întâmplă în România. Asta este o lecție importantă pe care o putem da românilor.

Democrația înseamnă, în esență, dictatura celor mici – adică fiecare trebuie să aibă cuvântul său, să asigure că vocea sa contează. Din păcate, în România nu este încă o democrație adevărată, ci mai degrabă o formă superficială.

5. Un alt aspect esențial este educația și cultura muncii.

În Elveția, de exemplu, există cea mai mică rată de abandon școlar și un învățământ profesional extrem de dezvoltat. Din clasa mea de 24 de elevi, doar doi au dat bacalaureatul, iar ceilalți au învățat o meserie. În România, procentul celor care promovează bacalaureatul este mult mai mare, dar asta nu înseamnă că au și competențe profesionale solide.

Învățământul profesional este motorul economiei și trebuie valorizat. Am avut un prieten care a angajat un absolvent proaspăt de facultate, care nu știa nimic practic. În schimb, oamenii cu meserii învățate bine sunt mult mai valoroși.

6. România are o istorie complicată, iar astăzi se confruntă cu multe provocări. Cum vedeți dumneavoastră responsabilitatea fiecărui cetățean față de țară?

Cred că fiecare om trebuie să simtă o responsabilitate reală și profundă față de România. Nu e doar o datorie formală, ci o asumare personală, să fim conștienți că fiecare dintre noi contribuie la soarta țării. Este esențial ca fiecare să simtă atât responsabilitatea, cât și o anumită vinovăție dacă nu face ce trebuie pentru binele comun.

România are nevoie de oameni care înțeleg că nu pot sta pasivi, ci trebuie să acționeze cu seriozitate și implicare. Este o lecție pe care, personal, încerc să o transmit și să o promovez.

Este important să vedem ce trebuie schimbat, dar și să apreciem ceea ce funcționează. Eu, în ultimii cinci-șase ani, am avut o echipă de oameni dedicați, iar lucrurile au mers bine. România are oameni harnici și capabili, iar dacă îi sprijinim și organizăm bine lucrurile, putem progresa mult.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

7. Care este, după dumneavoastră, cheia pentru a face lucrurile să meargă mai bine?

Cheia este să înțelegem că schimbarea începe cu noi. Să fim conștienți că fiecare are un rol important, să muncim cu seriozitate și să ne respectăm unii pe alții — atât în relația cu colegii, cât și în relația cu instituțiile și cu societatea.

Este esențial să construim împreună, să punem în practică idei bune și să fim perseverenți chiar dacă uneori întâmpinăm dificultăți. România are potențial și, cu o mentalitate nouă, putem să construim un viitor mai bun.

8. Ați spus că fiecare om trebuie să se simtă responsabil și chiar vinovat pentru starea țării. Cum comentați această idee?

Da, exact asta cred: fiecare persoană trebuie să simtă responsabilitate, chiar și o vinovăție constructivă față de România. Doar așa putem să ne mobilizăm cu adevărat să construim ceva durabil. E ca un îndemn interior – să nu fim indiferenți, să avem grijă și să contribuim fiecare cum poate.

9. Credeți că românii în general simt această responsabilitate?

Din păcate, mulți nu se simt așa cum ar trebui, dar eu cred că se poate schimba. Să scoatem în față problemele reale, dar și soluțiile, să arătăm că se poate, chiar dacă e greu.

10. Și care ar fi cheia pentru a face lucrurile să meargă mai bine?

Este vorba de schimbare și îmbunătățire continuă, atât din punct de vedere uman, cât și organizatoric. Am avut norocul să lucrez cu oameni serioși și dedicați în ultimii ani și asta ne-a ajutat foarte mult.

Românii sunt un popor harnic și priceput, dar e nevoie să creăm condițiile ca această hărnicie să se transforme în rezultate concrete. Și trebuie să fim conștienți că problema cea mai mare o întâmpinăm atunci când ne apropiem de stat și birocrăție.

11. Așa este, birocrăția este un obstacol cunoscut. Dar credeți că e posibil să schimbăm asta?

Eu cred cu tărie că da. Am testat asta pe pielea mea în ani de muncă și am învățat că, dacă punem la punct echipe serioase și dedicate, lucrurile pot funcționa. Există probleme, da, dar nu sunt imposibil de depășit.

Trebuie să privim în față aceste provocări cu realism și înțelepciune. Și am încredere că prin dialog și acțiuni concrete, România se poate dezvolta.

12. Domnule Schmid, în România, profesiile liberale și, în special, expertii judiciari au un rol important în buna funcționare a justiției și a economiei. Recent a fost emis Ordinul 1218/2023, care reglementează activitatea experților judiciari, punând accent pe claritate, echitate și muncă în echipă. Cum apreciați dumneavoastră acest demers legislativ? Considerați că munca în echipă și responsabilitatea profesională, pe care le promovați și în fermă, pot aduce rezultate similare și în domeniul expertizelor judiciare și în alte profesii liberale?

Cred că Ordinul 1218/2023 este un pas foarte important pentru profesionalizarea și transparentizarea activității experților judiciari. În orice domeniu, fie că vorbim de agricultură sau justiție, cheia succesului este responsabilitatea și munca în echipă.

Când oamenii înțeleg clar ce trebuie să facă și au reguli corecte, iar toate părțile colaborează cu respect și seriozitate, rezultatele vin natural. Nu poți face performanță singur, ci doar împreună.

În plus, acest ordin aduce o mai bună organizare, ceea ce reduce haosul și birocrația inutilă, ceva ce am întâlnit și eu în alte domenii. România are nevoie de astfel de inițiative care să sprijine profesionalismul și să încurajeze pe fiecare să-și asume responsabilitatea.

Este o lecție pe care cred că o pot învăța toate profesiile: să fim uniți, serioși și să muncim cu dedicare, astfel încât să construim un sistem funcțional și respectat, în care fiecare să-și găsească locul și să contribuie cu mândrie.

Interviul cu domnul Markus Schmid ne-a oferit o lecție valoroasă despre cât de important este să ne asumăm responsabilitatea pentru țara noastră și să muncim cu seriozitate și respect, indiferent de domeniul în care activăm. Exemplul său ne arată că schimbarea începe cu fiecare dintre noi, prin

responsabilitate, implicare și construirea unor echipe puternice, bazate pe valori autentice. România are nevoie de astfel de modele și de o mentalitate care să promoveze munca cinstită și respectul reciproc. Îi mulțumim domnului Markus Schmid pentru deschiderea și înțelepciunea cu care a împărtășit aceste gânduri și sperăm ca mesajul său să ajungă la cât mai mulți români dornici de o schimbare reală și durabilă.

---

*„Binele public nu se zidește în vorbe, ci în conștiințe care unesc
răbdarea cu responsabilitatea.”*

„Vinovat și responsabil pentru țara ta!” Markus Schmid

CE REPREZINTĂ BINELE PUBLIC – O PRIVIRE ÎNTRE FICȚIUNE ȘI REALITATE

De ce binele public rămâne adesea o promisiune fără acoperire?

În România, ca în multe alte locuri, binele public este frecvent invocat în discursuri politice, strategii guvernamentale sau declarații instituționale. Totuși, de prea multe ori, el rămâne la nivel de intenție declarativă.

Cauzele acestui blocaj sunt multiple și interconectate. **Lipsa voinței politice reale**, înlocuită cu gesturi de imagine, afectează direct capacitatea de acțiune. **Instituțiile capturate de interese private** își pierd menirea de a servi interesul comun. **Birocrația nefuncțională**, cu reguli alambicate și lipsă de coordonare, inhibă inițiativa și blochează reformele autentice.

În acest decor, **reforma se simulează, nu se face**: se mimează progresul, se evită confruntarea cu problemele reale. **Incompetența și impostura** ocupă funcții-cheie, iar **profesioniștii autentici sunt adesea marginalizați**, în timp ce decizia rămâne politizată. **Colaborarea interinstituțională lipsește**, iar orgoliile și lipsa de comunicare neutralizează inițiativele bune.

În plus, **schimbările dese și incoerente** ale politicilor publice, dictate de cicluri electorale, distrug continuitatea. Lipsa unei **viziuni strategice, a unei legislații clare și a unei culturi a răspunderii** subminează încrederea.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Poate cel mai grav este că **cetățenii devin tot mai pasivi**, dezamăgiți de absența rezultatelor și de lipsa modelelor reale de integritate. Când încrederea dispare, binele public devine un concept golit de conținut.

Însă această carte și exemplul Ordinului 1218/2023 demonstrează că schimbarea este posibilă: când există voință, competență și respect față de profesie, binele comun nu mai e o iluzie, ci un fapt.

Avem nevoie de o reformă profundă a felului în care înțelegem și practicăm profesia, guvernarea și cetățenia. Nu pentru aplauze, ci pentru viitor. Pentru că acolo unde fiecare își face partea cu cinste și dăruire, **Dumnezeu binecuvântează munca.**

„Cine este chemat la o slujbă, să se țină de slujba lui. Cine învață pe alții, să se țină de învățătură. Cine îmbărbătează pe alții, să se țină de îmbărbătare.”
— *Epistola către Romani, 12:7–8*

„Lucrurile mici care schimbă totul: Ordinul 1218/2023, model pentru o Românie modernă”

Ca o speranță și un avertisment simbolic, preluăm un verset din *Cântarea Cântărilor*:

„Prindeți-ne vulpile, vulpile cele mici, care strică viile, căci viile noastre sunt în floare!” (*Cântarea Cântărilor, 2:15*)

Aceste „vulpi mici” sunt tocmai acele gesturi, alegeri, detalii, principii și oameni aparent fără putere care pot clădi sau ruina mari construcții.

Așa cum spune și Mihai Racovicean, **„Lucrurile mici fac să funcționeze sistemele mari.”**

Modelul de bună practică generat de Ordinul 1218/2023 nu este despre reguli goale sau forme fără fond, ci despre conlucrare autentică, responsabilitate profesională și respect reciproc. Este o lecție vie pentru întreaga administrație publică din România și pentru viitoarea organizare a Colegiului Geodezilor.

În aplicarea acestui ordin am văzut ce înseamnă un parteneriat onest între justiție, expertiză tehnică, avocați și administrație publică. Fără oameni, nimic

din toate acestea nu ar fi fost posibil. Cei care cinstesc profesia și își respectă aproapele au creat acest exemplu de succes.

Îi menționăm cu profund respect pe:

- Judecător George Ionuț Bogdan, Președintele Judecătorei Arad – spirit vizionar al justiției practice;
- Avocat Erica Nistor – punte între rigurozitate juridică și practică;
- Dr. ing. Mihai Racovicean – liantul și inițiatorul proiectului;
- Alexandru Laurențiu Blaga – deschidere instituțională reală;
- Ioan Cristian Buzaș – echilibru și claritate funcțională;
- Rinu Trușcă – profesionist dedicat infrastructurii digitale a cadastrului.

Recomandări pentru o organizare coerentă, etică și funcțională a Colegiului Geodezilor:

- Separarea clară a atribuțiilor profesionale și administrative;
- Conducere colegială, transparentă și rotativă;
- Respectarea principiului contribuției unice, fără dublă impunere financiară;
- Recunoașterea experienței umane, nu doar a titlaturilor;
- Platformă digitală interoperabilă pentru transparență și eficiență;
- Rol consultativ real pentru experții de teren în elaborarea normelor;
- Implicarea tinerilor prin mentorat și formare continuă.

Dacă aceste principii vor fi respectate, Colegiul Geodezilor poate deveni o instituție vie, profesionistă și respectată, cu un rol real în dezvoltarea României moderne.

Ordinul 1218/2023 este un model viu de colaborare responsabilă, ce arată că România poate renaște prin ordine simple, clare și oameni dedicați. Lecția este clară: **lucrurile mici, făcute cu onestitate și curaj, pot schimba totul.**

Istoria Ordinului experților nu este doar cronică unui demers profesional, ci mărturie vie a unei Românie care poate alege să își reclădească demnitatea prin rigoare, transparență și cooperare. Într-un context în care încrederea între cetățeni, autorități și mediul privat a fost adesea pusă la încercare, acest Ordin s-a constituit ca un liant esențial — un spațiu comun în care expertiza întâlnește responsabilitatea, iar etica profesională devine fundamentul pe care se sprijină actul de justiție.

Prin structura sa simplă, modernă și deschisă, Ordinul nu a creat doar un instrument tehnic, ci a deschis un drum către o justiție mai accesibilă și mai echitabilă.

A pus în valoare oamenii care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, demonstrând că schimbarea reală este posibilă atunci când viziunea se împletește cu răbdarea, iar colaborarea autentică transcende obstacolele istorice.

Un rol definitoriu în această construcție l-a avut domnul Mihai Racovicean, inițiatorul și liantul între profesiile care au contribuit la realizarea acestui proiect ambițios. Prin viziunea sa clară, capacitatea de a aduce împreună expertize diverse și devotamentul față de principiile colaborării, domnul Racovicean a creat punți solide între oameni și instituții, transformând un ideal comun într-o realitate funcțională.

Acesta este, de fapt, nucleul ecuației propuse: cu oameni dedicați, cu instituții transparente și cu implicare constantă, România are nu doar șansa de a renaște, ci și de a deveni o țară în care actul de justiție este sprijinit de un cadru profesionist, accesibil și de încredere.

Ordinul experților rămâne, așadar, dovada că o construcție solidă începe cu încrederea în propriile forțe și în procesul de schimbare — o încredere cultivată, pas cu pas, în spiritul responsabilității și al binelui comun.

Mai mult decât atât, acest Ordin se conturează ca un model de bune practici, un reper de urmat pentru alte domenii care aspiră la modernizare, transparență și colaborare reală în slujba interesului public.

ÎN LOC DE FINAL – UN NOU ÎNCEPUT

„Avem o Românie tradițională, a bunicilor noștri – temătoare, fiindcă nu înțelege instituțiile moderne. Avem o Românie anti-sistem – revoltată, pentru că acestea nu funcționează. Și avem o Românie euroatlantică – competentă, dar uneori arogantă. Nu doar că ele există, dar se află într-un conflict emoțional profund, care amenință coeziunea socială și securitatea națională”.

„De aceea avem nevoie de un proiect de țară, care să unească cele trei Români” — *Daniel David, ministrul educației și cercetării*

Și în interiorul profesiei de geodez regăsim cele trei Români. Tocmai de aceea, este esențial să se contureze un proiect profesional capabil să le unească într-un efort comun de reconstrucție.

O reflecție a ceea ce se poate analiza

„Un turn cu socoteală: propunere pentru o reconstrucție sustenabilă a Colegiului Geodezilor din România, în lumina Evangheliei după

Luca 14:28-30”

În Evanghelia după Luca, capitolul 14, versetele 28-30, găsim o pildă despre înțelepciune și responsabilitate în asumarea proiectelor majore: „*Căci cine dintre voi, dacă vrea să zidească un turn, nu stă mai întâi să-și facă socoteala cheltuielilor, ca să vadă dacă are cu ce să-l sfârșească?*” Această întrebare ne invită să reflectăm nu doar la costuri materiale, ci și la rigoare, planificare și claritate în inițierea și gestionarea construcțiilor instituționale.

Privind către organizarea Colegiului Geodezilor din România, această învățătură ne oferă o grilă constructivă de evaluare. Înființarea unei structuri de autoreglementare profesională este un demers ambițios și necesar – un „turn” merit să ofere direcție și coerență unei profesii esențiale pentru gestionarea

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

teritoriului și buna funcționare a statului. Însă, pentru ca această construcție să reziste și să inspire încredere, ea are nevoie de o fundație solidă: claritate legislativă, mecanisme transparente și participare reală din partea profesioniștilor.

Oportunitatea unei revizuii strategice

Legea nr. 267/2024, în forma sa actuală, a urmărit declarativ consolidarea profesiei de geodez, însă aplicarea sa a generat unele dificultăți de ordin juridic, instituțional și financiar. Acestea nu sunt, însă, insurmontabile. Dimpotrivă, ele semnaleză oportunitatea unei revizuii strategice care să transforme actualul cadru normativ într-un mecanism funcțional, echitabil și coerent.

Această transformare nu presupune renunțarea la proiect, ci o recalibrare temeinică, în dialog cu profesioniștii din domeniu. Este o invitație la a „*recalcula socoteala*” în mod participativ, astfel încât construcția începută să poată fi finalizată cu sens, consistență și legitimitate.

De la fragmentare la coerență – o propunere pentru unificare

Dacă admitem analiza savantului psiholog Prof. Univ. Dr. Daniel David, Ministrul Educației, în prezent, breasla geodezilor reflectă o diversitate de viziuni și experiențe care se regăsește în cel puțin trei categorii:

1. **Geodezul tradițional** – atașat valorilor și practicilor verificate în timp;
2. **Geodezul anti-sistem** – nemulțumit de lipsa de reprezentare și coerență reglementare;
3. **Geodezul euroatlantic** – conectat internațional, dar perceput adesea ca distant de realitatea locală.

În loc să integreze aceste profiluri într-o viziune comună, Legea 267/2024 riscă să adâncească diviziunile. Dar tocmai în această diversitate stă potențialul unui nou început, bazat pe complementaritate și cooperare. Un proiect sustenabil poate fi construit, pornind de la experiențele validate – precum Ordinul 1218/2023 – și adaptându-le particularităților profesiei de geodez.

Propunere: un proces în 7 pași pentru reconstrucție, cred eu indispensabile redresării profesiei:

1. Recunoașterea fragmentării

Un diagnostic onest al diversității din breaslă este punctul de plecare al unui proces realist de reformă.

2. Crearea unui cadru real de dialog profesional

Mese rotunde, consultări regionale, platforme digitale și implicarea cadrelor universitare pot constitui un spațiu neutru și constructiv de reflecție comună.

3. Elaborarea unui Cod Profesional al Geodezului

Acesta ar cuprinde reguli clare, transparente și echitabile, adaptate tuturor categoriilor de profesioniști.

4. Reformarea structurii colegiului prin participare autentică

Se propune o arhitectură participativă și descentralizată, care să asigure reprezentativitate reală și decizie colectivă.

5. Revizuirea profundă a Legii 267/2024

În funcție de concluziile procesului consultativ, se poate opta pentru modificări punctuale sau chiar pentru o nouă lege, pornind de la un Memorandum susținut de comunitatea profesională.

6. Program de mentorat și formare continuă

Un liant esențial între generații și tipologii profesionale, sprijinit pe colaborare, digitalizare și deschidere internațională.

7. O narațiune publică unificatoare

Geodezul trebuie recunoscut ca un actor-cheie în sistemul de justiție funciară, dezvoltare teritorială și echitate socială. Mesajul-cheie rămâne valabil:

„Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele, România are o șansă reală de a renaște.”

Concluzie: de la viziune la acțiune

Construcția Colegiului Geodezilor nu este doar posibilă – ea este necesară pentru a garanta un cadru de reglementare adaptat realităților actuale și aspirațiilor unei Români moderne. Această propunere nu este un verdict definitiv, ci o invitație deschisă la dialog și cooperare, cu respect față de diversitatea din interiorul profesiei și cu încredere în capacitatea colectivă de a construi.

Dacă vom pune în centrul acestui efort valorile transparenței, echității și competenței, atunci „**turnul**” geodeziei românești va deveni nu doar posibil, ci și durabil – un simbol al rânduiei, al profesionalismului și al unui viitor bine întemeiat.

Un început pentru profesie, pentru sistem și pentru România – în care rigoarea, dialogul și respectul să devină normă, nu excepție.

Pe parcursul acestei călătorii, am explorat provocările, soluțiile și modelele care pot transforma o profesie esențială pentru dezvoltarea României moderne. Am văzut cum pașii concreți, transparența, responsabilitatea și colaborarea pot aduce ordine și echitate într-un domeniu vital.

Dar toate acestea nu reprezintă un punct final, ci un punct de plecare. Pentru ca schimbarea să devină realitate, pentru ca profesia de geodez să se dezvolte și să fie protejată așa cum merită, este nevoie de implicare, de un angajament ferm și de un cadru instituțional clar și coerent.

În continuare, prezint un proiect de memorandum care sintetizează aceste principii și propune un model concret de acțiune. Este un apel la responsabilitate și unitate, un manifest pentru binele public al profesiei și al societății în ansamblu.

Acesta poate fi un nou început – pentru profesie, pentru sistem, pentru România.

MEMORANDUM – SCRISOARE DESCHISĂ

**privind necesitatea elaborării unui proiect profesional unificator pentru
breasla geodezilor și revizuirea Legii nr. 267/2024
în vederea creării unui cadru coerent, echitabil și funcțional
de organizare profesională**

către

Instituții ale statului cu rol decizional și legislativ

- Președintele României
- Senatul României – Președinte
- Camera Deputaților – Președinte
- Guvernul României
- Consiliul Legislativ
- Curtea Constituțională a României (pentru aspecte privind constituționalitatea reglementărilor)

Ministere de linie relevante pentru domeniul geodeziei și reglementarea profesiilor

- Ministerul Justiției
- Ministerul Finanțelor
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului
- Ministerul Educației și Cercetării
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

- Ministerul Apărării Naționale
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Energiei
- Ministerul Culturii
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
- Ministerul Afacerilor Interne

Instituții și autorități autonome relevante

- Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPPI)
- Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)
- Consiliul Concurenței
- Consiliul Național al IMM-urilor
- Consiliul Economic și Social (CES)
- Consiliul Național al Rectorilor (pentru formarea profesională în universități)

Entități profesionale și academice

- Colegiul Geodezilor din România
- Asociația Evaluatorilor Funciari din România (AEF)
- Uniunea Profesiilor Liberale din România
- Academia Română – Secția de Științe Tehnice
- Facultățile de profil: Geodezie, Cadastru, Construcții (ex: UTCB, Cluj-Napoca, Iași etc.)

Instituții europene relevante (pentru coerența cu directivele europene)

- Reprezentanța Comisiei Europene în România
- Parlamentul European – Eurodeputați români
- Consiliul Europei – Comisia pentru afaceri juridice și drepturile omului

Societatea civilă și mass-media

- Opinia publică
- Asociații ale utilizatorilor serviciilor de cadastru și geodezie (ex: asociații de proprietari, fermieri etc.)
- Mass-media (națională și locală, de specialitate)
- ONG-uri cu profil civic, economic și juridic

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Stimați potențiali membri ai Colegiului Geodezilor din România,

Nu mai merge „și așa” - Apel pentru o reformă reală în profesia de geodez
„Dacă acest ordin va fi pus în aplicare, va fi cel mai simplu, modern și transparent ordin din domeniu.” - Judecător George Ionuț Bogdan, despre Ordinul nr. 1218/2023

Stimați decidenți, dragi colegi geodezi și cetățeni ai acestei țări,

În România s-a împământenit o expresie care, mai mult decât orice slogan, vorbește despre o stare de fapt:

„Merge și așa.”

Trei cuvinte aparent inofensive, dar care au legitimat zeci de ani de compromisuri, improvizații, lucrări nefinalizate sau fără rigoare. O expresie care a făcut loc superficialității și a transformat excelența într-o opțiune, nu într-un standard.

Dar întrebarea care se impune astăzi este simplă și tranșantă:

Mai merge „și așa”?

Într-o societate care dorește cu adevărat să renască, să se reformeze și să construiască pe baze solide, răspunsul nu poate fi decât unul:

Nu, nu mai merge!

România are nevoie de **o cultură a lucrului bine făcut**, de **profioniști care nu acceptă jumătăți de măsură**, de **reguli clare, aplicabile și corecte**, nu de improvizații legislative sau pseudo-reglementări făcute pe genunchi.

Legea 267/2024 – un pas înapoi pentru profesia de geodez

Noua **Lege nr. 267/2024**, privind organizarea și exercitarea profesiei de geodez, precum și înființarea Colegiului Geodezilor, se prezintă ca o reformă. În realitate, ea conține **grave disfuncționalități de fond și formă**, printre care:

- **Devieri de la sensul juridic al termenilor** („onorabilitate” fiind transformată într-un instrument de excludere arbitrară);

- **Ambiguități și suprapuneri de competență**, ce vor genera conflicte între instituții;
- **Încălcarea Legii nr. 500/2004 privind utilizarea limbii române** în spațiul public (prin introducerea unor termeni vag traduși sau lipsiți de sens juridic intern);
- **Încălcarea Constituției României**, în special a principiilor egalității, clarității normei, securității juridice, libertății profesionale și taxări peste taxări etc.

Este inadmisibil ca într-un stat de drept, o profesie reglementată să fie lăsată la voia unei legi neclare și a unor acte subsecvente care nu pot corecta, ci doar **accentua disfuncționalitățile inițiale**.

De ce trebuie amendată legea înainte de elaborarea actelor subsecvente
Orice regulament, ordin sau normă metodologică este **o construcție ce se ridică pe fundația legii**. Dacă fundația este șubredă, întreaga construcție va fi instabilă.

1. Actele subsecvente NU pot corecta legea. Ele sunt subordonate legii și nu pot redefini ceea ce legea nu clarifică. Nicio reglementare ulterioară nu poate corecta lipsa de coerență, ambiguitățile sau greșelile de fond ale textului legal.

2. O lege neclară produce acte subsecvente confuze și abuzive. Termeni precum „drept de semnătură” sau „onorabilitate” nedefiniți sau prost formulați conduc inevitabil la **abuzuri, excluderi nejustificate și conflicte între instituții**.

3. Regulamentele trebuie să fie clare și aplicabile. Regulamentele ce decurg dintr-o lege neclară vor fi ele însele **confuze, contradictorii sau inaplicabile**, afectând în mod direct profesioniștii și beneficiarii lucrărilor de specialitate.

4. Lipsa clarității în lege duce la blocaje instituționale, O lege redactată defectuos încalcă drepturile fundamentale și principiile statului de drept. O astfel de reglementare poate fi oricând atacată în instanță, ceea ce produce **instabilitate juridică și neîncredere instituțională**.

5. Legea trebuie să respecte Constituția și principiile statului de drept, pentru a asigura securitatea juridică și evitarea contestațiilor.

6. Rolul Colegiului Geodezilor NU este să introducă suprataxe și constrângeri fără a oferi nimic în schimb. Taxele suplimentare trebuie justificate prin servicii clare, suport profesional și protecția efectivă a intereselor membrilor

și ale societății. Altminteri, aceste măsuri devin o povară inutilă care subminează încrederea și dezvoltarea profesiei

Dacă legea nu va fi reformată, pentru aducerea ei la nivelul de integrare a profesiei într-o societate modernă și europeană a secolului XXI, Colegiul Geodezilor va rămâne prins într-un sistem ce risipește eforturile, iar geodezii **„vor căra apa cu ciurul”** Mihai Racovicean, învăluiți în negura ce continuă să umbrească întregul domeniu.

Apelul nostru

În cadrul emisiunii *„Cadastrul pe înțelesul tuturor”*, ne adresăm deschis Colegiului Geodezilor din România, Parlamentului României, Guvernului, sistemului judiciar și societății civile:

Este momentul ca Legea nr. 267/2024 să fie revizuită înainte de elaborarea oricărui act subsecvent.

Este nevoie de:

- **Corectarea conceptelor vagi sau abuzive;**
- **Asigurarea clarității instituționale și profesionale;**
- **Alinierea la Constituție și la normele europene privind profesiile liberale;**
- **Integrarea bunelor practici din Ordinul nr. 1218/2023, care a arătat cum se poate face reformă reală, cu respect pentru profesie, pentru lege și pentru cetățean;**

Credibilitatea profesiei se clădește, nu se impune

Credibilitatea profesională a geodezului înseamnă:

- Competență tehnică;
- Integritate etică;
- Respectarea legii;
- Furnizarea de lucrări corecte, verificabile, documentate;
- De timp și răbdare.

Această credibilitate **nu se câștigă prin apartenența formală la un colegiu**, ci prin comportament profesional și etic, prin lucrări bine făcute și prin respect față de interesul public.

România are nevoie de o altă mentalitate

Nu mai avem nevoie de „merge și așa”.

Avem nevoie de „**asa e bine**”, de **claritate, competență și corectitudine**.

Ordinul 1218/2023 se constituie ca model. Legea 267/2024 trebuie revizuită urgent.

Este timpul să construim o profesie respectată, nu un sistem birocratic care servește interese obscure.

Cu respect și responsabilitate,

Realizatorul emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”

- dr. ing. Mihai Racovicean – Timișoara,

Invitați permanenți:

- Gheorghe Dămăcuș - Arad
- Daniel Ioan Indreiu, Brad - Hunedoara
- Botond József Rákossy, Miercurea Ciuc-Harghita
- Florian Feraru, Giarmata Timiș
- Emanuel Maxim, Alba Iulia – Alba
- Istfan Szekeres, Tîrgu Secuiesc - Covasna

TĂCEREA CONȘTIINȚEI: ÎNTRE ÎNTREBAREA CARE TULBURĂ ȘI LEGĂMÂNTUL CARE ÎNTEMEIAZĂ – BORNĂ DE HOTAR

Această profesie merită un cadru clar, legitim și respectuos. România are nevoie de instituții profesionale **mature, responsabile și transparente**.

În calitate de realizator al emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, proiect media început în anul 2015 la *Radio România – Antena Satelor* (conform documentului oficial nr. 14.03/2371/10.02.2020) și continuat, din anul 2019, pe platformele digitale (YouTube), consider că am avut — și am în continuare — obligația profesională și morală de a contribui activ la consolidarea unui cadru sănătos pentru organizarea și exercitarea profesiei de geodez în România.

Prin fiecare episod, dezbateri și analiză, am promovat constant **principiile de responsabilitate, calitate și eficiență** — valori esențiale care trebuie să stea la temelia oricărei reforme autentice în acest domeniu.

Această poziție publică este expresia unui **angajament constant** față de profesie, față de cetățeni și față de nevoia de *rânduială* în instituțiile care ne influențează direct viitorul profesional.

O recunoaștere publică: între cooperare și responsabilitate

Un moment definitoriu, care sintetizează rolul pe care l-am avut în acest efort colectiv de reformă, a fost consemnat cu ocazia lansării în producție a **ordinului experților**, în sala de solemnități a Tribunalului Arad. Atunci, domnul **judecător George Ionuț Bogdan**, Președintele Judecătoriei Arad, a rostit, în fața țării, în cadrul unui eveniment transmis prin teleconferință către toate oficiile de cadastru din România, următoarele cuvinte:

„Ultimul însă nu cel din urmă o să aibă cuvântul domnul Racovicean, care a fost inițiatorul și liantul acestui proiect între profesiile care au participat la realizarea acestui regulament.”

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Aceste cuvinte reprezintă nu doar o **recunoaștere onorantă**, ci și o **confirmare a unui demers bazat pe dialog, colaborare interprofesională și asumare**, dar și pe cartea scrisă:

„Da, se poate!”

Prin Ordinul 1218/2023, cu reguli simple și oameni dedicați, se scrie istorie și în România.

25 de ani de implicare civică: viziune și rezultate

Cu ocazia evenimentului dedicat marcării a **25 de ani de activitate civică** în calitate de Președinte al Centrului PIFCA Timișoara și AEF România, domnul **Prof. univ. emerit Ioan Gh. Carțiș**, Rector UPT 1996–2004, a transmis următoarea mărturie:

Stimați invitați,

Evenimentele aniversare ne obligă să privim în urmă, la geneza lucrurilor.

Astfel, în urmă cu 25 de ani, mai tânărul de atunci Mihai Racovicean mi-a solicitat o întrevvedere la rectorat pentru a-mi prezenta un proiect ce viza revigorarea activității cadastrale din România.

După ce m-a convins de importanța și urgența implementării acestui proiect, am decis să-i fiu alături și să-l sprijin.

În scurt timp, am avut satisfacția să constat că lucrurile au evoluat la nivelul așteptărilor, că au fost organizate cursuri de formare de specialiști în cadastru, cu participanți din toate județele țării.

Am fost bucuros să particip și la evenimentele de înmânare a diplomelor primei generații de absolvenți.

Mi-am zis: *iată un program încununat de succes, pentru care efortul a meritat.*

În îndelungata mea activitate în funcții de conducere, am ajuns la concluzia că oamenii pot fi împărțiți în trei categorii:

- ◇ **cei care așteaptă ca evenimentele să vină peste ei, fără a lăsa urme;**
- ◇ **cei care vin în întâmpinarea evenimentelor și iau măsuri pentru progres;**
- ◇ **și cei care provoacă evenimentele, își asumă riscuri și, în final, se bucură de succes.**

Domnul Mihai Racovicean face parte din această a treia categorie.

A generat un proiect cu implicații majore într-un domeniu care avea nevoie de reformă.

A demonstrat viziune și determinare până la finalizarea cu succes a proiectului.

Merită recunoștința și mulțumirile noastre.

Consider că sunt întrunite condițiile ca domnului Mihai Racovicean să i se confere și titlul de *Cetățean de Onoare al Timișoarei*.

13.12.2024, Timișoara

Prof. univ. emerit IOAN GH. CARTIȘ

Rector UPT 1996–2004

O voce activă a societății civile

Față de cele arătate și confirmate de personalități marcante ale României, **răspund apelului public lansat de Președintele României, Nicușor Daniel Dan**, de a exercita o **presiune pozitivă, legitimă și constantă** asupra instituțiilor statului și entităților care se doresc a fi democratice, **în limitele statului de drept**, în calitate **de voce a societății civile implicate activ și responsabil în procesul de reformare a structurilor care gestionează profesiile tehnice**.

Nu pretind — și nici nu-mi doresc — să dețin **monopolul adevărului**. Dar am învățat, din experiență și din confruntarea sinceră cu realitatea, un lucru esențial:

Tăcerea în fața nedreptății nu este neutralitate, ci complicitate.

Sunt obligat moral — **ca profesionist, ca cetățean și ca om** — să nu spun binelui rău și răului bine, chiar atunci când adevărul supără sau incomodează.

Pentru că **a spune lucrurilor pe nume nu este un act de curaj, ci o datorie**.

Iar datoria noastră, a celor care ne pasă, este **să nu ne retragem atunci când miza este viitorul unei profesii, al unei generații, al unei țări**.

Cred cu tărie că România are resursele **umane, profesionale și morale pentru a renaște**.

Dar această renaștere nu poate veni decât printr-un **efort comun, lucid și asumat**.

„Dialogul constructiv salvează România!”

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Cu aleasă considerație,

dr. ing. Mihai Racovicean

Realizator al emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”

EPILOG

Dedicat fiului meu, Dariu Otniel Racovicean

„Un popor care nu-și cunoaște istoria este ca un copil care nu-și cunoaște părinții”. - Nicolae Iorga

Istoria nu este doar o succesiune de fapte și documente. Este firul nevăzut care leagă generațiile între ele — memoria vie a eforturilor, a greșelilor, a speranțelor și a viselor celor care au fost înaintea noastră. Este puntea care ne arată cine suntem și de ce suntem așa.

Azi, când vorbim despre Ordinul 1218/2023, pentru aprobarea *Regulamentului privind avizarea tehnică a expertizelor judiciare efectuate de experții judiciari în specialitatea topografie, cadastru și geodezie*, nu vorbim doar despre un text de lege. Vorbim despre o piatră de hotar — despre o profesie care a înțeles că viitorul poate fi construit doar atunci când respectăm adevărul, rigoarea și demnitatea muncii noastre.

Acest ordin, care își propune să fie, în cuvintele judecătorului George Ionuț Bogdan, *„cel mai simplu, modern și transparent ordin din domeniu”*, este expresia unei maturizări a conștiinței profesionale. Este dovada că, uneori, reforma adevărată nu înseamnă doar schimbare, ci și întoarcere la valorile fundamentale: claritate, dreptate, respect față de oameni și față de profesie.

Îi dedic aceste gânduri fiului meu, Dariu Otniel Racovicean, cu speranța că va trăi într-o lume în care munca cinstită și legea limpede vor fi întotdeauna punți de încredere între oameni. Să nu uite niciodată că, indiferent de drum, rădăcinile contează. Cunoașterea istoriei noastre, personale și profesionale, nu ne îngreunează pașii — ne luminează calea.

Principiile noastre sunt: responsabilitate, calitate și eficiență.

Dariu, să porți mereu cu tine curajul de a înțelege, înțelepciunea de a aprecia și puterea de a construi mai departe. Tot ce am făcut și ce las în urmă este, în parte, pentru tine.

Pentru că numai cine își cunoaște trecutul poate construi un viitor cu adevărat demn.

*Cu dragoste și credință,
Tatăl tău - Mihai Racovicean*

„Tot ce lăsăm copiilor noștri nu sunt doar cuvinte, ci luminile care le vor călăuzi pașii când noi nu vom mai fi. Iar testamentul domnului Racovicean, lansat în spațiul public de fostul meu mentor și co-realizator al emisiunilor de la Radio România „Antena Satelor” — „Cadastrul pe înțelesul tuturor. Nouă chiar ne pasă!” — Ion Dan Voicu, este chintesența celui mai important și generos proiect, apreciat de la Ministru, Director general al ANCPI, Directori OCPI uri, Universități și alte Entități ale Statului, până la publicul larg, este „**Al Domnului este pământul cu tot ce este pe el...**” (Psalmul 24:1a). Iar specialiștii din toate domeniile cunoașterii au obligația să-l studieze, să-l măsoare, să-l împartă și să-l îngrijească, pentru a-l lăsa moștenire generațiilor viitoare!”

MULȚUMIRI SPECIALE SPONSORILOR

Vrem să aducem cele mai sincere mulțumiri tuturor sponsorilor care au susținut acest proiect și au crezut în importanța promovării profesionalismului și responsabilității în domeniul geodeziei și administrației publice.

Sprijinul vostru generos și implicarea activă au fost esențiale pentru realizarea acestui demers, oferindu-ne resursele necesare pentru a duce mai departe un model de bună practică ce poate inspira întreaga societate.

Fără voi, această inițiativă nu ar fi fost posibilă. Împreună, demonstrăm că atunci când ne unim forțele cu seriozitate și respect, putem construi un viitor mai bun pentru România.

Vă mulțumesc din suflet!

- Firma Cadastru Maxim SRL Alba Iulia
- Centrul de Afaceri Mariș – Arad
- Firma Agro Baden Banat SRL - Giulvăz
- Firma PORDGRÂU SRL - Iohanisfeld
- Firma OTNIEL SRL Timișoara
- Firma GRIDMAP SRL Timișoara
- Expert tehnic judiciar Gheorghe Dămăcuș
- Firma Topozarand N&D SRL – Brad
- Firma MULTILINES SRL – Timișoara
- Firma TOSERVICE SA – Miercurea Ciuc
- Firma GEODEZIE CADASTRU MOLDOVA SRL – Botoșani

O carte despre profesioniști, rânduială și puterea de a construi împreună.

Aceasta este povestea Ordinului 1218/2023 — un model de echitate, claritate și responsabilitate în exercitarea profesiei de expert tehnic judiciar în domeniul topografiei, cadastrului și geodeziei.

Dar dincolo de textul juridic, este o lecție despre ce poate însemna colaborarea interprofesională reală: judecători, ingineri, avocați și specialiști din instituții-cheie care au lucrat împreună, respectându-se și orientându-se către un scop comun.

În calitate de inițiator al acestui proiect, liant între profesiile implicate și realizator al emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”, am avut onoarea de a facilita acest dialog profesional autentic, construit pe încredere, rigoare și responsabilitate. Rezultatul? Un act normativ clar, coerent și funcțional — o dovadă că România modernă poate începe cu profesii respectate și oameni dedicați.

Această carte este pentru cei care nu renunță.

Pentru cei care cred că România se poate așeza pe temelii solide.

Pentru cei care știu că... Da, se poate!

Dr. ing. Mihai Racovicean

Inițiator și liant între profesiile care au contribuit

la realizarea Ordinului 1218/2023

Realizator al emisiunii „Cadastrul pe înțelesul tuturor”

*„Cu oameni care își cinstesc profesia și își respectă aproapele,
România are șansa reală de a renaște.”*

